

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w październiku 2023 r.

Socio-economic situation of the country in October 2023

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w październiku 2023 r.

Socio-economic situation of the country in October 2023

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa, listopad Warsaw, November 2023

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

pod kierunkiem

supervised by

Magdaleny Ambroch

Zespół autorski

Editorial team

Dominika Borek, Kamil Knol, Jakub Komorek, Anna Kozera, Joanna Kozłowska,
Marcin Marikin, Agata Zasztowt-Mroczek, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Elżbieta Lisiak, Eustachiusz Markowski, Beata Morawska, Katarzyna Stanecka

Ikony użyte na okładce

Icons used on the cover

Freepik, Kirenschastry i Pixel Perfect z Flaticon

Designed by Freepik, Kirenschastry and Pixel Perfect from Flaticon

Publikacja dostępna na stronie

Publication available at

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source.

Spis treści

Contents

Synteza	5
Executive summary	9
Rynek pracy	13
Labour market	
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	26
Wages and salaries; social benefits	
Ceny	30
Prices	
Rolnictwo	37
Agriculture	
Przemysł	42
Industry	
Budownictwo	50
Construction	
Budownictwo mieszkaniowe	54
Housing construction	
Rynek wewnętrzny	57
Domestic market	
Transport	61
Transport	
Handel zagraniczny	66
Foreign trade	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	74
Financial results of non-financial enterprises	
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych	80
Investment outlays of non-financial enterprises	
Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach	84
Socio-economic situation in the European Union and in selected countries	
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju	90
Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country	
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska	94
Main macroeconomic indicators – European Union	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description	Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand	kg	kilogram kilogramme
mln	milion million	szt. pc.	sztuka piece
mld bn	miliard billion	l	litr litre
p.proc. pp	punkt procentowy percentage point	hl	hektolitr hectolitre
zł PLN	złoty zloty	t	tona tonne
USD	dolar USA United States dollar	dt	decytona decitonne
EUR	euro euro		
CHF	frank szwajcarski Swiss franc		
UE EU	Unia Europejska European Union		

Synteza

Produkt krajowy brutto (w cenach stałych) w 3 kwartale 2023 r.

niewyrównany sezonowo		+0,4% r/r
wyrównany sezonowo	+1,4% kw./kw.	+0,5% r/r

Według szybkiego szacunku odnotowano niewielki wzrost produktu krajowego brutto w skali roku, po spadku w dwóch poprzednich kwartałach.

Rynek pracy w październiku 2023 r.

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w przeliczeniu na etaty)	0,0% m/m	-0,1% r/r
stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu)		5,0%

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było nieznacznie niższe do notowanego w październiku ub. roku. Do ewidencji bezrobotnych wprowadzono mniej osób niż przed rokiem, również mniej osób wykreślono z rejestrów. Stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymała się na poziomie sprzed miesiąca i nadal była nieznacznie niższa niż rok wcześniej.

Według wstępnych wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w 3 kwartale br. liczba pracujących oraz wskaźnik zatrudnienia były wyższe niż przed rokiem. Zmniejszyły się liczba osób bezrobotnych oraz stopa bezrobocia.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w październiku 2023 r.

nominalne	+2,2% m/m	+12,8% r/r
realne	+1,9% m/m	+5,8% r/r

Przeciętne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w skali roku w większym stopniu niż we wrześniu br. Wobec osłabienia dynamiki cen konsumpcyjnych, wyraźnie umocnił się wzrost siły nabywczej płac.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w październiku 2023 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych		
nominalne	0,0% m/m	+18,0% r/r
realne	-0,2% m/m	+10,6% r/r
rolników indywidualnych		
nominalne	+1,0% m/m	+26,3% r/r
realne	+0,8% m/m	+18,4% r/r

Wzrost w skali roku przeciętnych nominalnych emerytur i rent brutto z obu systemów był podobny do obserwowanego w poprzednich miesiącach, a realnych – wyższy.

Ceny w październiku 2023 r.

ceny towarów i usług konsumpcyjnych	+0,3% m/m	+6,6% r/r
--	-----------	-----------

Słabszy niż w poprzednich miesiącach był wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku. Zwolniło m.in. tempo wzrostu cen żywności oraz cen związanych z mieszkaniem i było jednocyfrowe. Spadek cen w zakresie transportu był znacznie większy niż we wrześniu br.

ceny produkcji sprzedanej przemysłu	-0,5% m/m	-4,1% r/r
ceny produkcji budowlano- montażowej	+0,6% m/m	+8,2% r/r

Dalsze spowolnienie dynamiki notowano również w zakresie cen producentów. Pogłębił się spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu. Tempo wzrostu cen produkcji budowlano-montażowej było najwolniejsze od grudnia 2021 r.

Produkcja sprzedana przemysłu w październiku 2023 r.

niewyrównana sezonowo	+4,1% m/m	+1,6% r/r
wyrównana sezonowo	-0,1% m/m	-0,8% r/r

Po raz pierwszy od stycznia br. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej w skali roku, co było częściowo związane z czynnikami sezonowymi. Sprzedaż zwiększyła się we wszystkich sekcjach przemysłu. Największy wzrost notowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, a najmniejszy – w przetwórstwie przemysłowym, w którym produkcja sprzedana nieznacznie przekroczyła poziom sprzed roku. Spośród głównych grupowań przemysłowych sprzedaż wyższą niż rok wcześniej notowano w produkcji dóbr związanych z energią, dóbr inwestycyjnych oraz konsumpcyjnych nietrwałych. Obniżyła się ona natomiast w produkcji dóbr zaopatrzeniowych i konsumpcyjnych trwałych.

Produkcja budowlano-montażowa w październiku 2023 r.

niewyrównana sezonowo	+2,5% m/m	+9,8% r/r
wyrównana sezonowo	-1,1% m/m	+6,8% r/r

Wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku był mniejszy niż we wrześniu br. Produkcja zwiększyła się we wszystkich działach budownictwa, w największym stopniu – w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Dużo wyższa niż przed rokiem była sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym, natomiast sprzedaż robót remontowych znacznie obniżyła się.

Sprzedaż detaliczna w październiku 2023 r.

+3,2% m/m	+2,8% r/r
-----------	-----------

Sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem, na co wpłynęło jej zwiększenie m.in. w podmiotach handlujących paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi oraz pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami. Nadal niższa niż przed rokiem była sprzedaż m.in. w największej grupie, tj. w jednostkach handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi.

Przewozy ogółem w październiku 2023 r.

ładunków	+4,9% m/m	+3,0% r/r
pasażerów	-1,6% m/m	-2,3% r/r

Przewozy ładunków ogółem były nadal wyższe niż przed rokiem. Po raz pierwszy od dwóch i pół roku odnotowano natomiast spadek przewozów pasażerów w skali roku.

Handel zagraniczny (w zł) w okresie styczeń–wrzesień 2023 r.

eksport	+1,7% r/r
import	-7,5% r/r

Eksport towarów był nieznacznie większy niż w okresie trzech kwartałów ub. roku. Zmniejszył się natomiast import, co było efektem dużego ograniczenia wartości towarów sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Obroty zamknęły się dodatnim saldem wobec ujemnego rok wcześniej. Wskaźnik terms of trade w okresie styczeń–sierpień br. kształtował się korzystnie (wobec niekorzystnej relacji przed rokiem).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w okresie styczeń–wrzesień 2023 r.

Wynik finansowy netto	-3,8% r/r	Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw były niższe od notowanych przed rokiem. Pogorszyły się podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe. Zwiększyły się przychody ze sprzedaży na eksport. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe eksporterów były słabsze niż przed rokiem i kształtowały się podobnie do notowanych dla ogółu badanych przedsiębiorstw.
Wskaźnik rentowności obrotu:		
brutto	5,7%	
netto	4,7%	

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych w okresie styczeń–wrzesień 2023 r.

w cenach stałych	+11,5% r/r	Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw wzrosły w znacznie większym stopniu niż rok wcześniej. Wzrost nakładów na zakupy był dużo większy niż nakładów na budynki i budowlę. Rozpoczęto mniej nowych inwestycji niż w okresie trzech kwartałów ub. roku, ale o wyższej wartości kosztowej.
------------------	------------	--

Koniunktura gospodarcza w listopadzie 2023 r.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury		Przedsiębiorcy w przetwórstwie przemysłowym i budownictwie oceniają ogólny klimat koniunktury podobnie niekorzystnie jak w październiku br., natomiast w handlu detalicznym lepiej. Pogorszyły się nastroje przedsiębiorców w transporcie i gospodarce magazynowej oraz w zakwaterowaniu i gastronomii.
przetwórstwo przemysłowe	-12,1	
budownictwo	-10,2	
handel detaliczny	-0,2	
transport i gospodarka magazynowa	-3,7	
zakwaterowanie i gastronomia	-9,4	

Wśród prezentowanych działalności przedsiębiorcy najczęściej wskazują, że w bieżącym roku utrzymają poziom inwestycji z 2022 r. Głównymi czynnikami ograniczającymi możliwości inwestowania według tych podmiotów pozostają wysokie koszty realizacji inwestycji oraz wysoka inflacja.

Blisko 90% badanych przedsiębiorstw w większości prezentowanych działalności przewiduje, że wpływ wojny w Ukrainie na ich aktywność będzie nieznaczny lub nieodczuwalny. Poważnych konsekwencji wojny najczęściej obawiają się podmioty transportu i gospodarki magazynowej oraz przetwórstwa przemysłowego. Wśród negatywnych skutków wojny nadal najczęściej jest wymieniany wzrost kosztów, który wskazuje m.in. blisko 80% respondentów w budownictwie oraz w zakwaterowaniu i gastronomii. Przedsiębiorstwa zatrudniające pracowników z Ukrainy w październiku nadal doświadczały ich fluktuacji w związku z wojną. Sygnalizowały ją m.in. podmioty transportu i gospodarki magazynowej oraz zakwaterowania i gastronomii, wśród których po ok. 30% jednostek wskazywało odpływ pracowników z Ukrainy lub ich napływ.

Koniunktura konsumencka w listopadzie 2023 r.

Wskaźnik ufności konsumenckiej	
bieżący (BWUK)	-15,1
wyprzedzający (WWUK)	-7,4

Wskaźniki ufności konsumenckiej, określające bieżące i oczekiwane tendencje konsumpcji indywidualnej są nadal niekorzystne, ale lepsze niż w październiku br. Poprawiły się m.in. pesymistyczne oceny dotyczące obecnej możliwości dokonywania ważnych zakupów oraz przewidywania dotyczące możliwości oszczędzania pieniędzy. Respondenci spodziewają się, że wzrost cen konsumpcyjnych utrzyma się.

Obawy konsumentów dotyczące zagrożenia, jakie może stwarzać wojna na terytorium Ukrainy nie zmieniły się istotnie w porównaniu ze zgłaszanymi w październiku br. Według 22% respondentów konflikt zbrojny w Ukrainie może stwarzać duże zagrożenie dla gospodarki w Polsce, a zdaniem 7% – dla osobistej sytuacji finansowej. Jako duże zagrożenie dla suwerenności i niepodległości Polski sytuację w Ukrainie postrzega 21% badanych. Utraty pracy lub zaprzestania prowadzenia własnej działalności z powodu tej wojny zdecydowanie obawia się 2% respondentów, a 6% osób dostrzega możliwość zaistnienia takiej sytuacji.

Executive summary

Gross domestic product (at constant prices) in the 3rd quarter of 2023

seasonally unadjusted		+0.4% y/y	According to the flash estimate, a slight growth of gross domestic product was recorded, after a decrease in the two previous quarters.
seasonally adjusted	+1.4% q/q	+0.5% y/y	

Labour market in October 2023

average paid employment in enterprise sector (in full-time equivalents)	0.0% m/m	-0.1% y/y	Average paid employment in the enterprise sector was slightly lower than the one observed in October 2022. In the register rolls of the unemployed, fewer persons were recorded than a year before, fewer persons were removed from the register as well. Registered unemployment rate maintained at the last month's level and still was slightly lower than a year before.
registered unemployment rate (as of the end of period)		5.0%	

According to the preliminary results of the Labour Force Survey, in the third quarter of 2023 the number of employed persons and the employment rate were higher than a year before. Decreased the number of unemployed persons, as well as unemployment rate.

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in October 2023

nominal	+2.2% m/m	+12.8% y/y	Average gross nominal wages and salaries in enterprise sector increased in annual terms to a greater extent than in September 2023. Due to the weakening dynamics of consumer prices, the growth of the purchasing power of wages and salaries clearly strengthened.
real	+1.9% m/m	+5.8% y/y	

Average monthly gross retirement and other pensions in October 2023

from non-agricultural social security system:			The annual growth of average gross nominal retirement and other pensions in both systems was similar to the one observed in previous months, while of real benefits – higher.
nominal	0.0% m/m	+18.0% y/y	
real	-0.2% m/m	+10.6% y/y	
of farmers:			
nominal	+1.0% m/m	+26.3% y/y	
real	+0.8% m/m	+18.4% y/y	

Prices in October 2023

prices of consumer goods and services	+0.3% m/m	+6.6% y/y	An annual increase in prices of consumer goods and services was weaker than in preceding months. Among others, the growth rate of food prices as well as prices of goods and services related to dwelling slowed down and was singledigit. The drop in prices related to transport was greater than in September 2023.
producer prices in industry	-0.5% m/m	-4.1% y/y	A further slowdown of dynamics was recorded also in producer price indices. A decrease in prices of sold production of industry deepened. The growth rate of prices of construction and assembly production was the slowest since December 2021.
producer prices in construction	+0.6% m/m	+8.2% y/y	

Sold production of industry in October 2023

seasonally unadjusted	+4.1% m/m	+1.6% y/y	For the first time since January 2023, a year-on-year increase of sold production was recorded, which was partly due to seasonal factors. Sales increased in all sections of industry. The largest increase occurred in electricity, gas, steam and air conditioning supply, and the smallest one – in manufacturing, where sold production slightly exceeded the level recorded a year before. Among the main industrial groupings, sales higher than a year before were recorded in the production of energy, of capital goods and of non-durable consumer goods. However, sales decreased in the production of intermediate goods and of durable consumer goods.
seasonally adjusted	-0.1% m/m	-0.8% y/y	

Construction and assembly production in October 2023

seasonally unadjusted	+2.5% m/m	+9.8% y/y	The year-on-year increase of construction and assembly production was smaller than that recorded in September 2023. Production increased in all divisions of construction, to the highest degree – in enterprises specialising in civil engineering. Sales of investment works were much higher than a year before, while sales of restoration works decreased significantly.
seasonally adjusted	-1.1% m/m	+6.8% y/y	

Retail sales in October 2023

	+3.2% m/m	+2.8% y/y	Retail sales were higher than a year before, influenced by an increase, among others, in entities trading in solid, liquid and gaseous fuels and in motor vehicles, motorcycles, parts. Sales were still lower than a year before, among others, in the largest group of entities trading in food, beverages and tobacco products.
--	-----------	-----------	--

Transport in October 2023

of goods	+4.9% m/m	+3.0% y/y	Transport of goods was still higher than a year before. For the first time in two and a half years, a decline in transport of passengers in annual terms was recorded.
of passengers	-1.6% m/m	-2.3% y/y	

Foreign trade in January–September 2023

exports (in PLN)	+1.7% y/y	Exports were slightly higher than in the three quarters of 2022. Whereas imports declined as a result of a large decrease in the value of goods imported from Central and Eastern European countries. The exchange closed with a positive balance compared with a negative one in the previous year. The terms of trade index in January–August 2023 developed favourably (compared with an unfavourable relation a year before).
imports (in PLN)	-7.5% y/y	

Financial results of non-financial enterprises in January–September 2023

net financial result	-3.8% y/y	The financial results of the surveyed enterprises were lower than those recorded a year before. The basic economic and financial relations worsened. Revenue from export sales increased. The basic indicators achieved by exporters were weaker than a year before and similar to those recorded for the surveyed enterprises in total.
gross turnover profitability indicator	5.7%	
net turnover profitability indicator	4.7%	

Investment outlays of non-financial enterprises in January–September 2023

at constant prices	+11.5% y/y	Investment outlays of the surveyed enterprises increased to a much greater extent than in the previous year. The growth of outlays on purchases was much higher than of outlays on buildings and structures. Fewer new investments were started than in the three quarters of 2022, but with a higher estimated value.
--------------------	------------	--

Business tendency in November 2023

General business climate indicators		Entrepreneurs in manufacturing and in construction assess the general business climate similarly unfavourably as in October 2023, while in retail trade better than a month before. In transportation and storage as well as in accommodation and food service activities sentiments of entrepreneurs worsened.
manufacturing	-12.1	In most presented activities entrepreneurs the most often indicate that in the current year they will maintain investments at the level realised in 2022. According to these entities, the main factors limiting investment capabilities remain high costs of investments and high inflation.
construction	-10.2	
retail trade	-0.2	
transportation and storage	-3.7	
accommodation and food service activities	-9.4	
		Almost 90% of enterprises predict that the impact of the war in Ukraine on their activity will be insignificant or imperceptible. Serious consequences of the war are most often feared by manufacturing as well as transportation and storage entities. Among a negative effects of the war enterprises still mention mainly the increase in costs which nearly 80% of respondents in construction as well as in accommodation and food service activities. Enterprises employing workers from Ukraine in October still experienced their fluctuations due to the war. They were most often indicated by transportation and storage as well as accommodation and food service units, where approx. by 30% of them indicated the outflow of employees from Ukraine or the inflow.

Consumer tendency in November 2023

Consumer confidence indicators	
current	-15.1
leading	-7.4

Consumer confidence indicators, defining the current and expected tendencies in individual consumption remain unfavourable but better compared to October. Among others, pessimistic opinions on the assessments on current possibility of making important purchases and predictions on saving money improved. Respondents expect that growth in consumer prices is continued.

Consumers' concerns related to the threat posed by the war in Ukraine did not change significantly compared to those reported in October. According to 22% of respondents the armed conflict in Ukraine can pose a great threat to the economy in Poland and in the opinion of 7% can be a big risk to their personal financial situation. The situation in Ukraine is perceived as a big threat to Poland's sovereignty and independence by 21% of respondents. Losing the job or closing down of own businesses due to this war are feared by 2% of respondents, and 6% of persons recognise the possibility of such a situation.

Rynek pracy

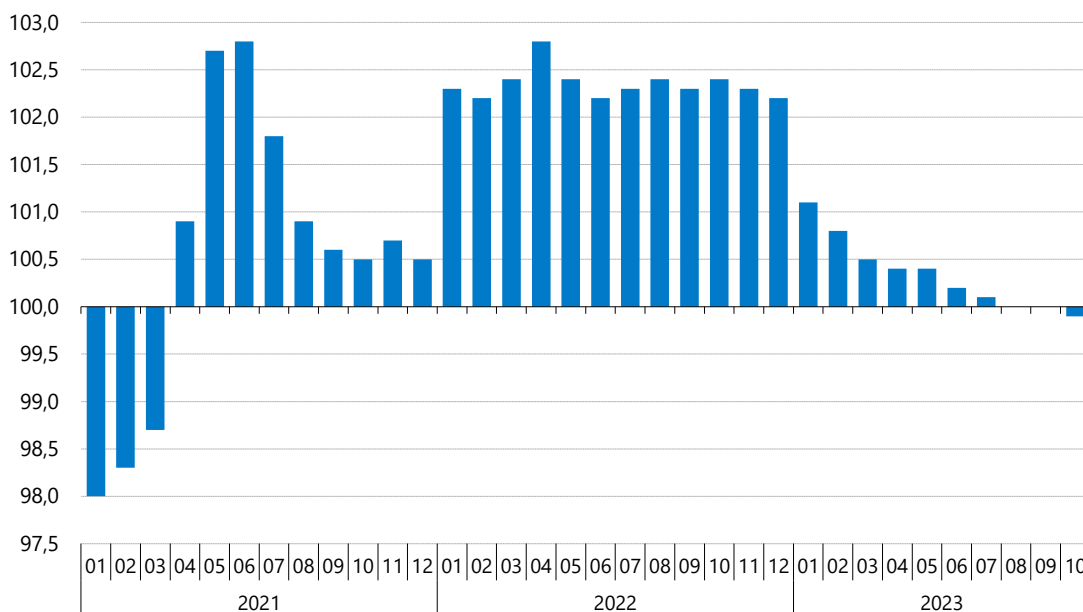
Labour market

W październiku br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się nieznacznie poniżej poziomu sprzed roku. W urzędach pracy zarejestrowano mniej nowych bezrobotnych niż przed rokiem, zmniejszyła się również liczba skreśleń z rejestrów. Stopa bezrobocia w końcu października br. była podobna jak przed miesiącem i nadal nieznacznie niższa niż rok wcześniej.

Według wstępnych wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w 3 kwartale br. liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia były wyższe niż przed rokiem. Liczba osób bezrobotnych oraz stopa bezrobocia były mniejsze niż w 3 kwartale ub. roku.

Wykres 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 1. Average paid employment in enterprise sector
corresponding period of previous year=100

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w październiku br. wyniosło 6494,1 tys., tj. o 0,1% mniej niż przed rokiem (we wrześniu br. kształtowało się na poziomie sprzed roku, a w październiku ub. roku wzrosło o 2,4%).

Spośród analizowanych sekcji, najbardziej wzrosło w skali roku zatrudnienie w zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,9%). W granicach 3,0%–0,4% zwiększyło się zatrudnienie w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją, informacją i komunikacją, górnictwie i wydobywaniu, transporcie i gospodarce magazynowej, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz w obsłudze rynku nieruchomości. Zbliżone do notowanego w październiku ub. roku było zatrudnienie w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji. W pozostałych analizowanych sekcjach zatrudnienie było niższe niż rok wcześniej, a najgłębszy jego spadek (o 2,3%) dotyczył podmiotów zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą.

1 W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
 Table 1. Average paid employment in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2022		2023			
	10	01-10	10	01-10	10	01-10
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100		w tys. in thousands		analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	102,4	102,5	6 494	6528	99,9	100,4
w tym: of which:						
Przemysł Industry	101,0	101,4	2 731	2750	99,2	99,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	100,1	98,6	124	123	102,2	101,4
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	101,0	101,6	2 357	2376	98,9	99,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	99,7	98,4	113	113	101,1	101,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	102,0	102,4	138	138	100,0	100,0
Budownictwo Construction	101,3	102,1	418	421	98,4	98,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	102,3	102,2	1 320	1325	99,4	100,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	103,6	104,0	669	674	101,8	102,8
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	106,3	109,6	131	132	104,9	105,8
Informacja i komunikacja Information and communication	111,8	111,5	307	309	102,7	106,3
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	98,4	98,4	91	91	100,4	100,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	106,6	106,5	278	276	103,9	105,6
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	101,8	100,9	392	394	97,7	97,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	102,6	102,5	94	94	103,0	103,3

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
 a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

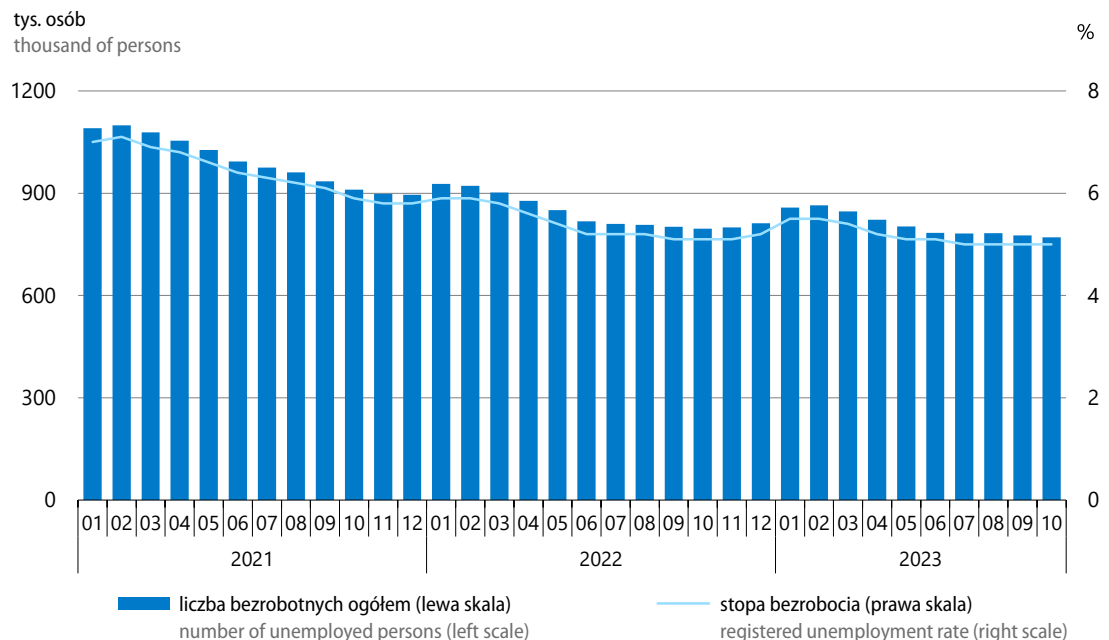
Spośród działów o największym udziale w zatrudnieniu, w październiku br. najbardziej (podobnie jak w poprzednich miesiącach) zwiększyło się w skali roku zatrudnienie w jednostkach zajmujących się magazynowaniem i działalnością usługową wspomagającą transport (o 5,1%). Wzrost zatrudnienia obserwowano również m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 3,5%), handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie (o 3,2%), wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 2,7%), transporcie lądowym i rurociągowym (o 1,5%) oraz robotach budowlanych i specjalistycznych (o 0,7%). Zatrudnienie w produkcji urządzeń elektrycznych oraz produkcji maszyn i urządzeń ukształtowało się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem. W pozostałych analizowanych działach zatrudnienie było niższe niż rok wcześniej, a najgłębszy spadek dotyczył podmiotów produkujących meble (o 6,2%) oraz wyroby z drewna, korka, słomy i wikliny (o 5,5%).

W okresie styczeń–październik br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6528,3 tys. i było o 0,4% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku.

W końcu października br. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 770,4 tys. **bezrobotnych**, tj. o 0,7% mniej niż we wrześniu br. oraz o 3,2% mniej niż w październiku ub. roku. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**, podobnie jak przed miesiącem, wyniosła 5,0% i była o 0,1 p.proc. niższa niż przed rokiem.

Wykres 2. Bezrobocie rejestrowane stan w końcu miesiąca

Chart 2. Registered unemployment as of the end of a month

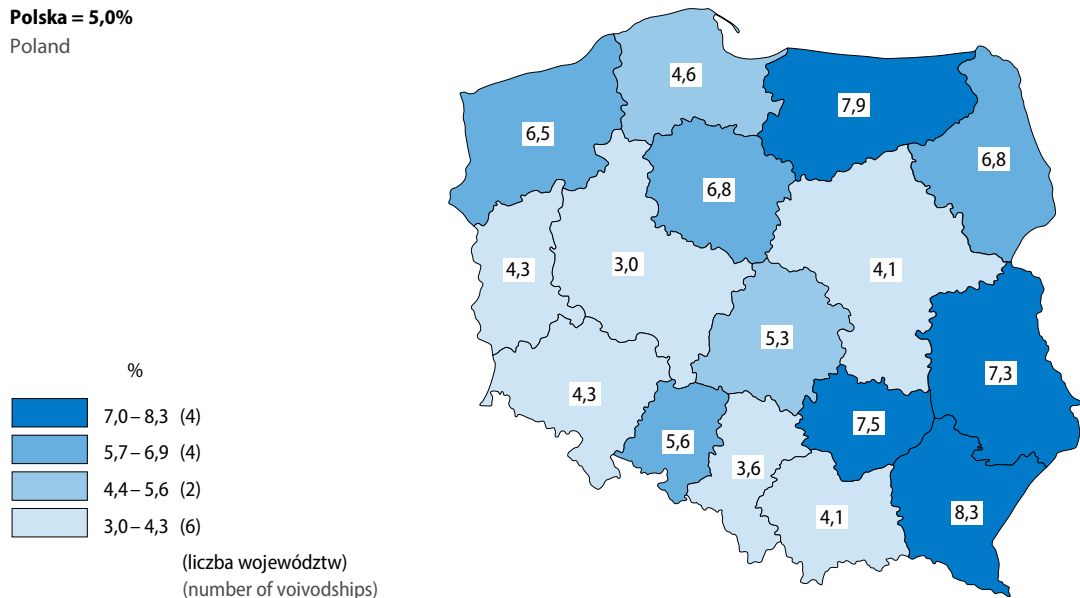

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 8,3% w podkarpackim do 3,0% w wielkopolskim. W porównaniu z poprzednim miesiącem obniżyła się ona w sześciu województwach (dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, łódzkim, opolskim, śląskim i świętokrzyskim – po 0,1 p.proc.), a w pozostałych województwach nie uległa zmianie. W skali roku w większości województw natężenie bezrobocia zmniejszyło się (w największym stopniu w lubelskim – o 0,5 p.proc. oraz w małopolskim, opolskim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim – po 0,4 p.proc.). Niewielki wzrost stopy bezrobocia notowano w województwach lubuskim i pomorskim (po 0,1 p.proc.) oraz wielkopolskim (o 0,2 p.proc.). W województwach świętokrzyskim i zachodniopomorskim stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku.

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego stan w końcu października 2023 r.

Map 1. Registered unemployment rate as of the end of October 2023

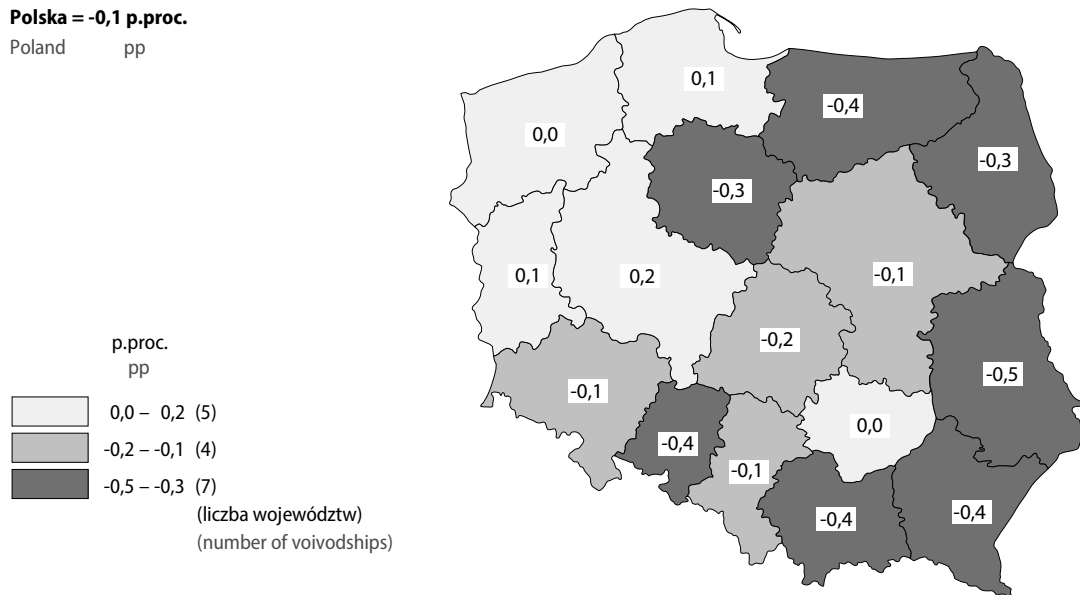
Polska = 5,0%
Poland

Mapa 2. Zmiany stopy bezrobocia rejestrowanego październik 2023 r. do października 2022 r.

Map 2. Registered unemployment rate changes October 2023 to October 2022

Polska = -0,1 p.proc.
Poland pp

Tablica 2. Bezrobotni zarejestrowani stan w końcu miesiąca
Table 2. Registered unemployed persons as of the end of a month

Wyszczególnienie Specification	10 2022		10 2023		10 2022	10 2023
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem in % of total registered unemployed	
Bezrobotni zarejestrowani ogółem Registered unemployed – in total	796,0	87,4	770,4	96,8	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
kobiety females	434,2	87,8	411,9	94,9	54,6	53,5
dotychczas niepracujący previously not employed	109,5	92,5	102,0	93,1	13,8	13,2
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	31,2	81,7	31,5	101,2	3,9	4,1
bez prawa do zasiłku without benefits rights	688,5	86,7	656,8	95,4	86,5	85,2
absolwenci ^a graduates ^a	35,2	120,8	30,7	87,1	4,4	4,0
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	259,0	86,9	249,4	96,3	32,5	32,4
Z liczby ogółem – bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy Of total – unemployed persons with a specific situation on labour market						
w wieku do 30. roku życia at the age below 30 years	193,5	86,9	190,1	98,2	24,3	24,7
w wieku powyżej 50. roku życia at the age over 50 years	210,4	88,4	202,0	96,0	26,4	26,2
długotrwale bezrobotni ^b long-term unemployed ^b	418,6	81,8	377,1	90,1	52,6	48,9
posiadający co najmniej jedno dziecko w wieku do 6. roku życia with at least one child under 6 years of age	140,0	84,9	125,8	89,9	17,6	16,3
niepełnosprawni disabled	57,5	94,9	58,2	101,3	7,2	7,6

a Bezrobotni absolwenci to osoby zarejestrowane w okresie 12-m-cy od zakończenia nauki. b Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education. b The long-term unemployed include persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last 2 years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adults in the workplace.

Wśród **bezrobotnych zarejestrowanych** w końcu października br. kobiety stanowiły 53,5%, tj. o 1,1 p.proc. mniej niż przed rokiem. Nadal większość bezrobotnych nie miała prawa do zasiłku (85,2%, tj. o 1,3 p.proc. mniej niż w październiku ub. roku), a znaczna część nie posiadała kwalifikacji zawodo-

wych (32,4%). W skali roku wśród bezrobotnych zmniejszył się odsetek osób dotychczas niepracujących (z 13,8% do 13,2%) i absolwentów (z 4,4% do 4,0%), nieznacznie wzrósł natomiast odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (z 3,9% do 4,1%).

Do **bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy** zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne², które w końcu października br. stanowiły 48,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 52,6% rok wcześniej). Znaczną (nieco mniejszą niż rok wcześniej) grupę bezrobotnych stanowiły osoby powyżej 50. roku życia (26,2% wobec 26,4%). Więcej wśród bezrobotnych było osób do 30. roku życia (24,7% wobec 24,3% przed rokiem). Udział osób posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6. roku życia zmniejszył się (z 17,6% do 16,3%), a osób niepełnosprawnych – nieco zwiększył (z 7,2% do 7,6%).

Tablica 3. Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych

Table 3. Newly registered unemployed

Wyszczególnienie Specification	10 2022		10 2023			10 2022	10 2023
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w tys. in thou- sands	okres poprzedni= =100 previous period= =100	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych in % of newly registered unemployed	
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem Newly registered unemployed – in total	118,8	111,1	113,8	96,9	95,8	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:							
zarejestrowani po raz kolejny reentrants to unemployment rolls	87,8	107,6	84,8	100,8	96,6	73,9	74,5
dotychczas niepracujący previously not employed	20,8	130,0	17,3	87,3	83,2	17,5	15,2
absolwenci ^a graduates ^a	15,6	118,4	13,6	80,2	87,1	13,1	11,9
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	3,8	97,4	3,8	97,9	101,3	3,2	3,4
zamieszkali na wsi living in rural areas	51,9	108,0	49,5	95,5	95,2	43,7	43,5
cudzoziemcy foreigners	6,4	1305,7	3,2	83,5	49,8	5,4	2,8
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	38,3	115,5	36,1	95,2	94,2	32,2	31,7
długotrwale bezrobotni ^b long-term unemployed ^b	30,3	80,3	28,3	97,0	93,2	25,5	24,9

a Bezrobotni absolwenci to osoby zarejestrowane w okresie 12-m-cy od zakończenia nauki. b Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education. b The long-term unemployed include persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last 2 years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adults in the workplace.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

W urzędach pracy w październiku br. **zarejestrowano 113,8 tys. nowych bezrobotnych**, tj. mniej niż przed miesiącem (o 3,1%) oraz mniej niż przed rokiem (o 4,2%). Wśród ogółu nowo zarejestrowanych nadal przeważały osoby rejestrujące się po raz kolejny (74,5% tej populacji, tj. o 0,6 p.proc. więcej niż w październiku ub. roku), ale ich liczba zmniejszyła się o 3,4% w skali roku. Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły 43,5% rejestrujących się bezrobotnych, a ich odsetek był nieznacznie niższy niż rok wcześniej (o 0,2 p.proc.). Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się odsetek osób nieposiadających kwalifikacji zawodowych (o 0,5 p.proc. do 31,7%), długotrwale bezrobotnych (o 0,7 p.proc. do 24,9%), dotychczas niepracujących (o 2,3 p.proc. do 15,2%) oraz absolwentów (o 1,2 p.proc. do 11,9%). Udział cudzoziemców również był mniejszy niż przed rokiem (spadek o 2,6 p.proc. do 2,8%), kiedy w związku z wojną w Ukrainie obserwowano dużą liczbę ich rejestracji. W strukturze nowo zarejestrowanych bezrobotnych nieznacznie zwiększył się natomiast udział osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 0,2 p.proc. do 3,4%).

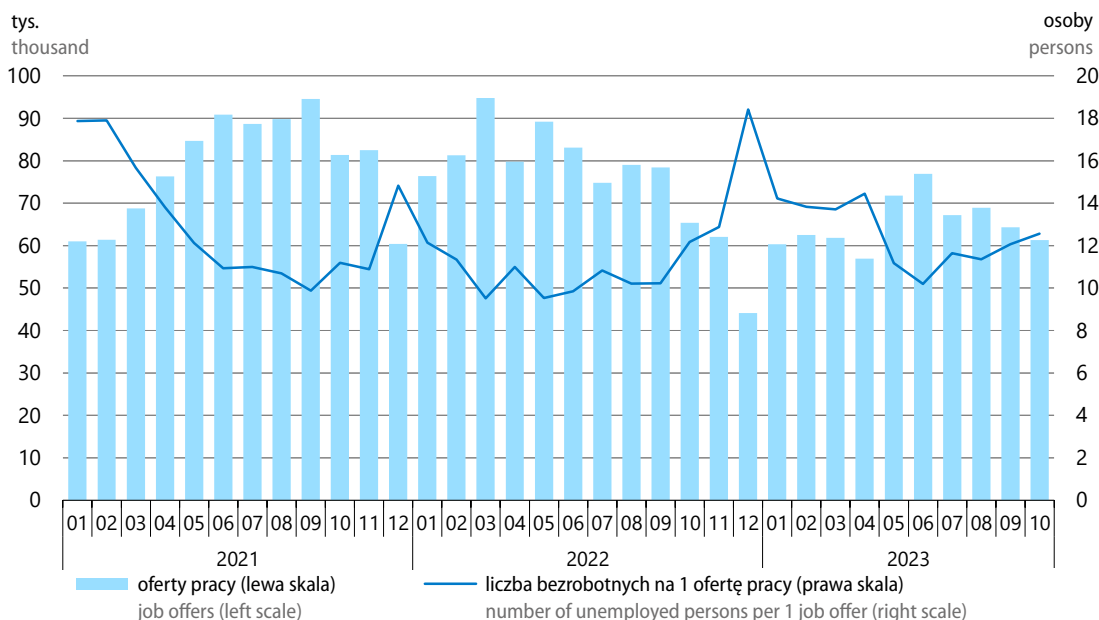
Tablica 4. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn
Table 4. Unemployed persons removed from unemployment rolls by reasons

Wyszczególnienie Specification	10 2022		10 2023			10 2022	10 2023
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w tys. in thousands	okres poprzedni =100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w % bezrobotnych wyrejestrowanych in % of unemployed persons removed from unemployment rolls	
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem Unemployed persons removed from unemployment rolls – in total	124,5	95,2	119,3	96,3	95,9	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni, którzy: Of total – unemployed persons, who:							
podjęli pracę took work	64,6	88,6	64,3	89,6	99,5	51,9	53,9
niesubsydiowaną unsubsidised	51,4	86,2	52,8	87,9	102,7	41,3	44,3
subsydiowaną subsidised	13,2	99,4	11,5	98,0	87,1	10,6	9,6
rozpoczęli szkolenie lub staż started training or traineeship	13,3	106,0	10,2	85,3	76,7	10,7	8,5
nie potwierdzili gotowości do podję- cia pracy did not confirm availability for work	22,3	113,8	21,6	111,7	96,8	17,9	18,1
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego voluntarily resigned from the status of unemployed	7,8	101,4	7,4	90,9	95,4	6,2	6,2
nabyli prawa emerytalne lub rentowe acquired the right to retirement pay or pension	0,5	88,5	0,5	107,3	102,3	0,4	0,4
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego acquired the right to pre-retirement allowances	0,7	89,7	0,6	100,2	90,2	0,5	0,5

W październiku br. z ewidencji **skreślono** 119,3 tys. osób, tj. o 3,7% mniej niż we wrześniu br. oraz o 4,1% mniej niż w październiku ub. roku. Najczęstszą przyczyną wyrejestrowania nadal było podjęcie pracy (dotyczyło 53,9% osób wobec 51,9% rok wcześniej). Z tego powodu z rejestru bezrobotnych wykreślono jednak nieco mniej osób niż przed rokiem (spadek o 0,5% do 64,3 tys. osób). Wzrosła liczba osób podejmujących pracę niesubsydiowaną (o 2,7% do 52,8 tys.), a liczba osób podejmujących pracę subsydiowaną zmniejszyła się (o 12,9% do 11,5 tys.). Znacznie mniej osób niż przed rokiem wykreślono z rejestru na skutek podjęcia szkolenia lub stażu (spadek o 23,3%), mniejsza była również liczba tych, którzy dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego (o 4,6%) oraz nie potwierdzili gotowości do podjęcia pracy³ (o 3,2%).

Do urzędów pracy w październiku br. zgłoszono 84,7 tys. **ofert zatrudnienia**⁴, tj. o 4,3% mniej niż przed rokiem. W skali roku zmniejszyła się zarówno liczba ofert z sektora prywatnego (o 3,9%), jak i z sektora publicznego (o 7,7%). Oferty z sektora publicznego stanowiły 11,2% ogółu zgłoszonych ofert (wobec 11,6% rok wcześniej). W końcu października br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 29,0% (wobec 31,9% przed rokiem). Spośród wszystkich ofert pozostających do dyspozycji w końcu października br. 2,7% dotyczyło stażu, 3,6% adresowanych było do osób niepełnosprawnych, a 0,04% – do absolwentów.

Wykres 3. Oferty pracy
stan w końcu miesiąca
Chart 3. Job offers
as of the end of a month

W końcu października br. zadeklarowano większą niż przed miesiącem, ale mniejszą niż przed rokiem, liczbę zwolnień grupowych – 154 pracodawców **zadeklarowało zwolnienie** 23,2 tys. pracowników, w tym 2,6 tys. osób z sektora publicznego.

3 Od czerwca 2020 r. obowiązek potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy jest egzekwowany w ograniczonym stopniu.

4 Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Tablica 5. Zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy stan w końcu miesiąca

Table 5. Reports of terminations for establishments-related reasons as of the end of a month

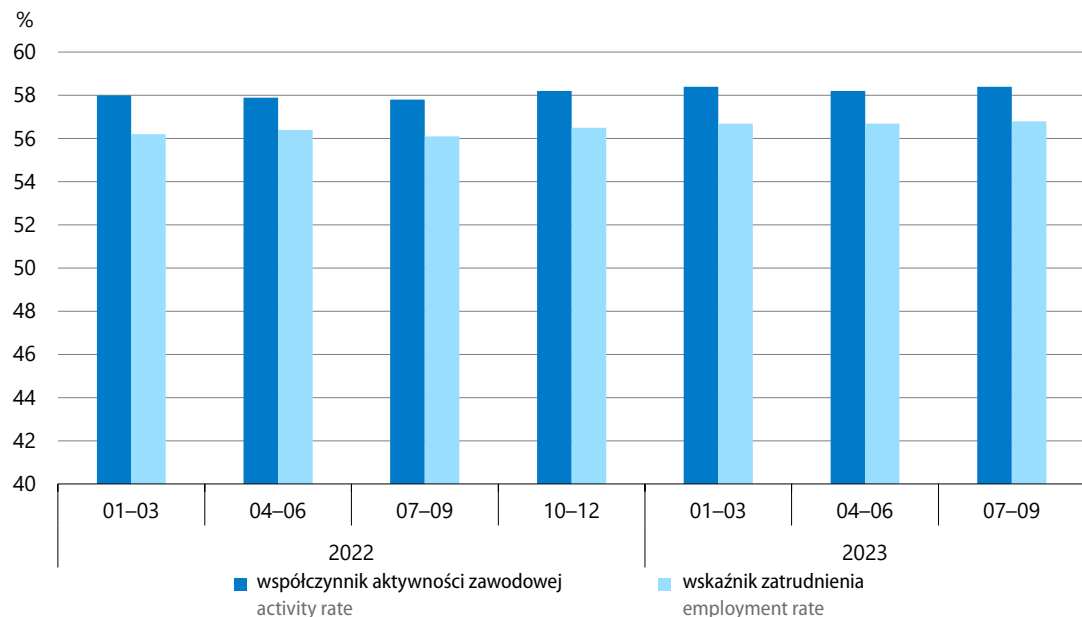
Wyszczególnienie Specification	10 2022	2023	
		09	10
Liczba zakładów Number of establishments	188	147	154
w tym sektor publiczny of which public sector	31	11	12
Liczba osób (w tys.) Number of persons (in thousands)	19,4	19,7	23,2
w tym sektor publiczny of which public sector	3,9	2,5	2,6

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** liczba **aktywnych zawodowo** w 3 kwartale br. wyniosła 17348 tys. osób i była większa od notowanej przed rokiem (o 0,9%).

Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 58,4% i był o 0,6 p.proc. wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku.

Wykres 4. Współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia (BAEL)^a

Chart 4. Activity and employment rates (LFS)^a

a Ludność w wieku 15-89 lat.
a Population aged 15-89.

Liczba osób **pracujących** w 3 kwartale br. wyniosła 16873 tys. i była o 1,1% większa niż przed rokiem. Bardziej wzrosła liczba pracujących kobiet (o 1,9% do 7764 tys.) niż liczba pracujących mężczyzn (o 0,4% do 9109 tys.). Kobiety stanowiły 46,0% ogółu pracujących (przed rokiem 45,6%). Zwiększyła się liczba pracujących w usługach (o 3,3% do 10499 tys.), mniej osób niż przed rokiem pracowało natomiast w przemyśle (spadek o 3,0% do 4904 tys.) oraz w rolnictwie (spadek o 0,3% do 1381 tys.). Liczba osób pracujących w sektorze prywatnym wzrosła o 0,4% (do 12732 tys.), a liczba pracujących w sektorze publicznym o 3,3% (do 4141 tys.). W sektorze publicznym pracowało 24,5% pracujących ogółem (wobec 24,0% w analogicznym okresie ub. roku).

Wskaźnik zatrudnienia ogółem (dla osób w wieku 15–89 lat) w 3 kwartale br. wyniósł 56,8%, tj. był o 0,7 p.proc. wyższy niż rok wcześniej. Poprawę wskaźnika obserwowano w większości grup wyodrębnionych ze względu na wiek: wśród osób w wieku 15–24 lata – o 0,7 p.proc. do 28,6%, 25–34 lata – o 1,3 p.proc. do 85,0%, 35–44 lata o 0,5 p.proc. do 88,1% oraz wśród osób w wieku 45–59/64 lata⁵ – o 1,5 p.proc. do 79,7%. Nieznacznie niższy niż przed rokiem był wskaźnik zatrudnienia wśród osób w wieku 60/65–89 lat⁶ (spadek o 0,1 p.proc. do 9,1%). Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁷) wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 1,2 p.proc. w skali roku i wyniósł 78,8%.

Tablica 6. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania (BAEL)
 Table 6. Unemployed persons and unemployment rate by sex and place of residence (LFS)

Okres badania Survey period		Ogółem Total	Miasto Urban areas	Wieś Rural areas	Mężczyźni Males	Kobiety Females
bezrobotni unemployed persons						
		w tys. in thousands	w % ogółem in % of total			
2022	01–03	536	57,8	42,2	55,5	44,5
	04–06	454	56,8	43,2	47,4	52,6
	07–09	502	55,0	45,0	55,0	45,0
	10–12	499	53,3	46,7	55,8	44,2
2023	01–03	505	56,8	43,2	56,4	43,6
	04–06	443	57,8	42,2	52,1	47,9
	07–09 ^a	475	63,4	36,6	53,9	46,1
stopa bezrobocia w % unemployment rate in %						
2022	01–03	3,1	3,0	3,2	3,2	3,0
	04–06	2,6	2,5	2,8	2,3	3,0
	07–09	2,9	2,7	3,2	3,0	2,9
	10–12	2,9	2,6	3,3	3,0	2,8
2023	01–03	2,9	2,8	3,1	3,0	2,8
	04–06	2,6	2,5	2,7	2,5	2,7
	07–09 ^a	2,7	2,9	2,5	2,7	2,7

a Dane wstępne.

a Preliminary data.

5 Kobiety w wieku 45–59 lat, mężczyźni w wieku 45–64 lata.

6 Kobiety w wieku 60–89 lat, mężczyźni w wieku 65–89 lat.

7 Kobiety w wieku 18–59 lat, mężczyźni w wieku 18–64 lata.

Liczba **osób bezrobotnych** w 3 kwartale br. wyniosła 475 tys., tj. była o 5,4% niższa niż przed rokiem. Odsetek osób spełniających kryteria bezrobotnego według BAEL i jednocześnie deklarujących, że są zarejestrowane w urzędach pracy jako bezrobotne wyniósł 38,7%, i był o 3,8 p.proc. wyższy niż w 3 kwartale ub. roku.

Stopa bezrobocia według BAEL w 3 kwartale br. ukształtowała się na poziomie 2,7% i była 0,2 p.proc. niższa niż przed rokiem. Natężenie bezrobocia zwiększyło się wśród mieszkańców miast (o 0,2 p.proc. do 2,9%), natomiast zmniejszyło się wśród mieszkańców wsi (o 0,7 p.proc. do 2,5%). Stopa bezrobocia obniżyła się zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet (odpowiednio o 0,3 p.proc. i 0,2 p.proc.) i w obu populacjach wyniosła 2,7%.

Spadek stopy bezrobocia w skali roku odnotowano wśród osób w wieku 15–24 lata (o 0,9 p.proc. do 11,1%), 25–34 lata (o 0,7 p.proc. do 2,8%) oraz 45–89 lat (o 0,1 p.proc. do 2,0%); wzrosła natomiast stopa bezrobocia wśród osób w wieku 35–44 lata (o 0,2 p.proc. do 2,0%). Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁸) stopa bezrobocia wyniosła 2,8% i była o 0,2 p.proc. niższa niż rok wcześniej.

Tablica 7. Stopa bezrobocia według grup wieku (BAEL)
Table 7. Unemployment rate by groups of age (LFS)

Okres badania Survey period	Grupy wieku Age groups						
	15–24 lata years	25–34	35–44	45–89 lat years	15–64 lata years	produkcyjny (18–59/64 lata) ^b working	
	w % in %						
2022	01–03	10,2	3,6	2,6	2,2	3,2	3,2
	04–06	8,9	3,0	2,0	2,0	2,7	2,7
	07–09	12,0	3,5	1,8	2,1	3,0	3,0
	10–12	12,1	3,2	2,1	1,9	2,9	3,0
2023	01–03	10,8	3,2	2,3	2,0	3,0	3,0
	04–06	11,0	2,5	2,0	1,7	2,6	2,6
	07–09 ^a	11,1	2,8	2,0	2,0	2,8	2,8

a Dane wstępne. b Kobiety w wieku 18–59 lat, mężczyźni w wieku 18–64 lata.

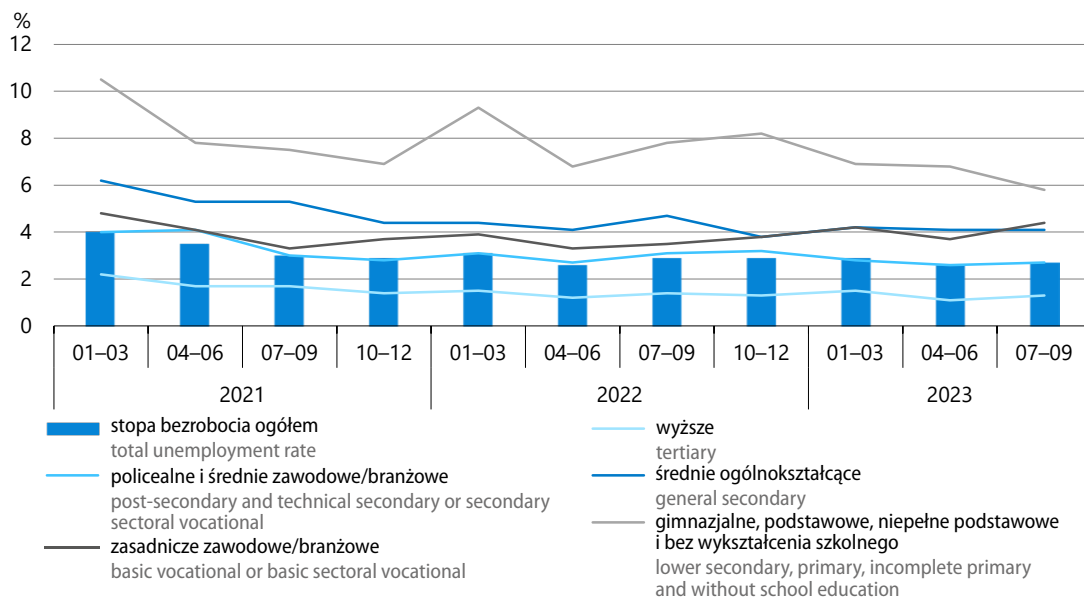
a Preliminary data. b Women aged 18–59, men aged 18–64.

Stopę bezrobocia niższą niż rok wcześniej notowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (spadek o 2,0 p.proc. do 5,8%), średnim ogólnokształcącym (spadek o 0,6 p.proc. do 4,1%), policealnym i średnim zawodowym/branżowym (spadek o 0,4 p.proc. do 2,7%) oraz wśród osób z wykształceniem wyższym (spadek o 0,1 p.proc. do 1,3%). Wzrosła natomiast stopa bezrobocia wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (o 0,9 p.proc. do 4,4%).

W strukturze bezrobotnych w porównaniu z 3 kwartałem ub. roku zmniejszył się udział najliczniejszej grupy osób, tj. tych, które straciły pracę (o 3,4 p.proc. do 39,5%), jak również osób zamierzających podjąć pracę po raz pierwszy (o 2,4 p.proc. do 19,7%). Wzrósł natomiast udział osób, które zrezygnowały z pracy (o 3,9 p.proc. do 14,5%) oraz powracających do pracy po przerwie (o 1,9 p.proc. do 26,3%).

8 Kobiety w wieku 18–59 lat, mężczyźni w wieku 18–64 lata.

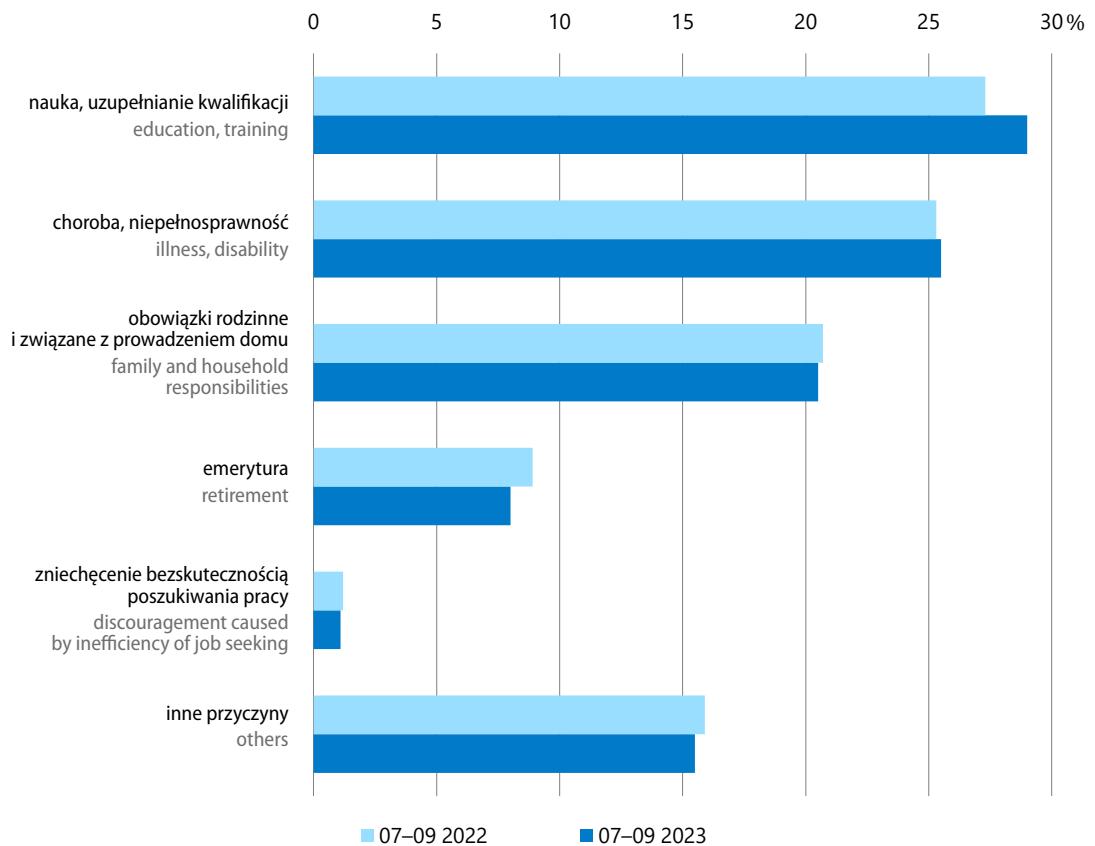
Wykres 5. Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia ludności (BAEL)
 Chart 5. Unemployment rate by educational level (LFS)

Osoby długotrwale bezrobotne (do których w BAEL zalicza się osoby poszukujące pracy 13 miesięcy lub dłużej) stanowiły 15,6% ogółu bezrobotnych (wobec 23,3% rok wcześniej). Przeciętny czas poszukiwania pracy skrócił się z 8,7 miesiąca przed rokiem do 7,6 miesiąca w 3 kwartale br.

Liczba **biernych zawodowo w wieku produkcyjnym** w 3 kwartale br. wyniosła 3877 tys., tj. była o 5,1% niższa niż przed rokiem. Do najczęstszych przyczyn bierności zawodowej nadal należały: nauka i uzupełnianie kwalifikacji (29,0% o 1,7 p.proc. więcej niż przed rokiem) oraz choroba i niepełnosprawność (25,5% o 0,2 p.proc. więcej niż rok wcześniej). Osoby, które jako powód bierności wskazywały obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu, stanowiły 20,5% biernych zawodowo w wieku produkcyjnym, tj. o 0,2 p.proc. mniej niż w 3 kwartale ub. roku. Udział osób biernych zawodowo w wieku produkcyjnym będących na emeryturze wyniósł 8,0%, i zmniejszył się o 0,9 p.proc. w skali roku. Osoby zniechęcone bezskutecznością poszukiwania pracy stanowiły 1,1% biernych zawodowo w wieku produkcyjnym (o 0,1% mniej niż rok wcześniej).

Wykres 6. Bierni zawodowo w wieku produkcyjnym według przyczyn bierności (BAEL)
 Chart 6. Economically inactive persons at working age by reasons of inactivity (LFS)

Relacja liczby osób niepracujących do pracujących była lepsza niż przed rokiem. W 3 kwartale br. na 1000 pracujących (w wieku 15–89 lat) przypadało 761 osób niepracujących⁹, podczas gdy rok wcześniej – 781 osób.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 11. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 12. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I OFERTY PRACY

TABL. 14. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

TABL. 15. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI — na podstawie BAEL

TABL. 16. PRACUJĄCY — na podstawie BAEL

TABL. 17. BEZROBOCIE — na podstawie BAEL

TABL. 20. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

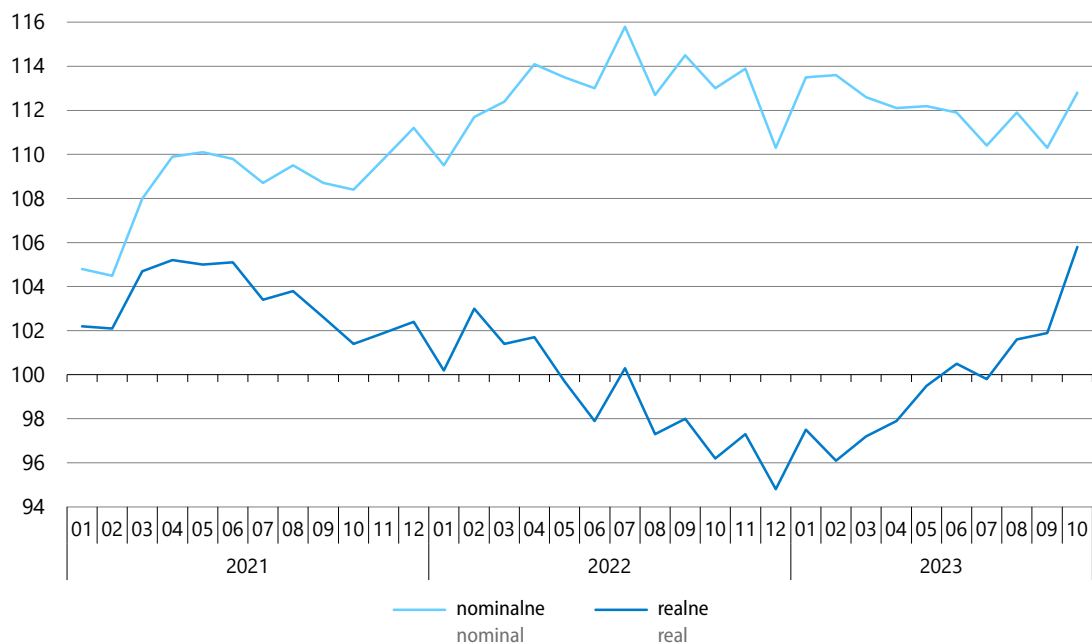
⁹ Biernych zawodowo (w wieku 15–89 lat) i bezrobotnych (w wieku 15–74 lata).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne Wages and salaries; social benefits

W październiku br. przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w skali roku w większym stopniu niż w poprzednich miesiącach. Wobec osłabienia dynamiki cen konsumpcyjnych, umocnił się wzrost siły nabywczej płac. Tempo wzrostu nominalnych i realnych emerytur i rent brutto z obu systemów pozostało większe niż wynagrodzeń.

Wykres 7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 7. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector corresponding period of previous year=100

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ w październiku br. wyniosło 7544,98 zł, tj. o 12,8% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu o 10,3% we wrześniu br. i o 13,0% w październiku ub. roku). W okresie styczeń–październik br. ukształtowało się ono na poziomie 7360,20 zł i było o 12,1% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy wzrost wyniósł 13,2%).

Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w październiku br. była o 5,8% wyższa niż przed rokiem (wobec spadku o 3,8% w październiku ub. roku), a jej wzrost był większy niż w poprzednich miesiącach. W okresie dziesięciu miesięcy br. płaca realna brutto obniżyła się o 0,2% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (wówczas spadła o 0,4%).

W październiku br. nominalne płace brutto zwiększyły się w skali roku we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw (przy czym ich wzrost był przeważnie większy niż we wrześniu br.). Najbardziej wzrosły płace w górnictwie i wydobywaniu (o 61,2%), na co wpływ miały wypłaty nagród i premii. Bardziej niż przeciętnie w sektorze wzrosły również wynagrodzenia m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 15,2%) i działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 14,7%). W pozostałych analizowanych sekcjach płace zwiększyły się w tempie od 12,8% w transporcie i gospodarce magazynowej do 7,8% w budownictwie.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 8. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
 Table 8. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2022		2023			
	10	01–10	10	01–10	10	01–10
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100		w zł in PLN		analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	113,0	113,2	7544,98	7360,20	112,8	112,1
w tym: of which:						
Przemysł Industry	111,1	111,7	7470,95	7269,53	114,9	112,1
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	110,8	121,6	13910,71	11950,67	161,2	117,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	111,2	111,2	7059,91	6920,63	111,8	111,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	111,5	111,8	10175,17	10624,05	112,7	112,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	109,8	109,7	6513,61	6345,10	111,1	110,4
Budownictwo Construction	111,0	112,2	7250,34	6939,74	107,8	107,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	111,9	112,4	6820,18	6796,13	110,7	110,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	125,1	123,1	7668,61	7116,93	112,8	115,5
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	109,8	113,3	5384,21	5324,85	112,6	112,9
Informacja i komunikacja Information and communication	112,9	112,2	12463,47	12493,67	109,9	111,2
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	111,7	111,2	7333,25	7268,24	110,1	110,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	112,0	111,8	10051,42	10082,74	109,3	109,9
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	110,7	111,0	5758,89	5693,96	115,2	115,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	114,4	116,0	6838,46	6539,79	114,7	115,1

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

We wszystkich działach o znaczącym udziale w zatrudnieniu wynagrodzenia były wyższe niż przed rokiem. W największym stopniu (i najwyższym od lipca ub. roku) zwiększyły się płace w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 82,3%). Wyższy niż przeciętnie w sektorze był również wzrost płac

w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (14,3%), produkcji mebli (14,0%) oraz w produkcji urządzeń elektrycznych i w handlu detalicznym (po 13,1%). Najmniej w skali roku wzrosły wynagrodzenia w działach: budowa budynków (0,6%), handel hurtowy (8,6%) i produkcja maszyn i urządzeń (9,5%).

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w październiku br. była o 18,0% wyższa niż rok wcześniej i ukształtowała się na poziomie 3459,80 zł. W okresie styczeń–październik br. wzrosła w skali roku o 17,1% do 3345,20 zł. Większa niż przed rokiem była siła nabywcza przeciętnych świadczeń z tego systemu: w październiku br. – o 10,6%, a w okresie dziesięciu miesięcy br. – o 3,5%.

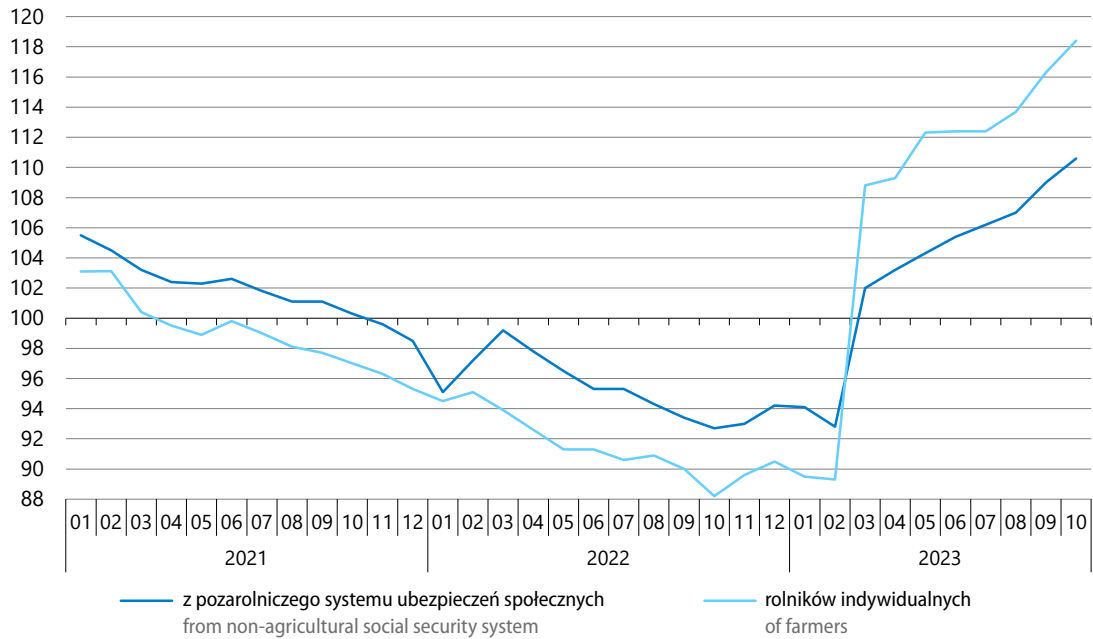
Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w październiku br. wzrosła w skali roku o 26,3% i wyniosła 1929,17 zł. W okresie styczeń–październik br. była o 22,5% wyższa niż rok wcześniej i ukształtowała się na poziomie 1834,54 zł. Siła nabywcza przeciętnych świadczeń rolników indywidualnych zwiększyła się w skali roku w październiku br. o 18,4%, natomiast w okresie styczeń–październik br. – o 8,3%.

Tablica 9. Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto
 Table 9. Number of retirees and pensioners and average monthly gross benefits

Wyszczególnienie Specification	Liczba emerytów i rencistów Number of retirees and pensioners		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto Average monthly gross benefits			
			10 2023		01–10 2023	
	w tys. in thousands	10 2022=100	w zł in PLN	10 2022=100	w zł in PLN	01–10 2022=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych Retirement and other pensions from non-agricultural social security system	8367,9	101,1	3459,80	118,0	3345,20	117,1
emerytury retirement pensions	6554,6	102,3	3582,93	117,9	3474,60	117,3
renty z tytułu niezdolności do pracy disability pensions	560,3	92,5	2807,85	119,2	2670,20	115,7
renty rodzinne survivors pensions	1253,0	99,0	3107,26	116,8	2991,53	115,3
Emerytury i renty rolników indywidualnych Retirement and other pensions of farmers	969,0	98,2	1929,17	126,3	1834,54	122,5

Wykres 8. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 8. Average monthly real gross retirement and other pensions
corresponding period of previous year=100

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 19. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 20. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

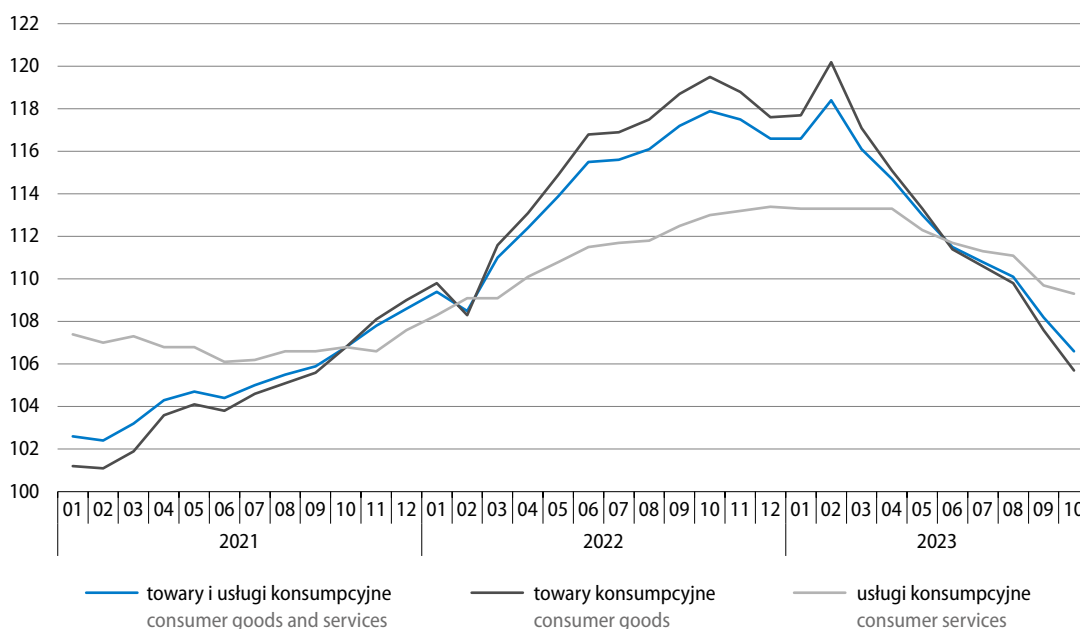
Ceny Prices

W październiku br. wzrost w skali roku cen towarów i usług konsumpcyjnych¹ uległ dalszemu spowolnieniu. Słabsze niż w poprzednich miesiącach, ale nadal znaczne, było tempo wzrostu cen większości grup towarów i usług, m.in. cen żywności oraz cen związanych z mieszkaniem. Dużo większy niż przed miesiącem był spadek cen w zakresie transportu.

Również w przypadku cen producentów² obserwowano dalsze spowolnienie dynamiki: spadek cen w przemyśle (notowany od lipca br.) pogłębił się, a w budownictwie wzrost cen był najmniejszy od początku ub. roku.

Wykres 9. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 9. Price indices of consumer goods and services
corresponding period of previous year=100

1 Na kształtowanie się cen mogły częściowo wpływać okresowe działania rządu w ramach tzw. Tarcz Antyinflacyjnych oraz Tarczy Solidarnościowej.

2 Dane dotyczące października br. oraz okresu styczeń–październik br. zarówno w przypadku cen produkcji sprzedanej przemysłu, jak i cen produkcji budowlano-montażowej są wstępne.

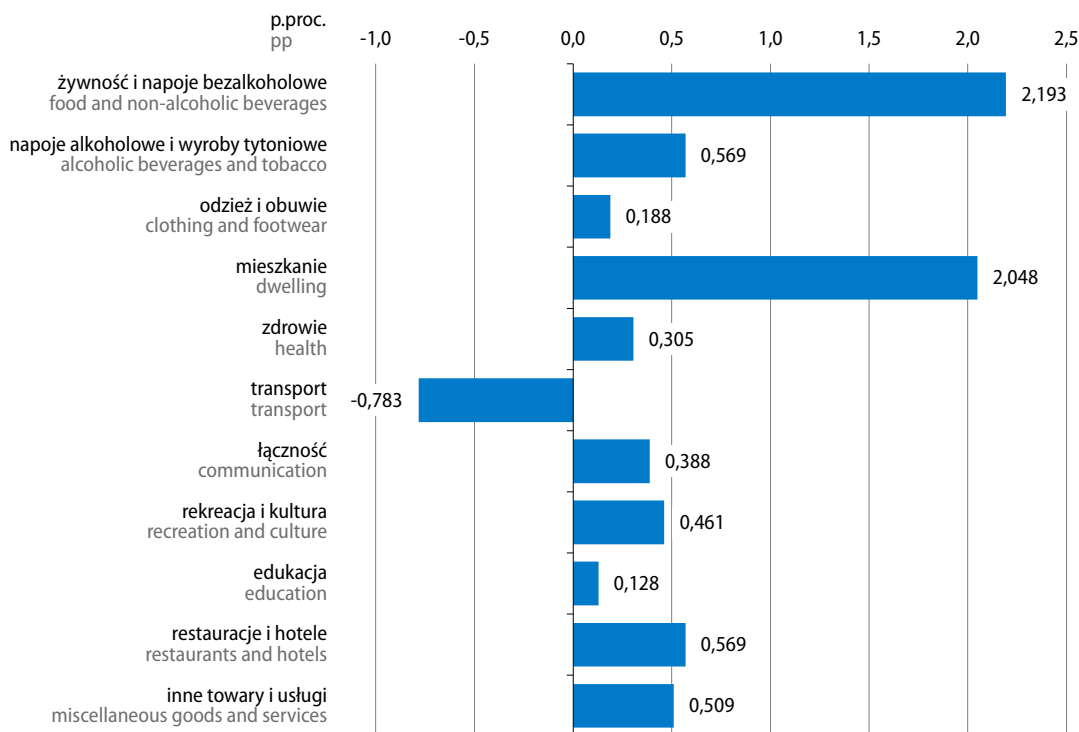
Tablica 10. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Table 10. Price indices of consumer goods and services

Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalkoholowe food and non-alcoholic beverages	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic beverages and tobacco	odzież i obuwie clothing and foot- wear	mieszkanie dwelling	zdrowie health	transport transport	łączość communi- cation	rekreacja i kultura recre- ation and culture	edukacja education	restau- racje i hotele restaur- ants and hotels	inne towary i usługi other goods and services
		Grudzień roku poprzedniego=100 December of previous year=100										
2022												
10	115,6	117,9	109,4	107,6	122,1	108,1	114,2	103,6	112,9	113,4	116,4	110,8
2023												
10	105,3	104,8	109,2	104,4	108,4	104,3	92,4	107,7	105,9	110,1	108,9	108,0
Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100												
2022												
10	101,8	102,7	100,8	103,2	101,4	100,7	103,1	100,0	100,7	102,0	101,1	100,7
11	100,7	101,6	100,5	99,8	100,4	100,6	99,2	101,3	100,4	100,2	101,2	101,3
12	100,1	101,4	100,3	100,2	98,5	100,5	100,0	99,9	101,2	100,2	100,9	100,0
2023												
01	102,5	101,9	101,2	96,2	106,9	101,7	98,8	101,4	102,4	101,4	101,4	101,7
02	101,2	101,8	102,4	99,0	100,5	100,7	101,1	102,9	102,3	100,7	101,2	101,0
03	101,1	102,2	101,8	105,0	100,2	100,8	99,1	101,7	99,7	100,5	100,9	101,7
04	100,7	100,5	101,0	103,3	100,3	100,6	100,8	100,1	100,8	100,2	101,0	101,1
05	100,0	100,6	100,9	100,1	100,0	101,9	95,7	100,0	99,5	100,1	101,3	101,2
06	100,0	99,7	100,4	99,1	99,9	100,5	99,7	100,1	101,1	100,2	100,7	100,0
07	99,8	98,8	100,0	96,9	100,2	100,1	100,1	100,6	101,6	100,1	100,7	100,4
08	100,0	99,1	100,3	99,3	100,2	100,5	102,0	100,0	100,2	100,1	100,5	100,3
09	99,6	99,6	100,3	102,5	99,9	97,4	97,1	99,5	98,5	104,9	100,7	100,2
10	100,3	100,5	100,4	103,3	100,3	100,0	97,8	101,3	99,6	101,6	100,3	100,3
Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100												
2022												
10	117,9	122,0	109,9	107,0	125,0	108,5	117,3	103,3	114,8	113,5	118,5	111,9
11	117,5	122,3	110,3	106,8	123,2	109,1	114,4	105,0	114,2	113,6	118,6	112,8
12	116,6	121,5	110,4	107,6	120,6	109,3	113,3	104,9	114,7	113,8	118,7	112,2
2023												
01	116,6	120,6	109,8	106,5	120,0	110,7	116,5	106,3	116,7	113,9	117,6	111,9
02	118,4	124,0	111,1	106,6	120,7	110,1	123,7	107,8	116,0	114,0	117,2	112,8
03	116,1	124,0	112,0	107,7	118,5	109,5	103,9	109,4	116,4	114,1	116,9	113,8
04	114,7	119,7	112,4	108,1	117,2	109,5	104,6	109,4	114,9	113,8	116,2	113,5
05	113,0	118,9	112,5	107,4	115,3	110,0	96,8	109,3	113,3	113,7	115,0	113,8
06	111,5	117,8	112,4	107,9	113,9	109,9	90,3	109,1	112,4	113,7	114,4	113,4
07	110,8	115,6	111,5	106,9	113,1	109,8	91,5	109,2	112,1	113,6	113,8	113,4
08	110,1	112,7	111,1	106,7	111,4	109,7	98,3	109,3	110,9	113,5	113,3	111,4
09	108,2	110,4	110,5	104,3	109,2	106,1	97,2	107,6	108,6	111,1	112,0	110,0
10	106,6	108,0	110,1	104,4	108,2	105,4	92,1	109,0	107,5	110,5	111,1	109,4
01-10	112,5	116,9	111,3	106,6	114,6	109,1	100,7	108,6	112,8	113,1	114,7	112,3

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w październiku br. były o 6,6% wyższe niż przed rokiem (we wrześniu br. wzrosły o 8,2%, a w październiku ub. roku – o 17,9%). Towary podrożały o 5,7%, a usługi – o 9,3%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem w największym stopniu został podwyższony przez wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 2,05 p.proc., w tym przez wzrost cen nośników energii – o 1,00 p.proc.) oraz cen żywności (o 1,89 p.proc.). Spadek cen w zakresie transportu obniżył natomiast wskaźnik cen ogółem o 0,78 p.proc.

Wykres 10. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w październiku 2023 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 10. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in October 2023 corresponding period of previous year=100

Ceny żywności w październiku br. nadal kształtowały się znacznie powyżej poziomu sprzed roku, ale po raz pierwszy od marca ub. roku wzrost tych cen był jednocyfrowy – wyniósł 7,6% (wobec 10,1% we wrześniu br.). Wyższe niż przed rokiem były również ceny napojów bezalkoholowych – o 12,7% (wobec 13,4% przed miesiącem). Dużo więcej niż w październiku ub. roku konsumenci płacili za ryby i owoce morza – o 9,9% oraz za warzywa – o 9,3%. Znacznie droższe niż przed rokiem były makarony i produkty makaronowe – o 8,8% oraz pieczywo – o 8,7%. Mięso przeciętnie podrożało o 6,4% (w tym wędliny były droższe o 9,9%, mięso wieprzowe o 9,5%, a mięso wołowe o 1,2%, natomiast potaniało mięso drobiowe – o 6,8%). Więcej niż przed rokiem płacono również za owoce – o 5,7% oraz za artykuły z grupy mleko, sery i jaja – przeciętnie o 5,6% (w tym ceny jaj były o 9,7% wyższe niż w październiku ub. roku, jogurtów – o 8,4%, śmietany – o 7,2%, serów i twarogów – o 3,5%, a mleka – o 2,4%). Wyższe niż rok wcześniej były ceny ryżu – o 1,9%, a także kasz i ziaren zbóż – o 1,4%. Znacznie mniej niż w październiku ub. roku konsumenci płacili za oleje i tłuszcze – przeciętnie o 11,5%, z których tłuszcze zwierzęce potaniały o 12,5% (w tym masło o 14,3%), a tłuszcze roślinne – o 10,4%. Po raz pierwszy od połowy 2021 r. odnotowano spadek cen cukru w skali roku – o 3,2% (wobec ich blisko dwukrotnego wzrostu w październiku ub. roku).

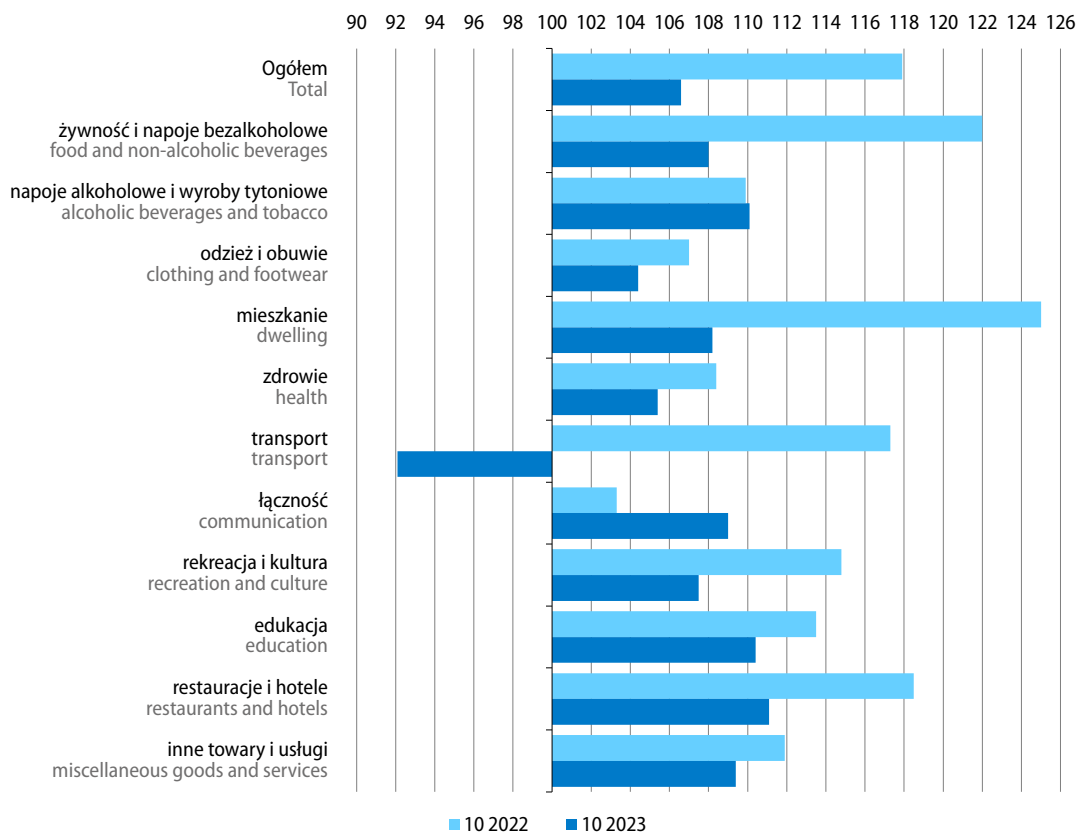
Obniżyły się również ceny mąki – o 2,3%. Spośród napojów dużo więcej niż w październiku ub. roku konsumenci płacili m.in. za herbatę – o 17,3%, soki owocowe i warzywne – o 14,6% oraz kakao i czekoladę w proszku – o 13,8%.

Wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem w październiku br. w skali roku wyniósł 8,2% (we wrześniu br. ceny te wzrosły o 9,2%). Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii podrożały o 8,3%. Ceny nośników energii były przeciętnie o 8,3% wyższe niż w październiku ub. roku, w tym w dużym stopniu wzrosły opłaty za energię ciepłą – o 24,1% oraz za energię elektryczną – o 19,5%, więcej płacono także za gaz – o 15,2%, dużo tańszy był natomiast opał – o 25,5% (wobec ponad dwukrotnego wzrostu jego cen rok wcześniej). Podniesiono opłaty za usługi kanalizacyjne – o 9,0%, za zaopatrywanie w wodę – o 8,4% oraz za wywóz śmieci – o 6,6%. Ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego wzrosły o 7,5%, w tym droższe były meble, artykuły dekoracyjne, sprzęt oświetleniowy – o 3,5%.

Ceny w zakresie transportu nadal kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku – spadek wyniósł 7,9% (wobec 2,8% we wrześniu br.). Tańsze niż rok wcześniej były paliwa do prywatnych środków transportu – o 14,4%, w tym w dużym stopniu potaniał olej napędowy – o 22,4%, znacznie benzyna – o 11,0%; obniżyły się również ceny gazu ciekłego i pozostałych paliw do prywatnych środków transportu – o 3,6%. Wyższe niż w październiku ub. roku były natomiast opłaty za usługi transportowe – o 3,6% oraz ceny samochodów osobowych – o 1,8%.

Wykres 11. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 11. Price indices of consumer goods and services corresponding period of previous year=100

Spośród pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych w październiku br. mniejszy niż przed miesiącem był wzrost cen w skali roku w zakresie restauracji i hoteli (11,1% wobec 12,0%), edukacji (10,5% wobec 11,1%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (10,1% wobec 10,5%), rekreacji i kultury (7,5% wobec 8,6%) oraz zdrowia (5,4% wobec 6,1%). Zbliżony do notowanego we wrześniu był wzrost cen odzieży i obuwia (4,4%); w szybszym tempie wzrosły natomiast ceny w zakresie łączności (9,0% wobec 7,6%).

W porównaniu z poprzednim miesiącem³ ceny towarów i usług konsumpcyjnych w październiku br. wzrosły o 0,3% (we wrześniu br. obserwowano spadek o 0,4%). Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem został podwyższony m.in. przez wzrost cen odzieży i obuwia (o 0,14 p.proc.), żywności (o 0,13 p.proc.) oraz cen towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 0,09 p.proc.). Równocześnie wskaźnik został obniżony m.in. przez spadek cen w zakresie transportu (o 0,20 p.proc.).

Tablica 11. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie

Table 11. Price indices in industry and construction

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano- montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
Grudzień roku poprzedniego=100 December of previous year=100						
2022						
10	120,2	123,7	117,2	147,4	104,3	113,0
2023						
10	95,6	104,8	94,0	98,2	103,2	106,7
Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100						
2022						
10	100,9	97,2	101,6	96,4	99,9	101,3
11	99,7	99,0	98,9	106,2	100,3	100,6
12	100,6	100,6	99,4	107,7	100,1	100,6
2023						
01	102,1	109,8	99,5	112,5	101,9	100,4
02	99,5	100,5	99,6	98,6	100,9	100,6
03	99,4	100,3	99,6	98,3	100,3	100,5
04	98,7	100,4	99,2	95,1	99,9	100,7
05	98,1	98,1	98,2	97,2	99,9	100,9
06	99,2	98,4	99,0	100,8	100,1	100,9
07	98,9	97,4	98,9	98,8	99,4	100,7
08	99,9	99,3	100,1	99,1	100,0	100,7
09	100,3	102,4	100,4	98,8	100,6	100,7
10	99,5	98,7	99,4	99,9	100,2	100,6

³ Szczegółowe dane dostępne pod adresem: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-pazdzierniku-2023-roku,2,144.html>

Tablica 11. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie (dok.)

Table 11. Price indices in industry and construction (cont.)

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano- -montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100						
2022						
10	123,1	126,6	119,1	160,7	105,3	115,2
11	121,1	121,6	116,2	167,3	105,0	114,7
12	120,5	123,2	115,2	168,6	104,7	114,4
2023						
01	120,1	129,1	113,4	171,6	106,1	113,6
02	118,2	129,0	111,3	172,0	106,3	112,9
03	110,3	121,8	104,7	151,0	104,4	112,0
04	106,2	117,6	101,5	138,7	103,2	111,4
05	102,8	115,5	97,8	138,4	103,1	110,9
06	100,3	114,5	95,5	131,3	103,5	110,3
07	97,9	113,8	93,9	116,8	103,3	110,0
08	97,1	105,6	94,5	105,2	103,2	109,7
09	97,3	102,8	94,5	108,3	103,3	108,9
10	95,9	104,4	92,5	112,3	103,6	108,2
01-10	104,1	114,9	99,6	131,7	104,0	110,7

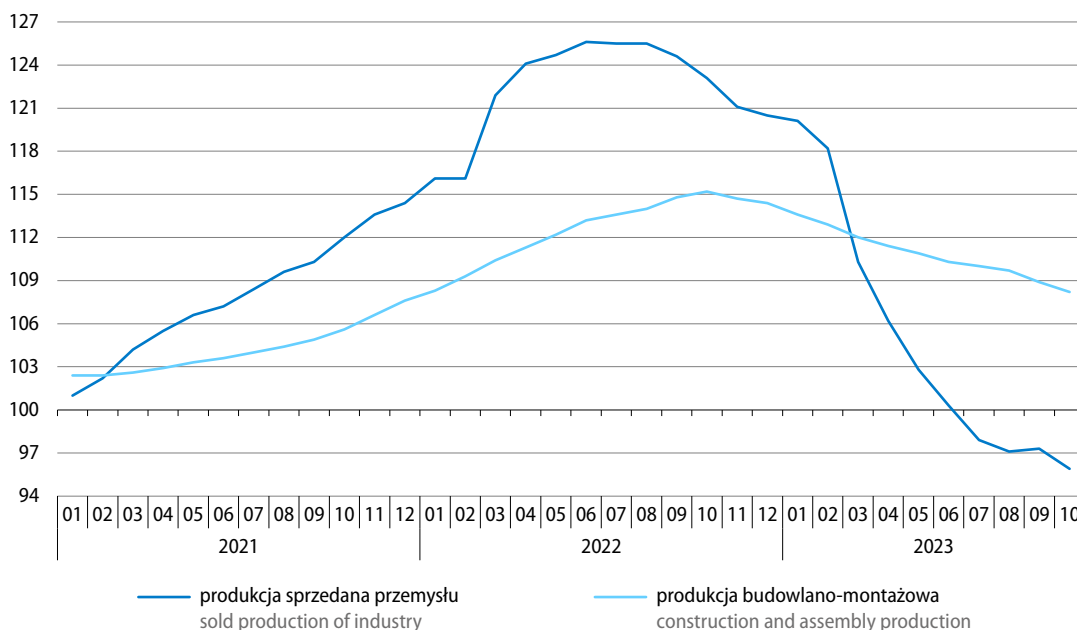
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w październiku br. były o 4,1% niższe niż przed rokiem (wobec spadku o 2,7% we wrześniu br.), na co wpłynął spadek cen w przetwórstwie przemysłowym – o 7,5%. W pozostałych sekcjach nadal notowano wzrost cen w skali roku, najwyższy w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 12,3%. W górnictwie i wydobywaniu ceny wzrosły o 4,4%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji o 3,6%. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego głęboki spadek cen nadal notowano w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 32,0% wobec wzrostu o 55,9% w październiku ub. roku). Dużo niższe niż przed rokiem były także ceny produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 17,7%) oraz metali (o 17,1%), po wzroście w październiku ub. roku (odpowiednio o 31,1% oraz o 13,3%). Znacznie niższe niż rok wcześniej były również ceny m.in. produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 11,8% wobec ich wzrostu przed rokiem o 23,4%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 10,3%, rok wcześniej wzrosły o 16,1%). Obniżyły się także ceny produkcji m.in. komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 7,0%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,9%) oraz wyrobów z metali (o 6,1%). Wzrost cen notowano natomiast w produkcji napojów (o 9,3%), wyrobów tytoniowych (o 7,8%), wyrobów farmaceutycznych (o 6,6%) oraz, w mniejszym stopniu, w produkcji urządzeń elektrycznych (o 1,6%) oraz skór i wyrobów skórzanych (o 0,6%).

W porównaniu z poprzednim miesiącem w październiku br. ceny produkcji sprzedanej przemysłu obniżyły się o 0,5% (wobec ich wzrostu w poprzednim miesiącu – o 0,3%). Spadek cen obserwowano w górnictwie i wydobywaniu – o 1,3%, przetwórstwie przemysłowym – o 0,6% oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 0,1%. Wzrosły natomiast ceny w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 0,2%.

Ceny produkcji budowlano-montażowej w październiku br. były o 8,2% wyższe niż rok wcześniej, a w porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosły o 0,6%.

Wykres 12. Wskaźniki cen producentów
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 12. Producer price indices
corresponding period of previous year=100

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym** oraz w informacji sygnałnej dotyczącej cen konsumpcyjnych, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 33. WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

TABL. 35. WSKAŹNIKI CEN NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH I PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ

TABL. 40. WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

INFORMACJA SYGNAŁNA: WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W PAŹDZIERNIKU 2023 R.

Rolnictwo Agriculture

Średnia temperatura powietrza w październiku br. wyniosła 10,9°C i była o 2,1°C wyższa od średniej z lat 1991–2020. Średnia miesięczna suma opadów ukształtowała się na poziomie 75,5 mm, tj. o ok. 62% wyższym od średniej normy z wielolecia.

Ciepła i słoneczna pogoda, z lokalnie intensywnymi opadami deszczu, w październiku br. stwarzała na ogół dobre warunki dla wykonywania prac polowych. Do końca drugiej dekady miesiąca zakończono rozpoczęte we wrześniu siewy żyta, pszenżyta ozimego oraz pszenicy ozimej. Pod koniec października zaczęły się krzewić oziminy wysiane we wrześniu. Stan wschodów upraw ozimych oceniono tak samo jak przed rokiem, tj. na 3,8 do 3,9 stopnia kwalifikacyjnego¹. W drugiej połowie października zakończono wykopki ziemniaków oraz kontynuowano zbiór buraków cukrowych, kukurydzy uprawianej na ziarno i poplonów ścierniskowych. Powszechnie wykonywano orki przedzimowe. Do końca miesiąca na obszarze całego kraju trwał okres pastwiskowy.

Na rynku rolnym w październiku br. za większość podstawowych produktów rolnych płacono w skupie mniej niż przed miesiącem (z wyjątkiem żyta oraz żywca wołowego i mleka). Spośród produktów roślinnych ceny skupu zbóż podstawowych były dużo niższe niż rok wcześniej, natomiast ceny ziemniaków wyższe. Ceny większości produktów rolnych pochodzenia zwierzęcego (z wyjątkiem cen żywca wieprzowego) kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku.

Tablica 12. Skup podstawowych produktów pochodzenia roślinnego^a
Table 12. Procurement of major crop products^a

Wyszczególnienie Specification	10 2023			07–10 2023		
	w tys. ton in thousand tonnes	09 2023=100	10 2022=100	w tys. ton in thousand tonnes	07–10 2022=100	udział skupu w zbiorach 2023 r. ^b w % purchase share in the 2023 ^b harvest in %
Ziarno zbóż^c Cereal grains^c	688,4	80,1	120,6	3963,4	115,8	14,7
w tym: of which:						
pszenica wheat	528,7	82,1	135,7	2676,4	125,5	19,9
pszenżyto triticale	57,2	62,7	70,7	493,0	97,4	8,9
żyto rye	41,3	68,4	86,7	259,7	90,2	10,9
jęczmień barley	56,5	98,1	118,3	506,7	111,0	17,9
Ziemniaki Potatoes	381,6	123,3	101,9	830,5	101,3	13,8

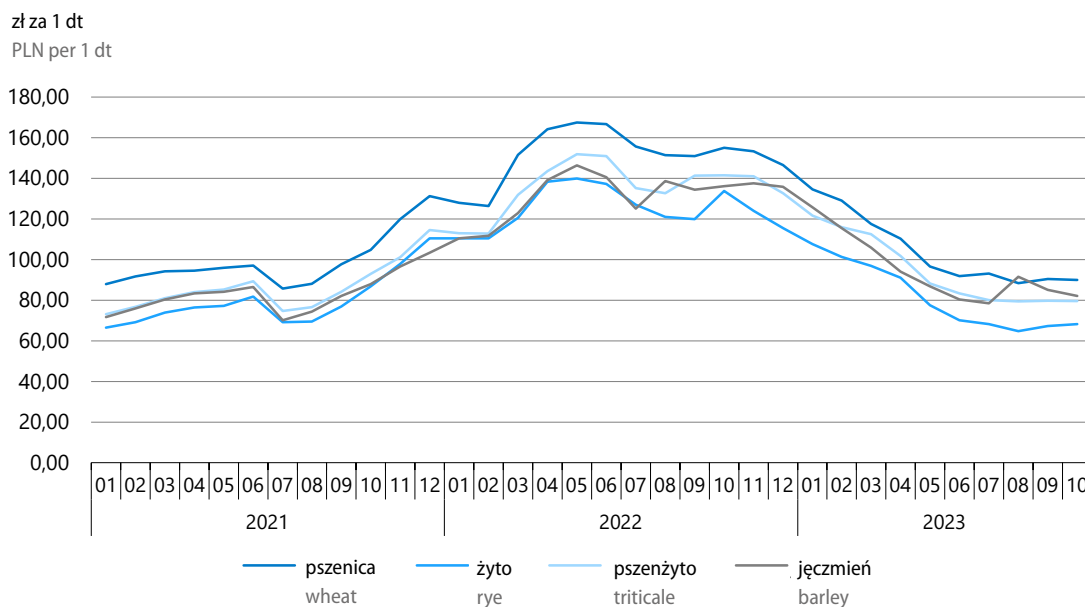
a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Dane wstępne. c Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.
a Without procurement realised by natural persons. b Preliminary data. c Basic cereals including cereal mixed and excluding cereals for sowing.

1 Stopień 5 oznacza bardzo dobry stan wschodów, 4 – dobry, 3 – dostateczny, 2 – słaby, 1 – zły, kłękowy.

Skup **zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w październiku br. był o 19,9% mniejszy niż we wrześniu br., w wyniku ograniczenia podaży wszystkich podstawowych gatunków zbóż, w tym najbardziej dostaw pszenżyta (o 37,3%). W porównaniu z październikiem ub. roku do skupu dostarczono o 20,6% więcej ziarna, w tym znacznie wzrosła podaż pszenicy (o 35,7%) i jęczmienia (o 18,3%), spadła natomiast pszenżyta (o 29,3%) oraz żyta (o 13,3%).

Przeciętne ceny większości podstawowych gatunków zbóż w październiku br. obniżyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem (w skupie o 0,1%–3,5%, przy wzroście cen żyta; w obrocie targowiskowym o 2,0%–3,2%). Na obydwu rynkach za zboża płacono nadal dużo mniej niż przed rokiem, w tym najgłębszy spadek dotyczył cen żyta – w skupie wyniósł 48,9%, a na targowiskach 33,1%.

Wykres 13. Przeciętne ceny skupu zbóż
 Chart 13. Average procurement prices of cereal grain

Skup **ziemniaków** w październiku br., jak zwykle po zbiorach, był dużo większy niż przed miesiącem (o 23,3%), wzrost również w skali roku (o 1,9%).

Przeciętne ceny ziemniaków w październiku br. spadły w porównaniu z poprzednim miesiącem (w skupie o 7,4%, a na targowiskach o 6,8%), ale nadal były dużo wyższe niż rok wcześniej (ceny skupu o 17,2%, a targowiskowe o 34,8%).

Tablica 13. Ceny podstawowych produktów pochodzenia roślinnego

Table 13. Average prices of major crop products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach Marketplace prices				
	10 2023			01–10 2023		10 2023			01–10 2023	
	w zł in PLN	09 2023=100	10 2022=100	w zł in PLN	01–10 2022=100	w zł in PLN	09 2023=100	10 2022=100	w zł in PLN	01–10 2022=100
Pszenica za 1 dt ^a Wheat – per dt ^a	89,89	99,3	58,0	101,10	66,1	118,07	97,9	68,7	139,00	83,9
Pszenżyto za 1 dt ^a Triticale ^a – per dt ^a	79,63	99,9	56,3	89,82	65,9	102,10	96,8	67,0	122,20	86,1
Żyto za 1 dt ^a Rye ^a – per dt ^a	68,30	101,5	51,1	76,14	61,9	92,93	98,0	66,9	110,30	88,1
Jęczmień za 1 dt ^a Barley ^a	82,08	96,5	60,3	89,49	69,0	109,22	97,4	69,4	130,50	88,8
Ziemiaki ^b za 1 dt Potatoes ^b – per dt	66,26	92,6	117,2	92,56	133,8	226,14	93,2	134,8	198,61	127,7

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne.

a In procurement without seed. b On marketplaces – late edible.

Skup **żywca rzeźnego** ogółem (w wadze poubojowej ciepłej) w październiku br. zwiększył się w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 7,0%), pod wpływem zwiększonych dostaw wszystkich podstawowych gatunków żywca (w największym stopniu żywca wieprzowego – o 11,1%). Skup żywca był również większy niż w październiku ub. roku (o 3,2%), w tym wzrosła podaż żywca wołowego (o 17,1%) i drobiowego (o 5,2%), przy ograniczeniu dostaw żywca wieprzowego (o 2,5%).

Tablica 14. Skup podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego^a Table 14. Procurement of major animal products^a

Wyszczególnienie Specification	10 2023			01–10 2023	
	w tys. ton in thousand tonnes	09 2023=100	10 2022=100	w tys. ton in thousand tonnes	01–10 2022=100
Żywiec rzeźny ^b Animals for slaughter ^b	338,1	107,0	103,2	3651,2	97,2
w tym: of which:					
wołowy (z cielęcym) cattle (including calves)	20,4	100,4	117,1	267,3	93,7
wieprzowy pigs	109,3	111,1	97,5	1307,5	96,7
drobiowy poultry	208,2	105,7	105,2	2073,2	97,9
Mleko Milk	1011,9 ^c	100,6	101,8	10602,9 ^c	102,0

a Od lipca do października br. bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej. c W milionach litrów.

a In the period from July to October 2023 without procurement realised by natural persons. b Includes cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in terms of meat (including fats) in post-slaughter warm weight. c In million litres.

Przeciętna cena skupu **żywca wieprzowego** w październiku br. spadła w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 4,8%), ale nadal była wyższa niż rok wcześniej (o 7,2%). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach² w październiku br. wyniosła 8,6, tj. nieznacznie pogorszyła się w porównaniu z notowaną we wrześniu br. (8,8), ale była lepsza niż przed rokiem (5,4)

Tablica 15. Ceny podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego
Table 15. Average prices of major animal products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach Marketplace prices				
	10 2023			01–10 2023		10 2023			01–10 2023	
	w zł in PLN	09 2023=100	10 2022=100	w zł in PLN	01–10 2022=100	w zł in PLN	09 2023=100	10 2022=100	w zł in PLN	01–10 2022=100
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej: Animals for slaughter (in live weight) – per kg:										
w tym: of which:										
wołowy (bez cielęcego) ^a cattle (excluding calves) ^a	10,14	101,7	93,3	10,59	102,3	11,13	114,9	101,9	10,50	109,4
w tym młode bydło of which young cattle	10,53	102,1	96,2	10,95	104,4	.	.	.	.	.
wieprzowy pigs	7,97	95,2	107,2	8,54	132,4	.	.	.	.	.
drobiowy poultry	5,52	97,1	84,9	5,97	98,0	.	.	.	.	.
Mleko za 1 hl Milk per hl	195,61	103,8	75,1	207,10	93,4	.	.	.	.	.

a Na targowiskach – średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.
a On marketplaces – average weighted price of cattle for slaughter calculated with the use of structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

Przeciętna cena skupu **drobiu rzeźnego** w październiku br. ukształtowała się poniżej poziomu sprzed miesiąca – o 2,9% i była znacznie niższa niż przed rokiem – o 15,1%.

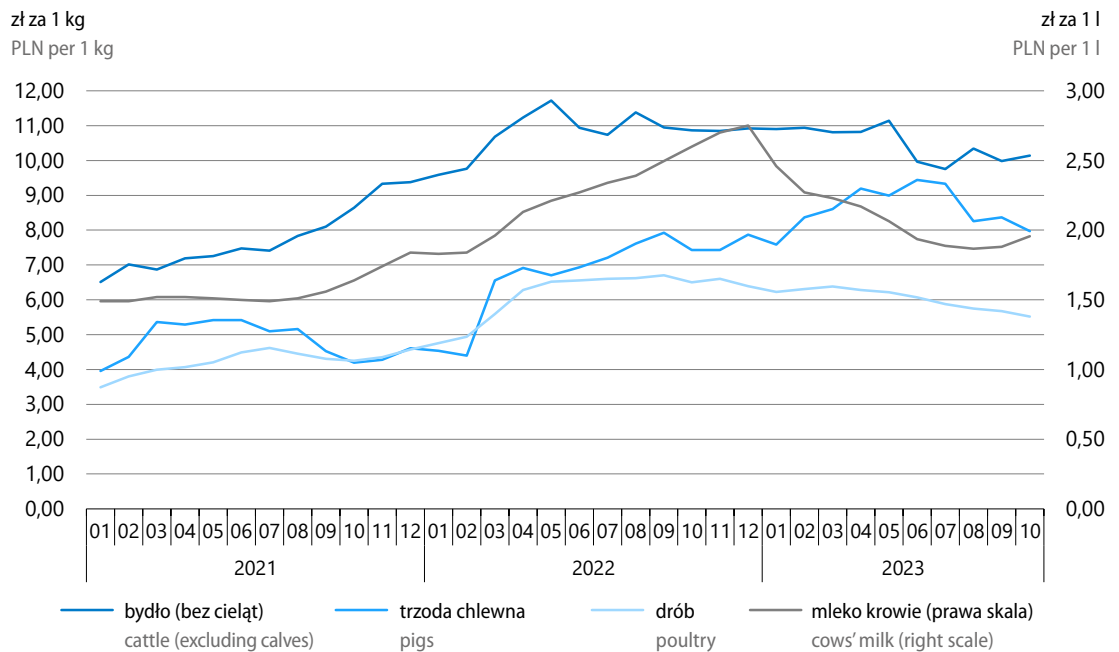
Przeciętne ceny skupu **żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego** w październiku br. w porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosły po ok. 2%, ale były niższe niż rok wcześniej (ceny żywca wołowego o 6,7%, a młodego bydła – o 3,8%). Na targowiskach za żywca wołowego płacono więcej niż we wrześniu br. (o 14,9%) oraz niż przed rokiem (o 1,9%).

Dostawy **mleka** do skupu w październiku br. były nieco większe niż przed miesiącem (o 0,6%) oraz nadal większe niż przed rokiem (o 1,8%). Ceny skupu mleka były o 3,8% wyższe niż we wrześniu br., ale nadal dużo niższe niż rok wcześniej (o 24,9%).

² Rozpatrując ceny obu produktów w skupie, relacja cen żywca wieprzowego do cen żyta w październiku br. wyniosła 11,7 (wobec 12,4 we wrześniu br. i 5,6 w październiku ub. roku).

Wykres 14. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

Chart 14. Average procurement prices of animals for slaughter and of milk

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 37. PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

TABL. 38. PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH

TABL. 39. RELACJE CEN W ROLNICTWIE

TABL. 45. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

Przemysł Industy

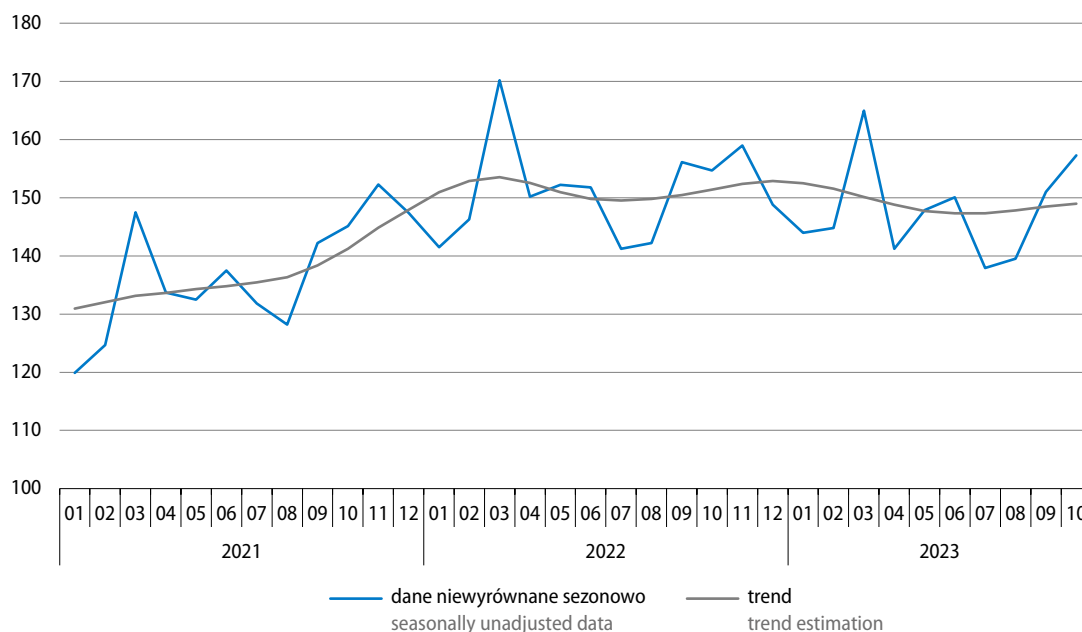
W październiku br., po raz pierwszy od stycznia br., **produkcja sprzedana przemysłu**¹ zwiększyła się w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku, na co wpłynęły m.in. czynniki o charakterze sezonowym. Sprzedaż (niewyrównana sezonowo) była o 1,6% wyższa niż w październiku ub. roku (kiedy notowano jej wzrost w skali roku o 6,6%).

Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja sprzedana przemysłu w październiku br. była o 0,1% niższa niż w poprzednim miesiącu oraz o 0,8% niższa niż przed rokiem.

Sprzedaż zwiększyła się w porównaniu z październikiem ub. roku we wszystkich sekcjach przemysłu, w tym najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 17,2% (przed rokiem w tej sekcji notowano jej głęboki spadek). W górnictwie i wydobywaniu produkcja sprzedana wzrosła o 5,7%, w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 5,0%, a w głównej sekcji przemysłu, tj. przetwórstwie przemysłowym, zwiększyła się nieznacznie – o 0,3%.

Wykres 15. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)
przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 15. Sold production of industry (constant prices)
monthly average of 2015=100

Spośród **głównych grupowań przemysłowych** sprzedaż wyższą niż w październiku ub. roku notowano w produkcji dóbr związanych z energią – o 11,0% (po znacznym spadku rok wcześniej), a także w produkcji dóbr inwestycyjnych – o 5,9% oraz konsumpcyjnych nietrwałych – o 2,5%. Niższa niż w analogicznym miesiącu ub. roku była natomiast sprzedaż w produkcji dóbr zaopatrzeniowych – o 3,9% i dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 2,2%.

¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 16. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)
 Table 16. Sold production of industry (constant prices)

Wyszczególnienie Specification	Niewyrównana sezonowo Seasonally unadjusted		Wyrównana sezonowo Seasonally adjusted
	01–10 2023	10 2023	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100		
Przemysł Industry	98,5	101,6	99,2
Według sekcji By sections			
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	94,0	105,7	103,6
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	99,2	100,3	98,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	92,1	117,2	116,6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	98,9	105,0	103,6
Według głównych grupowań przemysłowych By main industrial groupings			
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	94,0	96,1	93,6
Dobra inwestycyjne Capital goods	110,7	105,9	103,8
Dobra konsumpcyjne trwałe Durable consumer goods	90,6	97,8	95,1
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Non-durable consumer goods	100,7	102,5	100,1
Dobra związane z energią Energy	91,6	111,0	109,4

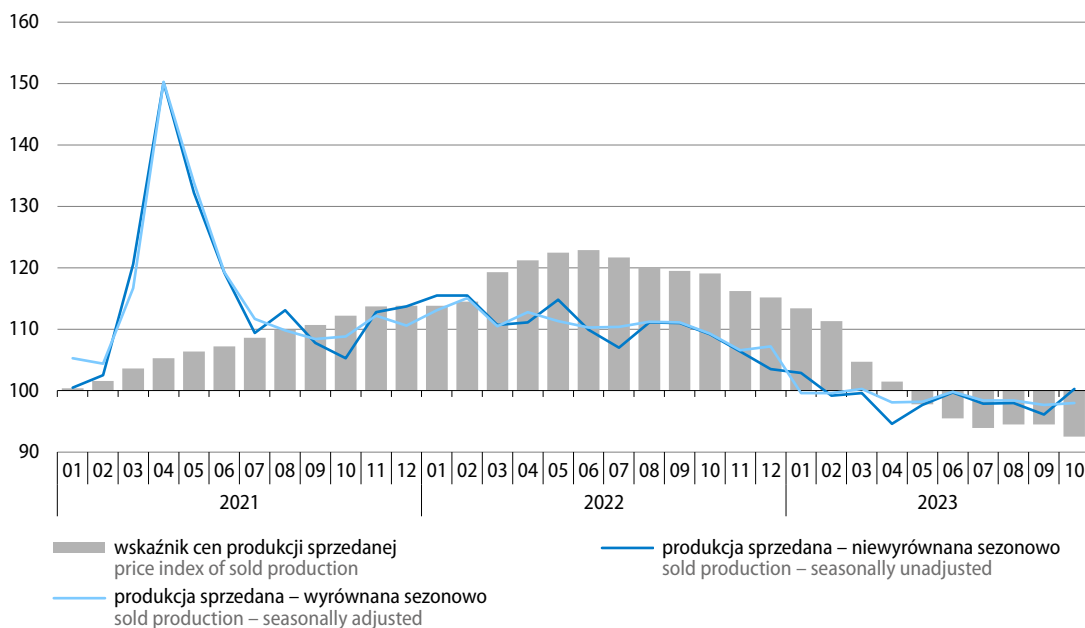
Produkcja sprzedana przemysłu w okresie styczeń–październik br. była o 1,5% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wówczas notowano jej wzrost o 11,6%). Sprzedaż obniżyła się we wszystkich sekcjach, w tym najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 7,9%, natomiast w najmniejszym stopniu w przetwórstwie przemysłowym – o 0,8%. W górnictwie i wydobywaniu spadek wyniósł 6,0%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – 1,1%.

W trzech głównych grupowaniach przemysłowych produkcja sprzedana była niższa niż w okresie styczeń–październik ub. roku: w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 9,4%, dóbr związanych z energią – o 8,4% i dóbr zaopatrzeniowych – o 6,0%. Wyższa niż przed rokiem była natomiast sprzedaż w produkcji dóbr inwestycyjnych – o 10,7% oraz, w niewielkim stopniu, w produkcji dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 0,7%.

W okresie styczeń–październik br. mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego **wydajność pracy** w przemyśle była o 0,8% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku, przy niewielkim spadku przeciętnego zatrudnienia (o 0,7%) oraz wzroście przeciętnego miesięcznego nominalnego wynagrodzenia brutto (o 12,1%).

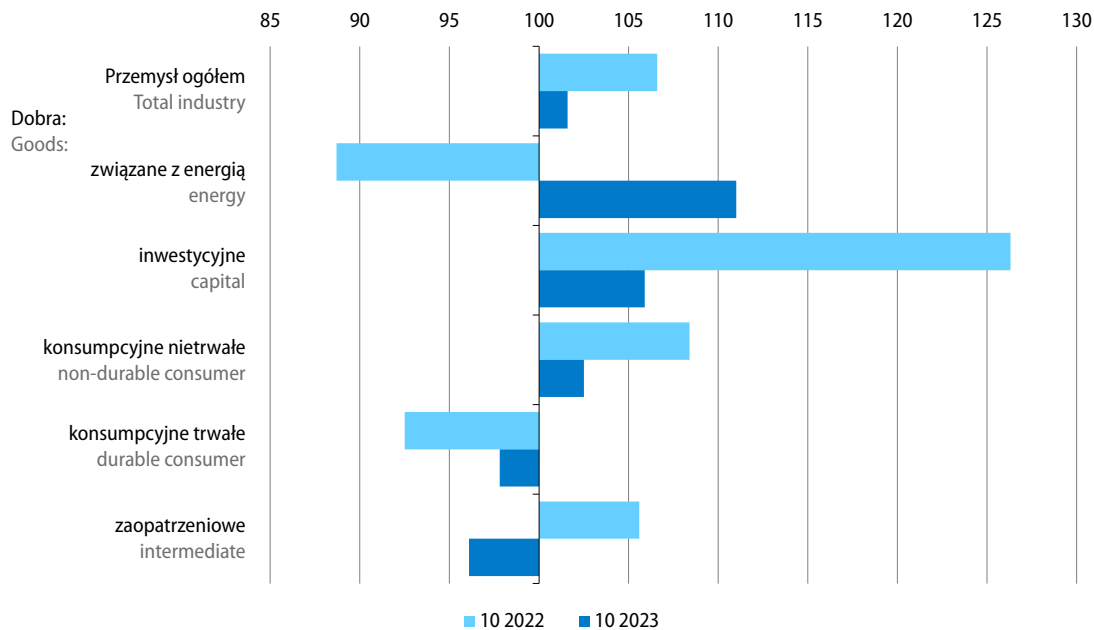
Wykres 16. Produkcja sprzedana (ceny stałe) i wskaźnik cen w przetwórstwie przemysłowym
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 16. Sold production (constant prices) and price index in manufacturing
corresponding period of previous year=100

Wykres 17. Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych (ceny stałe)
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 17. Sold production of industry by main industrial groupings (constant prices)
corresponding period of previous year=100

W październiku br. wyższa niż przed rokiem była produkcja sprzedana w 21 (spośród 34) działach przemysłu. Znaczny jej wzrost notowano m.in. w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń (o 19,6%), a także w produkcji:

- odzieży – o 19,1%;
- wyrobów farmaceutycznych – o 13,5%;
- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 7,5% (w tym pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli – o 13,2%);
- pozostałego sprzętu transportowego – o 5,3% (m.in. lokomotyw kolejowych i taboru szynowego – o 27,4%).

W pozostałych 13 działach przemysłu sprzedaż była niższa niż w październiku ub. roku; jej spadek notowano m.in. w produkcji:

- urządzeń elektrycznych – o 16,6%;
- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 13,0% (m.in. sprzętu (tele)komunikacyjnego – o 28,2% oraz elektronicznych elementów i obwodów drukowanych – o 13,4%);
- papieru i wyrobów z papieru – o 10,1% (w tym masy włóknistej, papieru i tektury – o 18,9%);
- napojów – o 5,6%.

Sprzedaż w produkcji artykułów spożywczych (stanowiąca 16,4% produkcji sprzedanej przemysłu w październiku br. ogółem) była o 1,9% wyższa niż przed rokiem (wobec odpowiednio wzrostu o 7,8% w październiku ub. roku).

Tablica 17. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu
Table 17. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie Specification	2022		2023		2022	2023
	10	01–10	10	01–10		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Przemysł Industry	106,6	111,6	101,6	98,5	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	104,5	118,0	105,7	94,0	3,4	3,5
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	109,2	111,5	100,3	99,2	85,1	82,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	83,0	112,7	117,2	92,1	9,2	11,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	100,5	107,0	105,0	98,9	2,3	2,3

Tablica 17. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)
 Table 17. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2022		2023		2022	2023
	10	01–10	10	01–10		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Z przemysłu ogółem – działy: From total industry – divisions:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego mining of coal and lignite	102,6	129,8	103,4	82,7	1,6	1,7
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	107,8	110,8	101,9	99,8	15,6	16,3
produkcja napojów manufacture of beverages	114,7	112,2	94,4	97,7	1,2	1,3
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	109,4	106,5	119,1	109,8	0,3	0,4
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	97,0	109,7	95,0	84,9	2,8	2,3
produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	100,9	110,1	89,9	88,2	3,1	2,7
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemical products	88,2	112,5	104,3	86,3	5,1	4,1
produkcja wyrobów farmaceutycznych manufacture of pharmaceutical products	101,3	116,3	113,5	106,7	0,6	0,7
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	105,1	109,3	104,0	97,6	6,3	5,9
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	101,2	108,0	95,0	89,3	3,8	3,6
produkcja metali manufacture of basic metals	95,2	107,8	96,0	86,9	4,3	3,3
produkcja wyrobów z metali manufacture of metal products	108,4	117,9	103,2	98,0	7,8	7,5
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	111,7	106,7	87,0	95,2	2,5	2,3
produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment	124,6	106,3	83,4	106,4	5,1	5,7
produkcja maszyn i urządzeń manufacture of machinery and equipment n.e.c.	117,8	122,3	104,1	108,3	2,7	2,9
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	141,5	114,4	107,5	116,0	8,0	9,5
produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	109,6	118,4	105,3	102,6	1,3	1,4
produkcja mebli manufacture of furniture	90,3	103,2	101,1	92,0	2,6	2,4

Wartość **nowych zamówień**² otrzymanych przez badane przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego w październiku br. była o 12,1% niższa niż w analogicznym miesiącu ub. roku, w tym dla zamówień na eksport obniżyła się o 8,9%. Niższe niż przed rokiem były nowe zamówienia w większości badanych działów, z wyjątkiem produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczip (gdzie wzrosły one o 2%). O ponad jedną trzecią niższe niż w październiku ub. roku były nowe zamówienia otrzymane w produkcji pozostałego sprzętu transportowego; znaczny spadek ich wartości (w granicach ok. 24%–15%) notowano także w produkcji: urządzeń elektrycznych, komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, wyrobów farmaceutycznych, wyrobów tekstylnych, papieru i wyrobów z papieru oraz metali.

W okresie styczeń–wrzesień br. **wyniki finansowe**³ przedsiębiorstw przemysłowych ogółem były niższe od uzyskanych w analogicznym okresie ub. roku. Obniżył się wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – o 19,7% do 113,6 mld zł, jak również wynik finansowy brutto – o 13,4% do 120,5 mld zł oraz netto – o 14,0% do 99,5 mld zł. Wynik finansowy netto zmniejszył się w skali roku w większości sekcji przemysłu: w górnictwie i wydobywaniu – o 46,1% do 6,4 mld zł, w przetwórstwie przemysłowym – o 17,3% do 66,3 mld zł, w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 17,0% do 2,2 mld zł. Wzrósł on natomiast w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 17,4% do 24,6 mld zł.

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto w przedsiębiorstwach przemysłowych ogółem zmniejszył się z 7,4% w okresie styczeń–wrzesień ub. roku do 5,6%. Obniżyły się również wskaźniki rentowności obrotu – brutto (z 7,1% przed rokiem do 5,8%) oraz netto (z 5,9% do 4,8%). Pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów (z 92,9% do 94,2%). Wskaźnik płynności finansowej I stopnia był niższy (33,7% wobec 36,2%), natomiast wskaźnik płynności finansowej II stopnia – wyższy (102,0% wobec 95,9%) niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku. Zmniejszył się udział podmiotów wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw przemysłowych (z 79,1% do 76,2%) oraz udział przychodów tych podmiotów w przychodach przedsiębiorstw przemysłowych ogółem (z 86,4% do 80,2%).

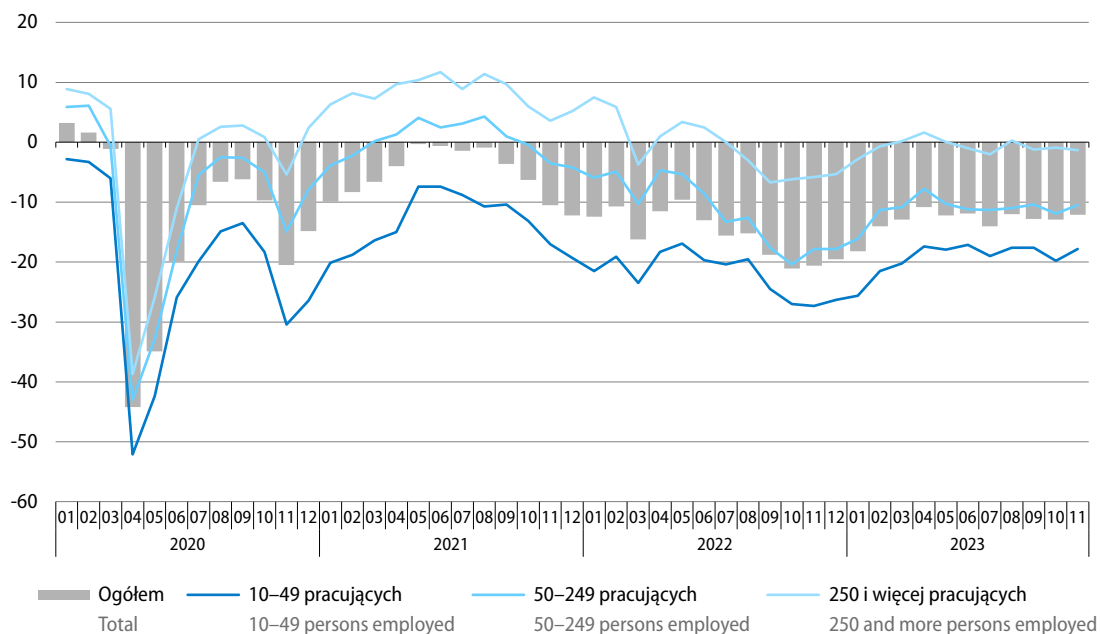
W okresie styczeń–wrzesień br. **nakłady inwestycyjne**⁴ w przemyśle zwiększyły się w skali roku o 21,5% (po wzroście o 19,4% przed rokiem). Wzrost nakładów notowano we wszystkich sekcjach przemysłu, w tym najwyższy w górnictwie i wydobywaniu (o ponad połowę). Mniejsza niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku była liczba nowo rozpoczętych przez przedsiębiorstwa przemysłowe zadań inwestycyjnych – o 5,0% oraz, w niewielkim stopniu, ich wartość kosztorysowa – o 0,8%.

2 W cenach bieżących; dane dotyczą wybranych działów przetwórstwa przemysłowego (podmioty gospodarcze o liczbie pracujących 50 i więcej osób oraz ok. 10% próba podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób).

3 Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

4 W cenach bieżących; dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Wykres 18. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym
 Chart 18. General business climate indicators in manufacturing

W listopadzie br. oceny **ogólnego klimatu koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym pozostają podobnie negatywne jak w poprzednim miesiącu. Utrzymują się niekorzystne diagnozy portfela zamówień i produkcji, przy bardziej pesymistycznych niż w październiku br. prognozach w tych obszarach. Niekorzystne, zbliżone do formułowanych przed miesiącem, są wskazania dotyczące bieżącej i oczekiwanej sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Przedsiębiorcy nadal sygnalizują możliwość redukcji zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen sprzedaży wytwarzanych przez ich firmy produktów.

Podobnie jak w poprzednich miesiącach, jako bariery działalności najczęściej wymieniane są koszty zatrudnienia i niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej. W porównaniu ze wskazaniami sprzed roku najbardziej wzrosło znaczenie utrudnień związanych z konkurencyjnym importem, kosztami zatrudnienia oraz niedostatecznym popytem na rynku zagranicznym. Znacznie mniejsza niż przed rokiem jest natomiast uciążliwość niedoboru surowców, materiałów i półfabrykatów (z przyczyn pozafinansowych) oraz niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej.

Stan zapasów wyrobów gotowych w przetwórstwie przemysłowym nadal jest uznawany przez przedsiębiorców za nadmierny w stosunku do zapotrzebowania. Znaczny ich nadmiar zgłaszają m.in. producenci wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny oraz urządzeń elektrycznych. Niedobór zapasów wyrobów sygnalizują natomiast m.in. podmioty specjalizujące się w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń.

W listopadzie br. więcej firm niż trzy miesiące wcześniej zakłada utrzymanie w bieżącym roku **inwestycji** na poziomie sprzed roku (45% wobec 42%), a mniej – sygnalizuje ich ograniczenie (33% wobec 36%). Nie uległ natomiast istotnej zmianie odsetek podmiotów przewidujących, że ich inwestycje będą większe niż w ub. roku (23%). Do barier ograniczających aktywność inwestycyjną przedsiębiorstwa nadal najczęściej zaliczają wysokie koszty realizacji inwestycji, wysoką inflację i niepewną sytuację makroekonomiczną. Najczęściej planowanym kierunkiem inwestowania pozostają maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia.

Zdaniem większości przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego (88% firm wobec 86% w październiku br.) negatywne dla ich działalności skutki **wojny w Ukrainie** w bieżącym miesiącu nie wystąpią lub będą niewielkie. Odsetki podmiotów obawiających się poważnych negatywnych skutków tego konfliktu (11%), jak też jego konsekwencji zagrażających stabilności firmy (1%), pozostają zbliżone do notowanych przed miesiącem. Wśród doświadczonych negatywnych skutków wojny nadal najczęściej wymieniane są wzrost kosztów, zakłócenia w łańcuchu dostaw oraz spadek sprzedaży (przychodów). Podobny jak miesiąc wcześniej odsetek przedsiębiorstw zgłasza związany z wojną odpływ pracowników pochodzących z Ukrainy (29%), a mniejszy – wskazuje na ich napływ (27% wobec 30%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 27. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW

TABL. 28. RELACJE EKONOMICZNE WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH

TABL. 29. LICZBA I STRUKTURA PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 41. NAKŁADY INWESTYCYJNE

TABL. 46. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU

TABL. 47. INDEKS PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

TABL. 48. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG GŁÓWNYCH GRUPOWAŃ PRZEMYSŁOWYCH

TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

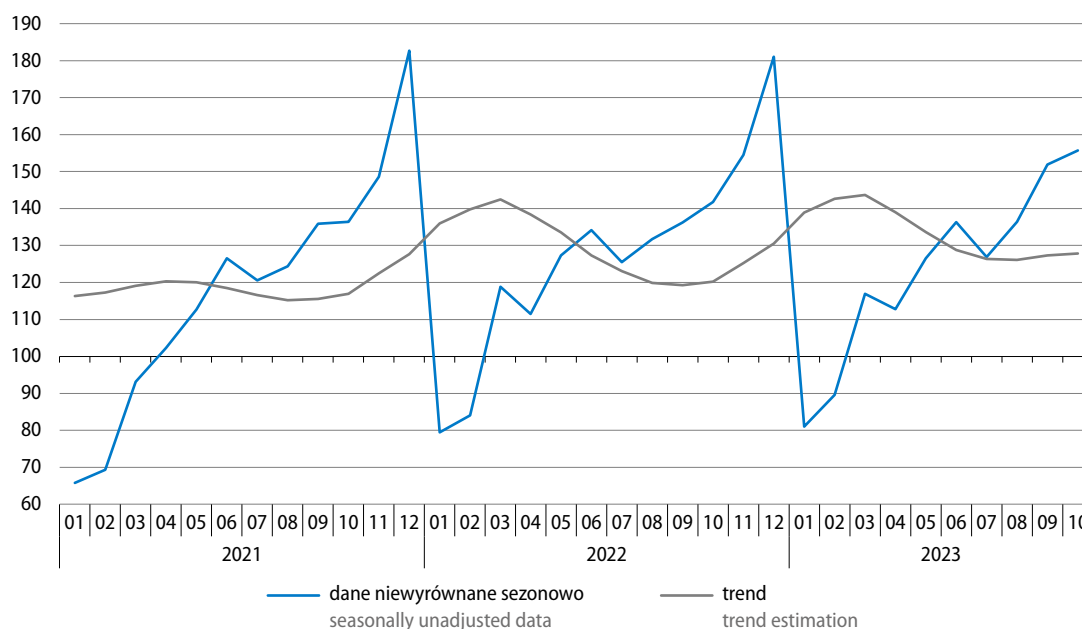
Budownictwo Construction

W październiku br. zrealizowana na terenie kraju **produkcja budowlano-montażowa**¹ była o 9,8% wyższa niż przed rokiem (po wzroście we wrześniu br. o 11,5% i w październiku ub. roku – o 3,9%).

Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa w październiku br. była o 1,1% niższa niż w poprzednim miesiącu, a jej wzrost w skali roku wyniósł 6,8%.

Wykres 19. Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 19. Construction and assembly production (constant prices)
monthly average of 2015=100

Wzrost produkcji w stosunku do października ub. roku notowano we wszystkich działach budownictwa, w tym najwyższy w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 17,6%. W przedsiębiorstwach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne wzrost wyniósł 7,1%, a w jednostkach specjalizujących się w budowie budynków – 1,1%. Sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym była dużo wyższa (o 35,8%), podczas gdy sprzedaż robót o charakterze remontowym – znacznie niższa (o 25,3%) niż w październiku ub. roku.

W okresie styczeń–październik br. produkcja budowlano-montażowa była o 4,6% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano odpowiednio wzrost o 8,1%). Zwiększyła się produkcja w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 10,4% oraz zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi – o 6,1%. Jej spadek notowano natomiast w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków – o 3,6%. Sprzedaż robót inwestycyjnych znacząco wzrosła w stosunku do okresu styczeń–październik ub. roku (o 29,1%), natomiast sprzedaż robót remontowych – znacznie spadła (o 28,7%).

¹ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 18. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej
 Table 18. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of construction and assembly production

Wyszczególnienie Specification	2022		2023		2022	2023
	10	01–10	10	01–10		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Ogółem Total	103,9	108,1	109,8	104,6	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze: construction work with:						
inwestycyjnym investment character	96,7	103,8	135,8	129,1	57,6	71,1
remontowym restoration character	115,6	114,6	74,7	71,3	42,4	28,9
Budowa budynków Construction of buildings	109,0	116,7	101,1	96,4	34,1	31,3
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering	100,1	103,6	117,6	110,4	39,6	42,2
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	104,9	105,2	107,1	106,1	26,3	26,5

W okresie styczeń–wrzesień br. **wyniki finansowe**² w sekcji budownictwo były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Zwiększył się wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – o 26,5% do 9,4 mld zł, wynik finansowy brutto – o 32,2% do 10,9 mld zł i wynik finansowy netto – o 30,0% do 9,0 mld zł. W działach budownictwa sytuacja była zróżnicowana – wyniki finansowe znacznie wzrosły w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz w robotach budowlanych specjalistycznych, natomiast w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków pozostały zbliżone do notowanych rok wcześniej.

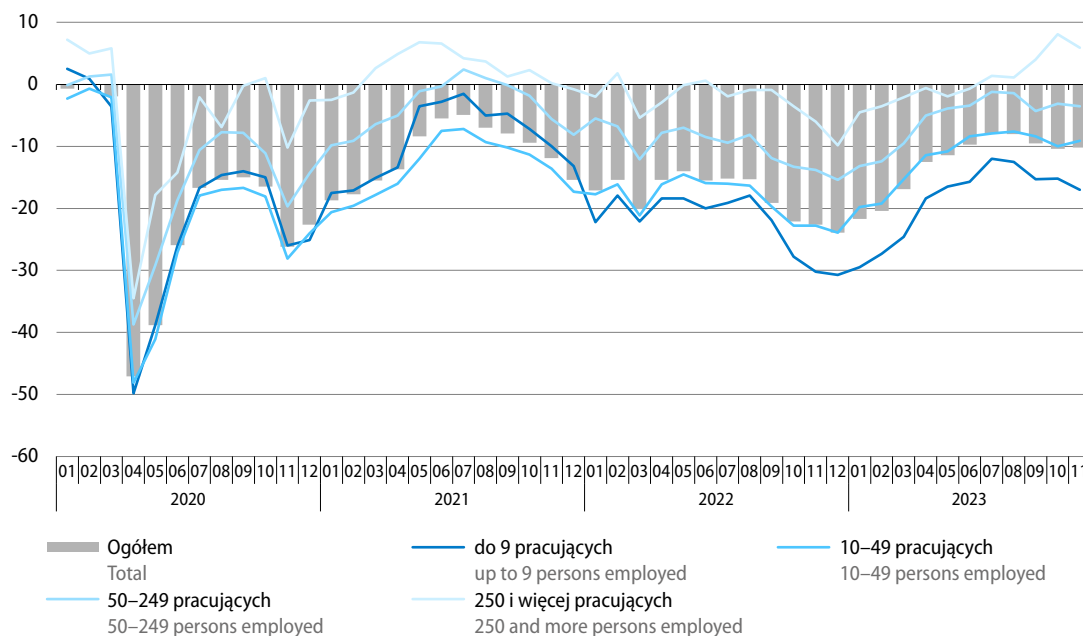
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto w przedsiębiorstwach budowlanych ogółem zwiększył się z 6,7% w okresie styczeń–wrzesień ub. roku do 7,8%. Poprawiły się także wskaźniki rentowności obrotu – brutto (z 7,3% przed rokiem do 8,8%) oraz netto (z 6,1% do 7,3%). Lepszy niż przed rokiem był wskaźnik poziomu kosztów (91,2% wobec 92,7%). Wyższe były wskaźniki płynności finansowej – I stopnia (51,0% wobec 44,5% przed rokiem) oraz II stopnia (120,0% wobec 117,2%). Zwiększył się udział podmiotów wykazujących zysk netto w łącznej liczbie badanych przedsiębiorstw (z 72,2% do 79,8%) oraz udział przychodów podmiotów wykazujących zysk w przychodach przedsiębiorstw ogółem (z 85,5% do 88,4%).

Nakłady inwestycyjne³ poniesione w budownictwie w okresie styczeń–wrzesień br. były o 49,9% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano ich spadek o 15,1%). Liczba nowo rozpoczętych przez przedsiębiorstwa budowlane zadań inwestycyjnych była o 32,9% mniejsza, a ich wartość kosztorysowa – o 75,7% niższa niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku.

2 Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

3 W cenach bieżących; dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Wykres 20. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie
 Chart 20. General business climate indicators in construction

W listopadzie br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie oceniany jest podobnie negatywnie jak miesiąc wcześniej. Utrzymują się niekorzystne diagnozy i przewidywania dotyczące portfela zamówień. Negatywne oceny bieżące w zakresie produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym, jak również sytuacji finansowej przedsiębiorstw, są zbliżone do zgłaszanych w październiku br.; pesymistyczne prognozy dotyczące tych obszarów są gorsze niż przed miesiącem. Niekorzystne pozostają przewidywania dotyczące zamówień na roboty na rynkach zagranicznych. Przedsiębiorcy nadal przewidują możliwość redukcji zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen robót budowlano-montażowych.

Głównymi barierami działalności w budownictwie pozostają koszty zatrudnienia, koszty materiałów, wysokie obciążenia na rzecz budżetu oraz niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej. W porównaniu z listopadem ub. roku uciążliwość większości ze wskazywanych barier zmalała, w tym w największym stopniu spadło znaczenie trudności wynikających z niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej, kosztów materiałów oraz niejasnych, niespójnych i niestabilnych przepisów prawnych.

Podobnie jak trzy miesiące temu, wśród badanych podmiotów przeważają te, które przewidują, że skala ich inwestycji w bieżącym roku będzie zbliżona do ubiegłorocznej (51%). Zmniejszył się odsetek firm, które zapowiadają ograniczenie **inwestycji** w porównaniu z poprzednim rokiem (36% wobec 39%), a wzrósł tych, które planują ich zwiększenie (14% wobec 11%). Wśród czynników ograniczających decyzje inwestycyjne najczęściej wymieniane są wysoka inflacja oraz wysokie koszty realizacji inwestycji. Głównymi kierunkami inwestowania pozostają maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

Obawy firm budowlanych przed konsekwencjami **wojny w Ukrainie** są nieznacznie mniejsze niż przed miesiącem. Więcej podmiotów niż w październiku br. zakłada, że konflikt ten nie będzie miał negatywnego wpływu na ich działalność lub będzie to wpływ nieznaczny (88% wobec 85%), mniej jest natomiast przedsiębiorstw spodziewających się jego poważnych negatywnych konsekwencji (9% wobec 11%). Podobnie jak miesiąc wcześniej, 4% podmiotów obawia się skutków wojny zagrażających stabilności firmy. Do doświadczonych negatywnych skutków wojny przedsiębiorcy nadal najczęściej zaliczają wzrost kosztów i zakłócenia w łańcuchu dostaw. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących, że odnotowały spowodowany wojną odpływ pracowników pochodzących z Ukrainy jest nieco mniejszy niż przed miesiącem (17% wobec 19%), podobnie jest w przypadku odsetka podmiotów wskazujących napływ takich pracowników (15% wobec 17% miesiąc temu).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 27. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW

TABL. 28. RELACJE EKONOMICZNE WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH

TABL. 29. LICZBA I STRUKTURA PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 41. NAKŁADY INWESTYCYJNE

TABL. 50. SPRZEDAŻ PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ

TABL. 51. SPRZEDAŻ PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

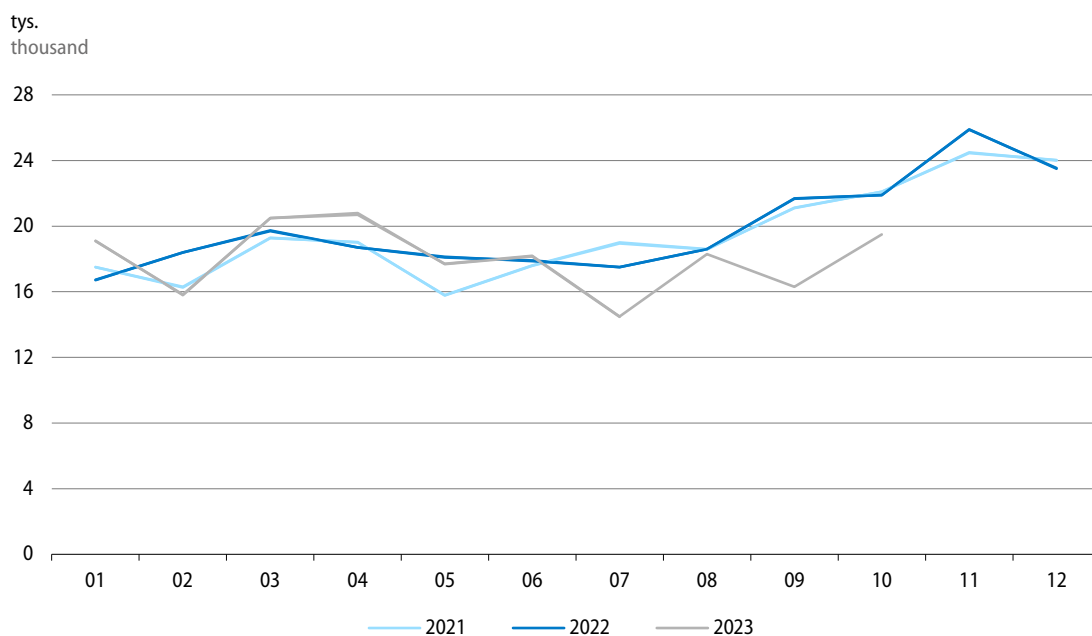
TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Budownictwo mieszkaniowe

Housing construction

W październiku br. liczba mieszkań oddanych do użytkowania nadal była mniejsza niż przed rokiem. Po znacznych spadkach w październiku ub. roku, odnotowano wzrost liczby mieszkań na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Wykres 21. Mieszkania oddane do użytkowania
Chart 21. Dwellings completed

Według wstępnych danych¹ w październiku br. **oddano do użytkowania** 19,5 tys. mieszkań, tj. o 11,3% mniej niż rok wcześniej, kiedy notowano nieznaczny spadek. Liczba mieszkań w większym stopniu spadła w budownictwie indywidualnym (o 25,3%), niż w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (spadek o 2,6%). W pozostałych formach budownictwa oddano łącznie o 25,8% mniej mieszkań niż w październiku ub. roku.

W okresie styczeń–październik br. oddano do użytkowania 180,9 tys. mieszkań, tj. o 4,3% mniej niż rok wcześniej (wówczas notowano wzrost o 1,5%). Mniej mieszkań oddano zarówno w budownictwie indywidualnym (o 8,5%), jak i w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 2,5%), przy wzroście w pozostałych formach budownictwa.

¹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Tablica 19. Budownictwo mieszkaniowe
Table 19. Housing construction

Formy budownictwa Forms of construction	10 2023		01–10 2023		01–10 2022	01–10 2023
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	10 2022=100	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	01–10 2022=100	struktura w % structure in %	
Mieszkania oddane do użytkowania Dwellings completed						
Ogółem Total	19549	88,7	180857	95,7	100,0	100,0
Indywidualne Private	5915	74,7	66912	91,5	38,7	37,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	13248 ^b	97,4	110443 ^b	97,5	59,9	61,1
Pozostałe ^c Others ^c	386	74,2	3502	130,0	1,4	1,9
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project						
Ogółem Total	24083	116,9	198417	76,9	100,0	100,0
Indywidualne Private	6500	102,6	60816	77,4	30,5	30,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	17029	121,4	131834	75,0	68,1	66,4
Pozostałe ^c Others ^c	554	220,7	5767	155,6	1,4	2,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto Dwellings in which construction has begun						
Ogółem Total	19721	145,3	158605	88,9	100,0	100,0
Indywidualne Private	6714	107,5	62261	83,2	42,0	39,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	12279 ^d	171,9	92477 ^d	91,6	56,6	58,3
Pozostałe ^c Others ^c	728	397,8	3867	150,9	1,4	2,4

a Budowane przez deweloperów, łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku. b, d W tym na wynajem odpowiednio: b – 79 oraz 1081 mieszkań, d – 8 oraz 235 mieszkań. c Mieszkania spółdzielcze, społeczne czynszowe, komunalne i zakładowe.

a Constructed by developers, including construction realised by natural persons intended for sale or rent in order to achieve a profit. b, d Of which for rent respectively: b – 79 and 1081 dwellings, d – 8 and 235 dwellings. c Cooperative, public building society, municipal and company dwellings.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–październik br. wyniosła 91,0 m² (o 2,0 m² mniej niż rok wcześniej), w tym w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem 61,8 m² (odpowienio o 0,8 m² mniej), a w indywidualnym 141,5 m² (podobnie jak w ub. roku).

Według wstępnych danych² w październiku br. **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** na budowę 24,1 tys. mieszkań, tj. o 16,9% więcej niż rok wcześniej (kiedy notowano spadek o 28,5%). Znacznie wzrosła liczba mieszkań, których **budowę rozpoczęto** – o 45,3% do 19,7 tys. (po spadku o 39,8% w październiku ub. roku).

W okresie styczeń–październik br. wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę 198,4 tys. mieszkań oraz rozpoczęto budowę 158,6 tys. mieszkań, tj. odpowiednio o 23,1% oraz o 11,1% mniej niż przed rokiem (kiedy również obserwowano spadki).

Szacuje się, że na koniec października br. **w budowie** pozostawało 810,9 tys. mieszkań, tj. o 5,8% mniej niż w końcu października ub. roku.

Więcej danych w [Biuletynie Statystycznym](#), w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 43. MIESZKANIA

---

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

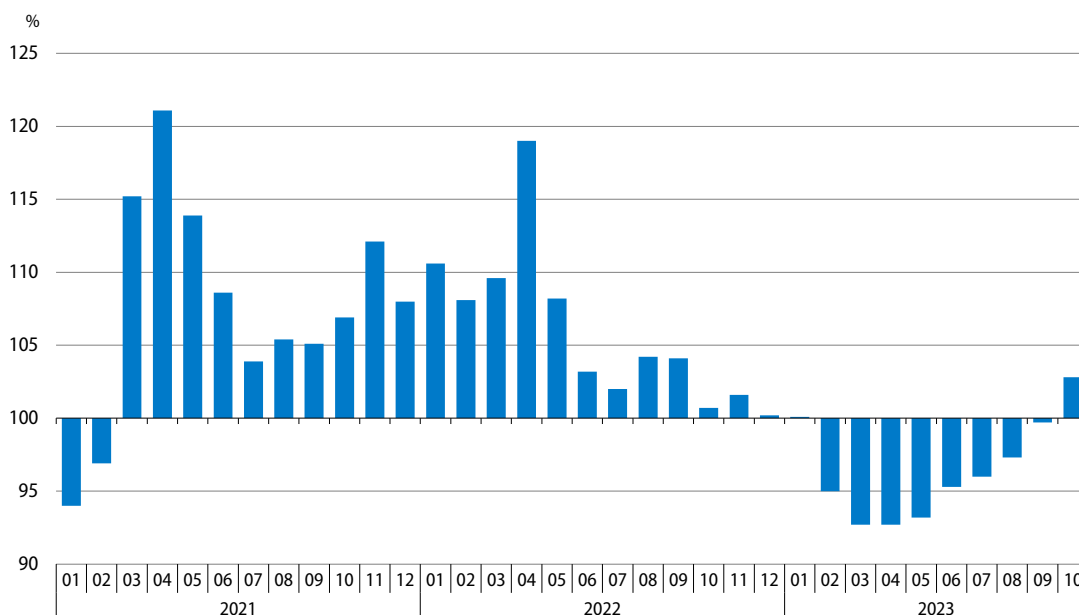
Rynek wewnętrzny

Domestic market

W październiku br. odnotowano wzrost **sprzedaży detalicznej**¹ w skali roku – o 2,8% (wobec spadku o 0,3% we wrześniu br. oraz wzrostu o 0,7% w październiku ub. roku). W okresie styczeń–październik br. sprzedaż detaliczna była o 2,6% niższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 6,0% rok wcześniej).

Wykres 22. Sprzedaż detaliczna towarów (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 22. Retail sales of goods (constant prices)
corresponding period of previous year=100

Na wzrost sprzedaży ogółem w październiku br. wpłynęło jej zwiększenie m.in. w podmiotach handlujących paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (o 16,7%) oraz pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (o 12,3%). Nadal niższa niż przed rokiem była natomiast sprzedaż w największej grupie, tj. w jednostkach handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 0,8%), a także m.in. w grupach meble, agd, rtv (10,9%) oraz pozostałe (8,8%).

Udział **sprzedaży detalicznej przez Internet**² (w cenach bieżących) w sprzedaży detalicznej ogółem w październiku br. wyniósł 9,0% i był mniejszy od notowanego przed rokiem (9,5%). Mniejszy niż rok wcześniej był udział tej formy handlu m.in. w całkowitej sprzedaży grup: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (24,8% wobec 26,0% w październiku ub. roku) oraz tekstylia, odzież, obuwie (19,9% wobec 22,7%), większy natomiast w sprzedaży mebli, rtv, agd (17,1% wobec 16,6%).

1 W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

2 Podmioty, dla których sprzedaż internetowa jest przeważającą formą sprzedaży są ujęte w grupie „Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet”. Natomiast sprzedaż przez Internet może być realizowana również przez podmioty w innych grupach, dla których podstawową formą jest sprzedaż stacjonarna.

Tablica 20. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej
 Table 20. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of retail sales

Wyszczególnienie Specification	2022		2023		2022	2023
	10	01–10	10	01–10		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Ogółem^a						
Total^a	100,7	106,0	102,8	97,4	100,0	100,0
w tym: of which:						
Pojazdy samochodowe, motocykle, części						
Motor vehicles, motorcycles, parts	94,5	89,1	112,3	104,7	6,8	7,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe						
Solid, liquid and gaseous fuels	79,5	92,2	116,7	93,6	16,5	14,2
Żywność, napoje i wyroby tyto- niowe						
Food, beverages and tobacco products	102,4	105,9	99,2	96,4	24,5	25,8
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny						
Pharmaceuticals, cosmetics, ortho- paedic equipment	108,4	112,8	102,3	100,6	6,7	7,0
Tekstylia, odzież, obuwie						
Textiles, clothing, footwear	114,3	123,3	98,1	96,6	6,9	6,7
Meble, rtv, agd						
Furniture, radio, TV and house- hold appliances	95,0	101,5	89,1	86,9	8,5	7,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach						
Newspapers, books, other sale in specialised stores	96,7	105,3	88,9	85,1	4,5	4,0
Pozostałe						
Others	105,6	115,4	91,2	88,9	9,5	8,8

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

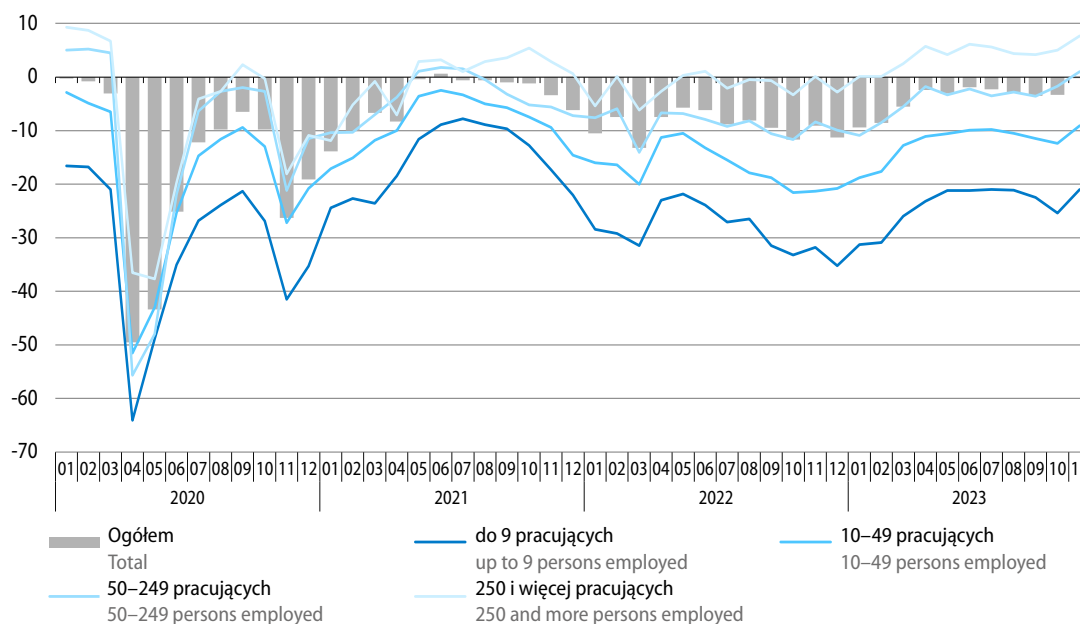
Sprzedaż hurtowa³ (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w październiku br. była o 23,7% niższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zmniejszyła się o 30,8% (wobec wzrostu odpowiednio o 40,5% i o 43,0% rok wcześniej). Wśród grup o znaczącym udziale w sprzedaży hurtowej ogółem głęboki spadek notowano w grupie półprodukty i odpady pochodzenia nierolniczego oraz złom (o 54,4%). Spadek odnotowano również w grupie narzędzia technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyny, urządzenia i dodatkowe wyposażenie (o 7,5%). W okresie styczeń–październik br. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zmniejszyła się w skali roku o 16,7%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych o 23,2% (przed rokiem notowano wzrost odpowiednio o 36,8% i o 40,3%).

W okresie styczeń–wrzesień br. **wyniki finansowe**⁴ przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych były lepsze od uzyskanych rok wcześniej. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększył się o 6,2% (do 52,7 mld zł). Wynik finansowy brutto wzrósł o 10,1% (do 50,4 mld zł), a netto – o 8,6% (do 41,5 mld zł). Poprawiły się wskaźniki rentowności: sprzedaży brutto (z 4,7% do 4,8%), obrotu brutto (z 4,3% do 4,5%) oraz obrotu netto (z 3,6% do 3,7%). Wskaźnik poziomu kosztów poprawił się z 95,7% do 95,5%. Zwiększył się wskaźnik płynności finansowej I stopnia (z 26,1% do 26,5%), a obniżył się II stopnia (z 79,2% do 78,1%). Zmniejszył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (z 83,8% do 79,9%) oraz udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności podmiotów w tej sekcji (z 86,1% do 82,9%).

Nakłady inwestycyjne⁵ zrealizowane przez jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych w okresie styczeń–wrzesień br. były o 6,1% wyższe niż przed rokiem (wówczas notowano wzrost o 27,7%). Zmniejszyła się liczba nowo rozpoczętych inwestycji (o 0,9%) oraz ich wartość kosztorysowa (o 11,6%).

Wykres 23. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym

Chart 23. General business climate indicators in retail trade

3 W przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

4 Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

5 W cenach bieżących; dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

W listopadzie br. **ogólny klimat koniunktury** jest oceniany przez przedsiębiorców w handlu detalicznym lepiej niż w poprzednim miesiącu. Poprawiły się, choć są nadal pesymistyczne, oceny dotyczące ogólnego klimatu koniunktury wśród producentów żywności. Negatywne nastroje w branży artykuły gospodarstwa domowego są zbliżone do formułowanych przed miesiącem. Korzystnie (ale ostrożniej niż w październiku br.) oceniany jest ogólny klimat koniunktury w branży tekstylia, odzież, obuwie. Po raz pierwszy od ponad dwóch lat również pozytywne są nastroje w branży pojazdy samochodowe. Podmioty handlu detalicznego ogółem formułują optymistyczne diagnozy w zakresie sprzedaży (wobec neutralnych w poprzednim miesiącu), a odpowiednie prognozy są bardziej pozytywne niż w październiku br. Poprawiły się negatywne oceny bieżącej sytuacji finansowej oraz przewidywania w tym obszarze. Dyrektorzy jednostek nadal przewidują możliwość ograniczenia zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen towarów.

Wśród barier utrudniających prowadzenie działalności w handlu detalicznym, przedsiębiorstwa nadal najczęściej wymieniają koszty zatrudnienia, niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej oraz niejasne, niespójne i niestabilne przepisy prawne. W porównaniu z listopadem ub. roku najbardziej spadło znaczenie niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej.

Podobnie jak trzy miesiące wcześniej, ponad połowa przedsiębiorstw (56%) zakłada, że w bieżącym roku utrzyma **inwestycje** na poziomie z 2022 r. Analogicznie jak przed trzema miesiącami 31% firm deklaruje ograniczenie aktywności inwestycyjnej, a 14% planuje jej zwiększenie. Wśród barier ograniczających decyzje inwestycyjne w listopadzie br. przedsiębiorstwa najczęściej wymieniają wysokie koszty ich realizacji oraz wysoką inflację. Podmioty handlu detalicznego, pytane o kierunki inwestowania, wskazują m.in. na inwestycje w maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz grunty, budynki i budowlę.

W listopadzie br., podobnie jak przed miesiącem, 90% przedsiębiorstw zgłasza, że negatywne konsekwencje **wojny w Ukrainie** dla ich działalności będą nieznaczne lub nie wystąpią. Zbliżony do notowanego w październiku br. odsetek firm przewiduje, że skutki tego konfliktu zbrojnego będą poważne (7%) lub, że będą zagrażały stabilności firmy (3%). Wśród negatywnych konsekwencji wojny przedsiębiorstwa, podobnie jak miesiąc wcześniej, najczęściej wskazują wzrost kosztów, spadek sprzedaży (przychodów) oraz zakłócenia w łańcuchu dostaw. Podobne do notowanych przed miesiącem są odsetki przedsiębiorstw zgłaszających związany z wojną odpływ (18%) oraz napływ (19%) pracowników pochodzących z Ukrainy.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 27. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW

TABL. 28. RELACJE EKONOMICZNE WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH

TABL. 29. LICZBA I STRUKTURA PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 41. NAKŁADY INWESTYCYJNE

TABL. 54. SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA

TABL. 55. SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA

TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Transport

Transport

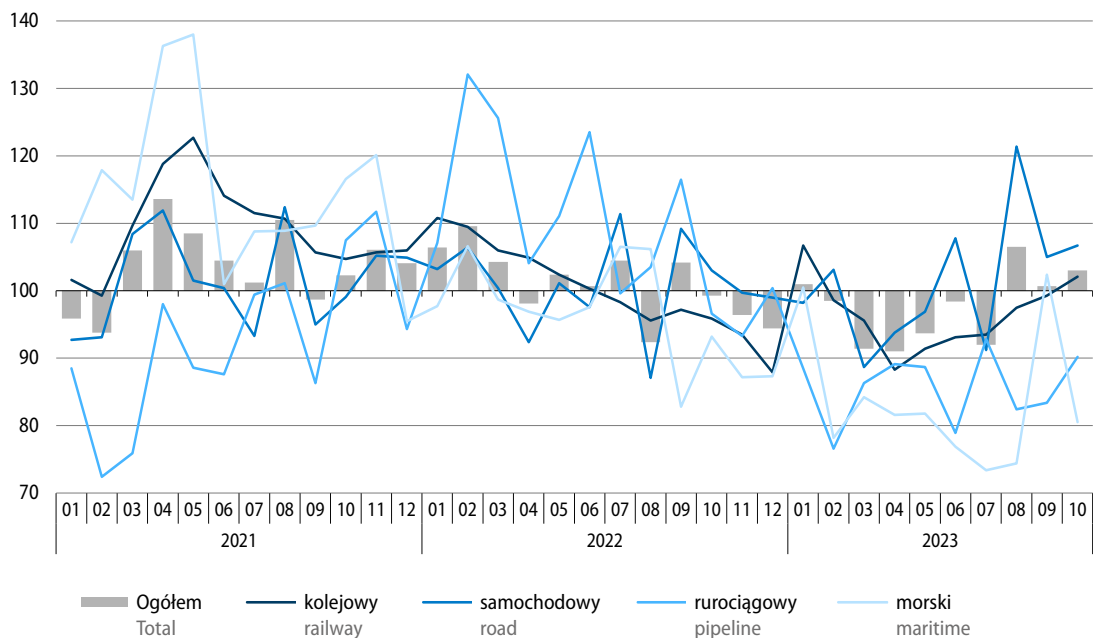
W październiku br., podobnie jak w dwóch poprzednich miesiącach, przewozy ładunków ogółem były wyższe niż przed rokiem. Po raz pierwszy od dwóch i pół roku liczba przewozów pasażerskich zmniejszyła się w skali roku.

Przewozy ładunków ogółem w październiku br. były o 3,0% większe niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 0,7% przed miesiącem i spadku o 0,7% przed rokiem). Wzrosły przewozy w dwóch głównych rodzajach transportu: w samochodowym o 6,7% oraz w transporcie kolejowym o 2,1%. Spadek odnotowano w transporcie rurociągowym – o 9,8% i w transporcie morskim – o 19,5%.

W okresie styczeń–październik br. przetransportowano o 2,4% mniej ładunków niż przed rokiem (wówczas obserwowano wzrost o 2,0%). Zmniejszyły się przewozy w transporcie kolejowym (o 3,5%), a także w rurociągowym (o 14,3%) i morskim (o 16,9%). Niewielki wzrost notowano jedynie w transporcie samochodowym (o 1,0%).

Wykres 24. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 24. Transport of goods by selected types of transport
corresponding period of previous year=100

Tablica 21. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu
 Table 21. Transport of goods by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	10 2023			01–10 2023	
	w tys. ton in thousand tonnes	09 2023=100	10 2022=100	w tys. ton in thousand tonnes	01–10 2022=100
Ogółem Total	53062	104,9	103,0	473104	97,6
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	20856	106,1	102,1	192636	96,5
Samochodowy Road	27317	103,2	106,7	236520	101,0
Rurociągowy Pipeline	4154	113,0	90,2	37334	85,7
Morski Maritime	619	89,6	80,5	5813	83,1

Obroty ładunkowe w portach morskich w październiku br. wyniosły 11,6 mln ton, tj. o 10,2% mniej niż rok wcześniej (wówczas wzrosły o 47,9%). Utrzymał się wzrost ładunków masowych ciekłych, (wyniósł 14,9%, w tym przeładunku ropy naftowej łącznie z przetworami naftowymi o 15,3%). Wyższe niż przed rokiem były też przeładunki kontenerów (o 5,2%). Odnotowano natomiast duży spadek przeładunków ładunków masowych suchych (o 35,8%, w tym węgla i koksu o 69,5%) oraz pozostałych ładunków drobnicowych (o 28,6%), mniejsze niż przed rokiem były także przeładunki ładunków tocznych (o 5,4%).

W okresie styczeń–październik br. przeładowano 114,9 mln ton ładunków, tj. o 18,9% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy przeładunki zwiększyły się o 21,7%). Zanotowano wysoki wzrost przeładunku ładunków masowych ciekłych (o 43,5%, w tym ropy naftowej łącznie z przetworami naftowymi o 50,4%). Zwiększyły się również obroty ładunków masowych suchych o 10,8% (w tym węgla i koksu o 8,7%) oraz kontenerów (o 14,2%). Mniejsze niż przed rokiem były natomiast obroty ładunków tocznych (o 10,9%) oraz pozostałych ładunków drobnicowych (o 11,2%).

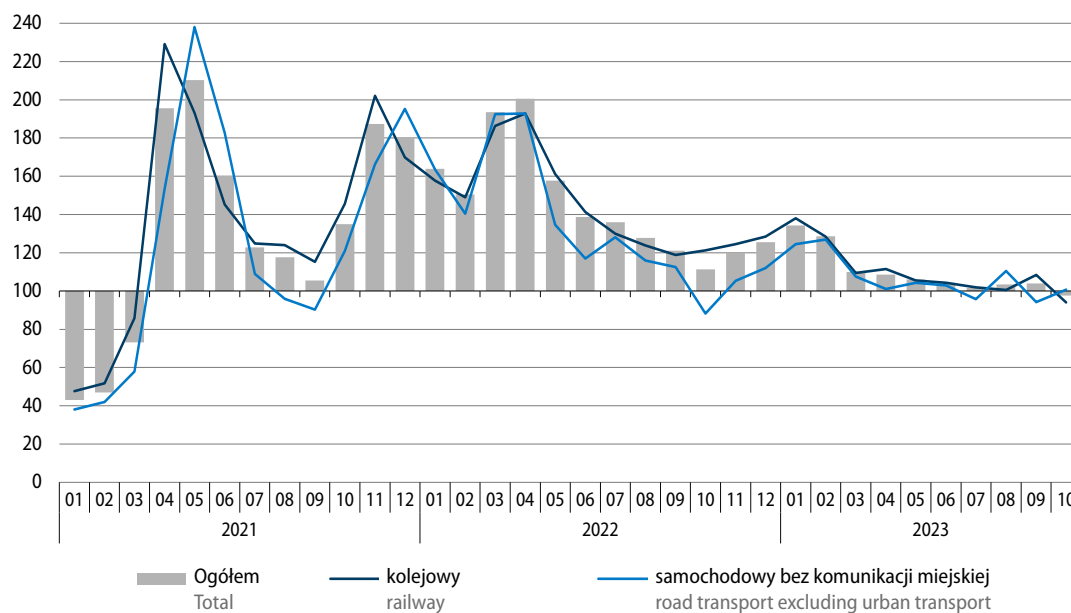
Środkami transportu publicznego w październiku br. podróżowało ogółem o 2,3% mniej **pasażerów** niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 3,9% przed miesiącem i o 11,4% w październiku ub. roku). Zmniejszyła się liczba pasażerów korzystających z transportu kolejowego (o 5,9%), nieco zwiększyły się natomiast przewozy transportem samochodowym (o 0,7%). Przewozy pasażerów transportem lotniczym wzrosły w skali roku o 23,4%.

W okresie styczeń–październik br. przewieziono ogółem o 8,6% więcej pasażerów niż rok wcześniej (kiedy wzrost wyniósł o 43,8%). Liczba przewiezionych podróżnych zwiększyła się we wszystkich rodzajach transportu, w tym w transporcie kolejowym o 8,6%, samochodowym o 6,1%, natomiast drogą lotniczą o 24,0%.

Wykres 25. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 25. Transport of passengers by selected types of transport
corresponding period of previous year=100

Tablica 22. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu

Table 22. Transport of passengers by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	10 2023		01-10 2023		
	w tys. pasażerów in thousand passengers	09 2023=100	10 2022=100	w tys. pasażerów in thousand passengers	01-10 2022=100
Ogółem^a Total^a	51916	98,4	97,7	488923	108,6
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	30758	96,0	94,1	306154	108,6
Samochodowy Road	17770	104,7	100,7	151140	106,1
Lotniczy ^b Air ^b	3345	91,2	123,4	30518	124,0

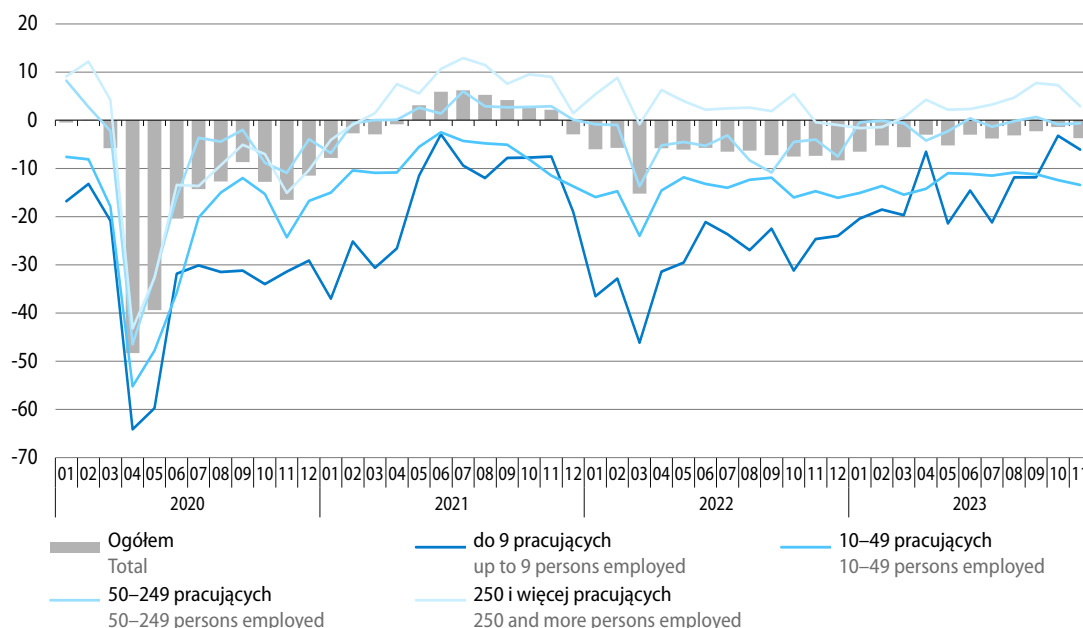
a Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej. b Łącznie z przewozami obcych przewoźników lotniczych, mających agendy w Polsce.

a Excluding transports by urban road transport fleet. b Including carriage realised by foreign air transport carriers with branch offices in Poland.

W okresie styczeń–wrzesień br. **wyniki finansowe**¹ przedsiębiorstw w sekcji transport i gospodarka magazynowa były wyższe od osiągniętych rok wcześniej. Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększył się o 36,3% do 8,6 mld zł. Wynik finansowy brutto wzrósł o 18,2% do 11,2 mld zł, a wynik finansowy netto – o 19,7% do 9,3 mld zł. Zwiększyły się wskaźniki rentowności: sprzedaży brutto (z 4,0% do 5,1%), obrotu brutto (z 5,8% do 6,4%) oraz obrotu netto (z 4,7% do 5,3%). Poprawił się wskaźnik poziomu kosztów (z 94,2% do 93,6%). Zwiększyły się wskaźniki płynności finansowej I stopnia (z 78,8% do 81,8%), natomiast zmniejszył się II stopnia (z 159,4% do 155,9%). Zmniejszył się odsetek przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w sekcji transport i gospodarka magazynowa (z 78,6% do 75,0%), natomiast zwiększył udział przychodów tych podmiotów w przychodach sekcji ogółem (z 81,2% do 81,3%).

Nakłady inwestycyjne² zrealizowane przed podmioty prowadzące działalność w zakresie transportu i gospodarki magazynowej w okresie styczeń–wrzesień br. były o 15,6% wyższe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 6,9%).

Wykres 26. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w transporcie i gospodarce magazynowej
Chart 26. General business climate indicators in transportation and storage

W listopadzie br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany bardziej niekorzystnie niż przed miesiącem. Oceny bieżącego popytu, sprzedaży oraz sytuacji finansowej są negatywne, podobne do notowanych w październiku br. Negatywne są również przewidywania w tych obszarach, w tym dotyczące popytu i sprzedaży są gorsze, a w zakresie sytuacji finansowej – podobne do formułowanych w październiku br. Dyrektorzy przedsiębiorstw przewidują możliwość niewielkiego zmniejszenia zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen usług.

¹ Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

² W cenach bieżących; dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Wśród barier utrudniających prowadzenie działalności przedsiębiorstwa, podobnie jak przed miesiącem, najczęściej wymieniają koszty zatrudnienia oraz niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej, której znaczenie zmniejszyło się najbardziej w porównaniu z listopadem ub. roku. Zwiększyła się natomiast uciążliwość głównie niedostatecznego popytu.

Nadal ponad połowa przedsiębiorstw (52% wobec 55% trzy miesiące wcześniej) zakłada, że utrzyma **inwestycje** na poziomie z 2022 r. Odsetek podmiotów, które zamierzają ograniczyć skalę inwestycji jest podobny jak przed trzema miesiącami (29%), nieco wzrósł natomiast tych, które przewidują zwiększenie aktywności inwestycyjnej (19% wobec 17%). Wśród barier ograniczających decyzje inwestycyjne przedsiębiorstwa najczęściej wymieniają wysokie koszty realizacji inwestycji oraz wysoką inflację. Podmioty transportu i gospodarki magazynowej, pytane o kierunki inwestowania, najczęściej wskazują inwestycje w środki transportu oraz w maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia.

W listopadzie br. zbliżony odsetek przedsiębiorstw do obserwowanego miesiąc wcześniej spodziewa się, że negatywny wpływ **wojny w Ukrainie** na ich działalność będzie nieznaczny lub nie wystąpi (85%). Nie zmienił się istotnie również odsetek podmiotów wskazujących, że konsekwencje tego konfliktu zbrojnego będą poważne (11%) lub będą zagrażały stabilności firmy (4%). Wśród doświadczonych negatywnych skutków wojny przedsiębiorstwa nadal najczęściej wymieniają wzrost kosztów, spadek sprzedaży (przychodów) oraz zakłócenia w łańcuchu dostaw. Nieco mniej firm niż w poprzednim miesiącu zgłosiło odpływ pracowników z Ukrainy (30% wobec 32%) lub ich napływ (29% wobec 31%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 27. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW

TABL. 28. RELACJE EKONOMICZNE WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH

TABL. 29. LICZBA I STRUKTURA PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 41. NAKŁADY INWESTYCYJNE

TABL. 52. PRZEWOZY ŁADUNKÓW I PASAŻERÓW

TABL. 53. ŁADUNKI ZAŁADOWANE I WYŁADOWANE W PORTACH MORSKICH

TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Handel zagraniczny

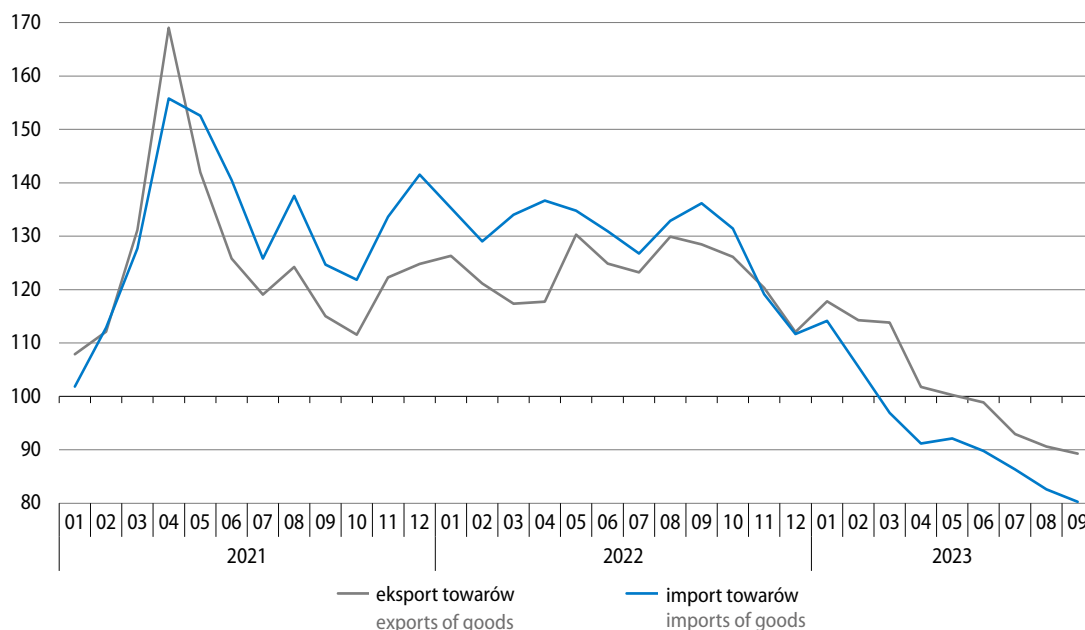
Foreign trade

W okresie trzech kwartałów br. notowano niewielki wzrost eksportu w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku oraz spadek importu. Odmiennie niż przed rokiem wymiana zamknęła się dodatnim saldem. Zwiększył się eksport do wszystkich grup krajów, w tym najbardziej do krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Wartość towarów sprowadzanych ze wszystkich grup krajów była niższa niż przed rokiem, w tym dużemu ograniczeniu uległ import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Eksport w cenach stałych w okresie styczeń–sierpień br. był wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku, a import – niższy. Wskaźnik terms of trade w okresie ośmiu miesięcy br. kształtował się korzystnie (wobec niekorzystnej relacji przed rokiem).

Eksport liczony w złotych (**w cenach bieżących**) wzrósł w porównaniu z okresem trzech kwartałów ub. roku o 1,7% do 1204,2 mld zł, natomiast import obniżył się o 7,5% do 1160,5 mld zł (rok wcześniej odnotowano wzrost eksportu – o 24,3% i importu – o 32,9%). Dodatkowo saldo wyniosło 43,8 mld zł (wobec minus 70,5 mld zł przed rokiem). Po stronie eksportu najbardziej wzrosły obroty z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (o 12,4%, w tym eksport do Ukrainy zwiększył się o 22,8%, natomiast do Rosji spadł o 21,2%). Wartość towarów wysyłanych do krajów rozwijających się zwiększyła się o 7,4%; nieznacznie wzrósł także eksport do krajów rozwiniętych (o 0,7%, w tym do krajów UE o 0,1%). Po stronie importu odnotowano głęboki spadek w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (o 68,9%), wynikający m.in. z dużego ograniczenia importu z Rosji (o 84,9%), a także spadku wartości towarów sprowadzanych z Ukrainy (o 25,3%). Import z krajów rozwijających się obniżył się o 4,6%, a z krajów rozwiniętych spadł o 2,1% (w tym z krajów UE zmniejszył się o 4,0%).

Wykres 27. Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące)
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 27. Foreign trade turnover (current prices)
corresponding period of previous year=100

Tablica 23. Obroty towarowe handlu zagranicznego

Table 23. Foreign trade turnover of goods

Wyszczególnienie Specification	01–09 2023						01–09 2022	01–09 2023
	w mln zł in million PLN	w mln EUR in million EUR	w mln USD in million USD	01–09 2022=100			struktura w % structure in %	
				zł PLN	EUR EUR	USD USD		
Eksport Exports	1204249,1	262204,4	284508,8	101,7	103,0	103,8	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	1044041,7	227296,2	246607,4	100,7	101,9	102,6	87,6	86,7
w tym Unia Europejska of which European Union	901594,6	196252,5	212913,3	100,1	101,3	102,0	76,1	74,9
w tym strefa euro of which euro area	714437,9	155515,7	168715,5	101,3	102,5	103,2	59,6	59,3
Kraje rozwijające się Developing countries	100009,7	21782,3	23648,9	107,4	108,8	109,9	7,9	8,3
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	60197,6	13125,9	14252,5	112,4	114,1	115,6	4,5	5,0
Import^a Imports^a	1160493,9	252692,1	274206,7	92,5	93,6	94,4	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	762440,4	166038,4	180183,3	97,9	99,1	99,9	62,1	65,7
w tym Unia Europejska of which European Union	625436,9	136185,1	147778,3	96,0	97,1	97,8	51,9	53,9
w tym strefa euro of which euro area	500945,6	109079,2	118361,4	92,9	93,9	94,6	43,0	43,2
Kraje rozwijające się Developing countries	371131,6	80819,2	87709,5	95,4	96,7	97,7	31,0	32,0
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	26922,0	5834,5	6313,9	31,1	31,2	31,0	6,9	2,3
Saldo Balance	43755,1	9512,3	10302,1	.	.	.	.	.
Kraje rozwinięte Developed countries	281601,4	61257,8	66424,1	.	.	.	.	.
w tym Unia Europejska of which European Union	276157,7	60067,4	65135,0	.	.	.	.	.
w tym strefa euro of which euro area	213492,3	46436,5	50354,1	.	.	.	.	.
Kraje rozwijające się Developing countries	-271121,9	-59037,0	-64060,6	.	.	.	.	.
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	33275,6	7291,4	7938,6	.	.	.	.	.

a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są wg kraju pochodzenia. Dane dot. importu wg kraju wysyłki dostępne są w informacji sygnałnej o wynikach wstępnych „Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń–wrzesień 2023 roku” na stronie internetowej GUS: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/134/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wedlug_krajow_w_styczniu_-_wrzesniu_2023_r.pdf

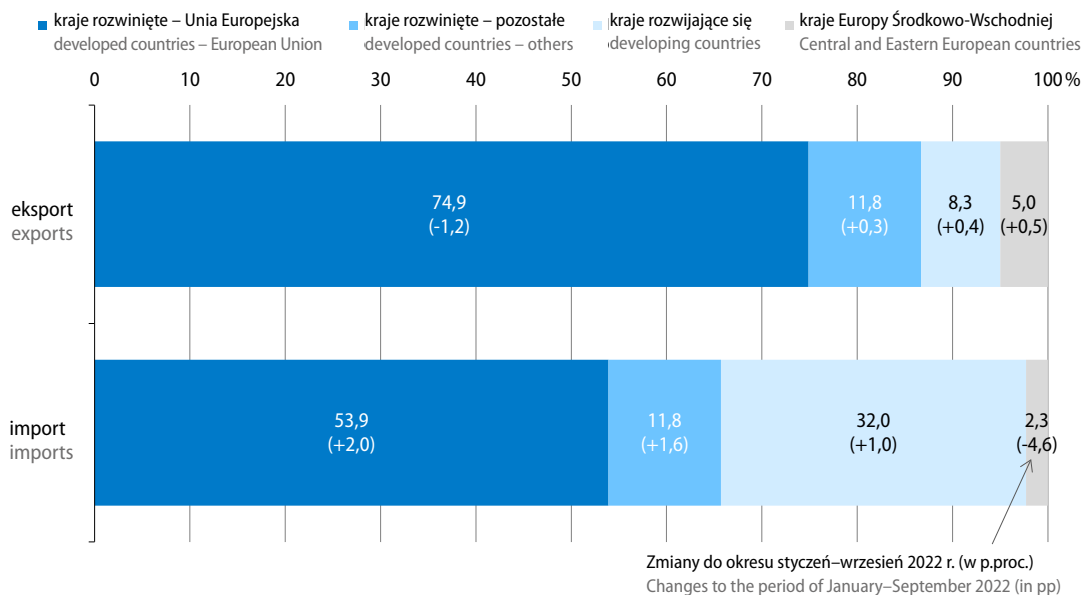
a Data on imports by groups of countries are presented by country of origin. Data on imports by country of consignment are available in news releases on preliminary results 'Foreign trade turnover of goods in total and by countries in January–September 2023' at Statistics Poland's website: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/en/defaultaktualnosci/3285/1/137/1/foreign_trade_turnover_of_goods_in_total_and_by_countries_in_january_-_september_2023.pdf

Eksport **w cenach stałych** w okresie ośmiu miesięcy br. wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 1,1%, a import spadł o 0,7%. Wolumen eksportu był wyższy niż przed rokiem w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (o 17,1%) oraz z krajami rozwijającymi się (o 10,8%), natomiast zmniejszył się w wymianie z krajami rozwiniętymi (o 0,7%, w tym z krajami UE o 1,0%). W imporcie głębokim spadkiem charakteryzował się wolumen towarów sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 62,7%), przy wzroście wolumenu z krajów rozwijających się (o 5,4%) oraz krajów rozwiniętych (o 4,3%, w tym z krajów UE obniżył się o 0,8%).

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) w okresie styczeń–sierpień br. zwiększyły się w skali roku o 2,4%, natomiast towarów importowanych spadły o 5,0%. Wskaźnik **terms of trade** w obrotach ogółem, odmiennie niż rok wcześniej, kształtował się korzystnie (107,8 wobec 95,5 w analogicznym okresie ub. roku). Znacznie poprawiły się uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie wskaźnik terms of trade wyniósł 118,1 (wobec 77,4 przed rokiem). Korzystne relacje cenowe obserwowano również w wymianie z krajami rozwiniętymi (107,9 wobec 96,9 przed rokiem, w tym w krajach UE 104,9 wobec 98,0 rok wcześniej) oraz z krajami rozwijającymi się (106,2 wobec 93,1).

Wykres 28. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według grup krajów w okresie styczeń–wrzesień 2023 r.

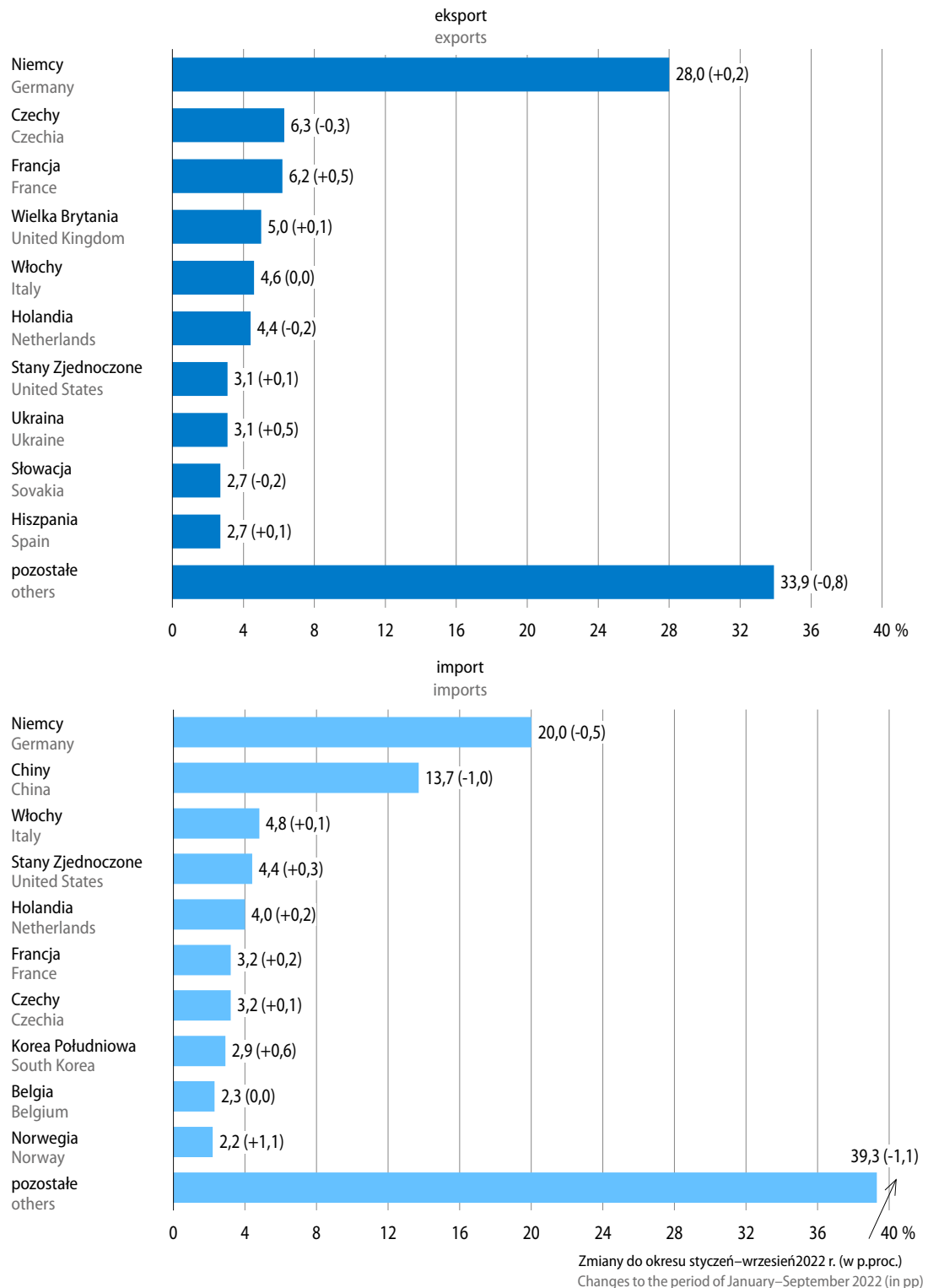
Chart 28. Geographical structure of foreign trade turnover by the groups of countries in the period of January–September 2023

W **strukturze geograficznej** obrotów, w porównaniu z okresem trzech kwartałów ub. roku, udział krajów rozwiniętych zmniejszył się w eksporcie ogółem (o 0,9 p.proc. do 86,7%, w tym udział krajów UE spadł o 1,2 p.proc. do 74,9%), natomiast wzrósł w imporcie ogółem (o 3,6 p.proc. do 65,7%, w tym krajów UE o 2,0 p.proc. do 53,9%). Udział krajów rozwijających się wzrósł po obu stronach wymiany (w eksporcie ogółem o 0,4 p.proc. do 8,3%, a w imporcie ogółem o 1,0 p.proc. do 32,0%), natomiast udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej wzrósł po stronie eksportu (o 0,5 p.proc. do 5,0%), a obniżył się po stronie importu (o 4,6 p.proc. do 2,3%).

Wykres 29. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według krajów w okresie styczeń–wrzesień 2023 r.

Chart 29. Geographical structure of foreign trade turnover by countries in the period of January–September 2023

Obroty z pierwszą dziesiątką naszych partnerów handlowych w okresie dziewięciu miesięcy br. stanowiły 66,1% eksportu ogółem (wobec 65,3% rok wcześniej) oraz 60,7% importu ogółem (wobec 59,6% w analogicznym okresie ub. roku). Udział **Niemiec**, naszego głównego partnera handlowego, zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 0,2 p.proc. do 28,0%, a w imporcie spadł o 0,5 p.proc. do 20,0%. Wartość eksportu do Niemiec wzrosła w skali roku o 2,5%, a importu z tego kraju spadła o 10,0%. Wymiana z Niemcami zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 106,1 mld zł (wobec 72,0 mld zł w analogicznym okresie ub. roku). Spośród grup towarowych SITC o największym udziale w wymianie z Niemcami, po stronie eksportu, odnotowano prawie dwukrotny wzrost wartości tytoniu przetworzonego (również zawierającego namiastki tytoniu). Znacznie zwiększyła się także m.in. wartość urządzeń i aparatów elektrycznych, silników spalinowych tłokowych i ich części oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. Niższa niż przed rokiem była natomiast wartość m.in. urządzeń elektrycznych i nieelektrycznych typu domowego oraz wyrobów z metali nieszlachetnych. Po stronie importu zmniejszyła się m.in. wartość sprowadzanego papieru i tektury, a także olejów ropy naftowej i z minerałów bitumicznych, innych niż surowe oraz wyrobów z metali nieszlachetnych. Wyższa niż przed rokiem była natomiast m.in. wartość sprowadzanych silników spalinowych tłokowych i ich części, pojazdów samochodowych i pozostałych pojazdów mechanicznych do przewozu osób oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych.

Lista głównych partnerów handlowych Polski nieco zmieniła się w porównaniu z okresem dziewięciu miesięcy ub. roku. Do pierwszej dziesiątki odbiorców naszych towarów dołączyły Ukraina (awans z dwunastego miejsca przed rokiem na ósme) oraz Hiszpania (przesunięcie z jedenastej pozycji na dziesiątą), natomiast poza tą grupą znalazły się Szwecja i Węgry (które spadły odpowiednio z dziewiątej i dziesiątej lokaty na jedenastą i dwunastą). Do grona dziesięciu głównych dostawców towarów do Polski dołączyła Norwegia, która przesunęła się z dwudziestego czwartego miejsca na dziesiąte (przy spadku Rosji z trzeciego miejsca na dwudzieste ósme).

W wymianie towarowej ogółem **wg nomenklatury SITC**, w porównaniu z okresem styczeń–wrzesień ub. roku, najbardziej wzrosła wartość eksportowanych towarów z sekcji napoje i tytoń (o 21,0%). Większy był także eksport w sekcjach maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (o 10,4%), żywność i zwierzęta żywe (o 8,6%) oraz różne wyroby przemysłowe (o 1,4%). W pozostałych sekcjach odnotowano spadek eksportu, w tym znacznemu ograniczeniu uległa wartość towarów w sekcji paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (o 17,0%) oraz surowce niejadalne z wyjątkiem paliw (o 15,6%). Po stronie importu spadek notowano m.in. w sekcjach: oleje, tłuszcze, woski zwierzęce i roślinne (o 27,9%), surowce niejadalne z wyjątkiem paliw (o 18,5%) oraz towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca (o 17,5%). Podobnie jak w eksporcie, najwyższy wzrost importu dotyczył sekcji napoje i tytoń (o 18,5%), zwiększył się również import w sekcjach żywność i zwierzęta żywe (o 7,9%) i maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (o 4,5%). W strukturze towarowej, po obu stronach wymiany, w największym stopniu wzrósł w skali roku udział sekcji maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz żywność i zwierzęta żywe, a zmniejszył się sekcji towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.

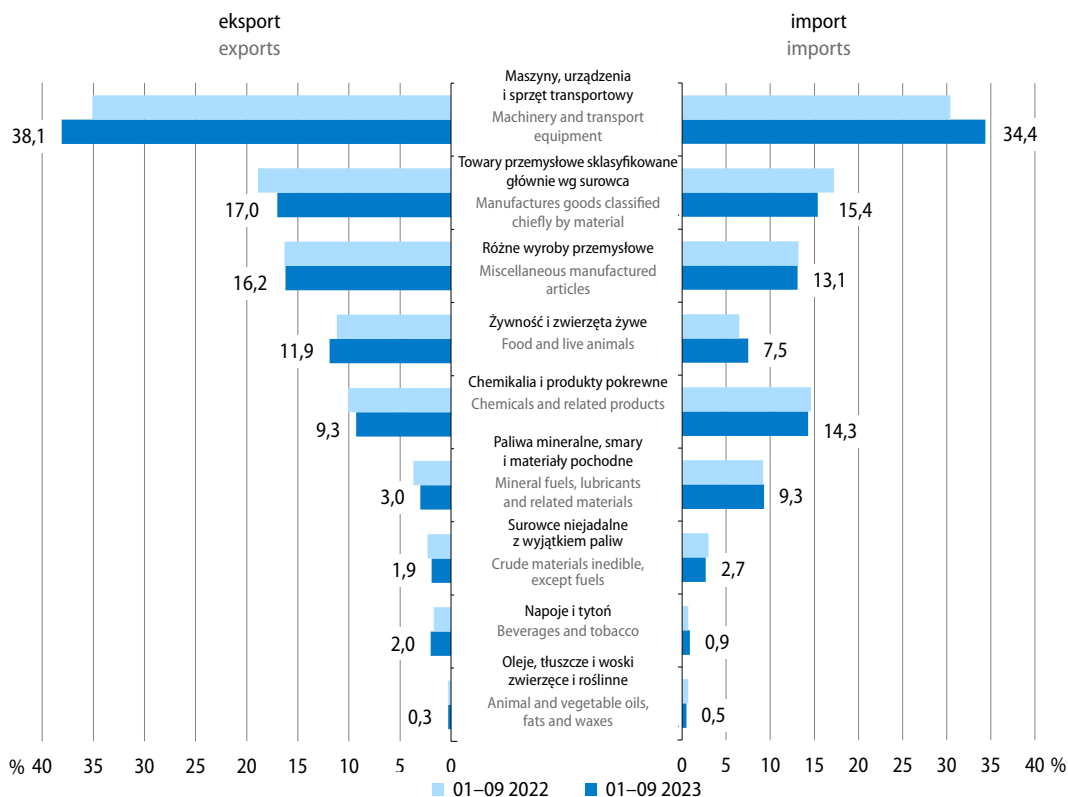

Tablica 24. Dynamika i struktura obrotów ogółem według sekcji SITC
 Table 24. Foreign trade indices and structure by SITC sections

Wyszczególnienie Specification	01-09 2023		01-09 2022	01-09 2023
	w mln zł in million PLN	01-09 2022=100	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	1204249,1	101,7	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	143692,6	108,6	11,2	11,9
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	23623,5	121,0	1,7	2,0
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	23300,4	84,4	2,3	1,9
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	36441,8	83,0	3,7	3,0
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	3850,8	94,4	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	111424,3	92,9	10,1	9,3
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	204640,9	91,7	18,9	17,0
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	458899,8	110,4	35,1	38,1
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	195254,3	101,4	16,3	16,2
Import Imports	1160493,9	92,5	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	87462,9	107,9	6,5	7,5
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	10185,3	118,5	0,7	0,9
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	31043,2	81,5	3,0	2,7
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	108071,0	94,1	9,2	9,3
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	6252,6	72,1	0,7	0,5
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	166012,0	90,6	14,6	14,3
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	178202,6	82,5	17,2	15,4
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	398671,1	104,5	30,4	34,4
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	152511,7	92,2	13,2	13,1

Wykres 30. Udział wybranych sekcji towarowych (według SITC) w obrotach towarowych handlu zagranicznego ogółem

Chart 30. Share of selected SITC sections in total foreign trade turnover

Eksport **produktów rolno-spożywczych** (według CN) w okresie dziewięciu miesięcy br. wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 9,3% do 177,7 mld zł, a ich import zwiększył się o 4,1% do 112,6 mld zł. Obroty zamknęły się wyższym niż przed rokiem dodatnim saldem (65,1 mld zł wobec 54,3 mld zł). Udział tych produktów w obrotach ogółem zwiększył się w skali roku: po stronie eksportu z 13,7% do 14,8%, a po stronie importu z 8,6% do 9,7%. Wyższy niż przed rokiem był eksport produktów rolno-spożywczych do wszystkich grup krajów: do krajów rozwijających się o 18,8%, do krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 9,9%, a do krajów rozwiniętych o 8,3% (w tym do krajów UE o 7,9%). Zwiększył się import tych produktów z krajów rozwiniętych (o 7,7%, w tym z krajów UE również o 7,7%) oraz z krajów rozwijających się (o 6,8%), znacznie zmniejszył się natomiast z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 28,1%).

Tablica 25. Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (według CN)

Table 25. Foreign trade turnover of agri-food products (by CN)

Wyszczególnienie Specification	01–09 2023						01–09 2022	01–09 2023
	w mln zł in million PLN	w mln EUR in million EUR	w mln USD in million USD	01–09 2022=100			struktura w % structure in %	
				zł PLN	EUR EUR	USD USD		
Eksport Exports	177673,9	38710,3	42022,0	109,3	110,8	112,0	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	93070,8	20289,4	22028,6	116,0	117,6	118,9	49,4	52,4
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	48111,5	10473,7	11365,7	99,1	100,3	101,3	29,9	27,1
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	31585,0	6878,0	7467,2	110,9	112,4	113,7	17,5	17,8
Oleje i tłuszcze Fats and oils	4906,6	1069,3	1160,4	93,4	94,8	96,2	3,2	2,7
Import Imports	112621,9	24522,5	26612,4	104,1	105,4	106,3	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	49403,9	10771,2	11693,3	114,4	116,0	117,2	39,9	43,9
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	28101,1	6125,9	6652,0	107,3	108,9	110,1	24,2	24,9
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	28183,0	6115,6	6628,8	95,9	96,7	97,1	27,1	25,0
Oleje i tłuszcze Fats and oils	6933,8	1509,8	1638,3	73,1	74,1	75,0	8,8	6,2
Saldo Balance	65052,1	14187,8	15409,6	.	.	.	.	.
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	43666,9	9518,1	10335,3	.	.	.	.	.
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	20010,3	4347,8	4713,7	.	.	.	.	.
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	3402,0	762,4	838,5	.	.	.	.	.
Oleje i tłuszcze Fats and oils	-2027,2	-440,5	-477,9	.	.	.	.	.

Spośród głównych kategorii ekonomicznych obniżyła się wartość sprowadzanych towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (o 11,6%) oraz dóbr inwestycyjnych (o 1,5%), natomiast nieznacznie wzrosła wartość towarów konsumpcyjnych (o 0,2%). W **strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń–wrzesień ub. roku, zmniejszył się udział towarów z przeznaczeniem na zużycie pośrednie (z 63,0% do 60,2%), a wzrósł udział towarów konsumpcyjnych (z 23,1% do 25,0%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 13,9% do 14,8%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 58. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW I NOMENKLATURY SITC

TABL. 59. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW

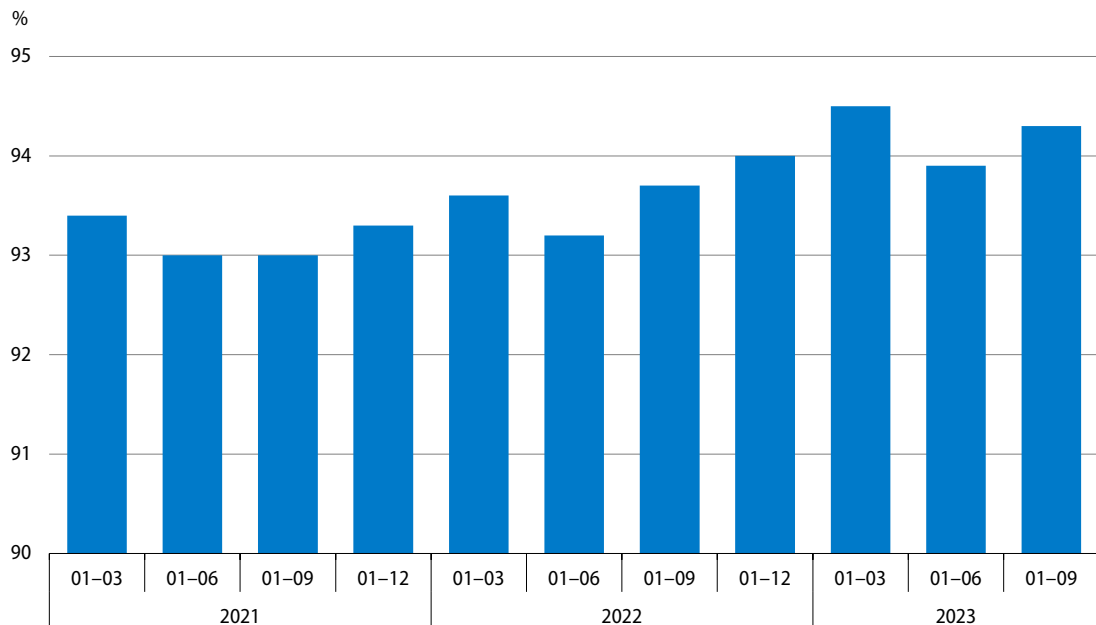
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Financial results of non-financial enterprises

W okresie styczeń–wrzesień br. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw¹ były niższe od uzyskanych przed rokiem, pogorszeniu uległy również wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zwiększyły się przychody ze sprzedaży na eksport. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe eksporterów były słabsze niż przed rokiem i kształtowały się podobnie jak dla ogółu badanych przedsiębiorstw.

Przychody ogółem w okresie styczeń–wrzesień br. były wyższe o 7,1% od osiągniętych rok wcześniej, a koszty ich uzyskania wzrosły o 7,8%. W rezultacie odnotowano pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów z 93,7% przed rokiem do 94,3%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów były o 7,1% wyższe niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku. Ich wzrost obserwowano w większości sekcji, w tym największy w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę (o 34,5%), obsłudze rynku nieruchomości (o 26,2%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 23,5%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 22,3%). Niewielki spadek przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów odnotowano jedynie w przetwórstwie przemysłowym (o 0,6%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,4%).

Wykres 31. Wskaźnik poziomu kosztów
Chart 31. Cost level indicator

¹ Dane prezentowane w niniejszym opracowaniu dotyczą 17587 przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

Tablica 26. Przychody, koszty oraz wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych (w cenach bieżących)
 Table 26. Revenues, costs and financial results of non-financial enterprises (at current prices)

Wyszczególnienie Specification	01-09 2022		01-09 2023	
	w mln zł in million PLN	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	w mln zł in million PLN	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100
Przychody ogółem Total revenues	3650433,0	132,0	3910184,1	107,1
w tym przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów of which net revenues from sale of products, goods and materials	3539433,4	132,4	3789785,2	107,1
Koszty ogółem Total costs	3419785,4	132,9	3686073,2	107,8
w tym koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów of which costs of products, goods and materials	3313890,7	131,6	3580387,3	108,0
Wynik finansowy brutto Gross financial result	230647,6	120,0	224110,9	97,2
Wynik finansowy netto Net financial result	192304,4	118,9	185002,2	96,2
Zysk netto Net profit	221780,2	122,6	223581,8	100,8
Strata netto Net loss	29475,8	153,7	38579,6	130,9

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 7,2% niższy niż przed rokiem i wyniósł 209,4 mld zł. W efekcie wyższych pozostałych przychodów operacyjnych niż pozostałych kosztów operacyjnych wynik na pozostałej działalności operacyjnej był dodatni i wyniósł 10,8 mld zł (wobec 2,7 mld zł przed rokiem). Zanotowano poprawę wyniku na operacjach finansowych (z 2,4 mld zł w okresie styczeń-wrzesień ub. roku do 3,9 mld zł), co było rezultatem większego wzrostu wartości przychodów finansowych niż kosztów finansowych.

Wynik finansowy brutto był o 2,8% niższy niż przed rokiem i wyniósł 224,1 mld zł (zysk brutto – 263,6 mld zł, strata brutto – 39,5 mld zł). Obciążenia wyniku finansowego brutto wzrosły w skali roku o 2,0% do 39,1 mld zł. **Wynik finansowy netto** ukształtował się na poziomie 185,0 mld zł (zysk netto – 223,6 mld zł, strata netto – 38,6 mld zł) i był o 3,8% niższy niż przed rokiem.

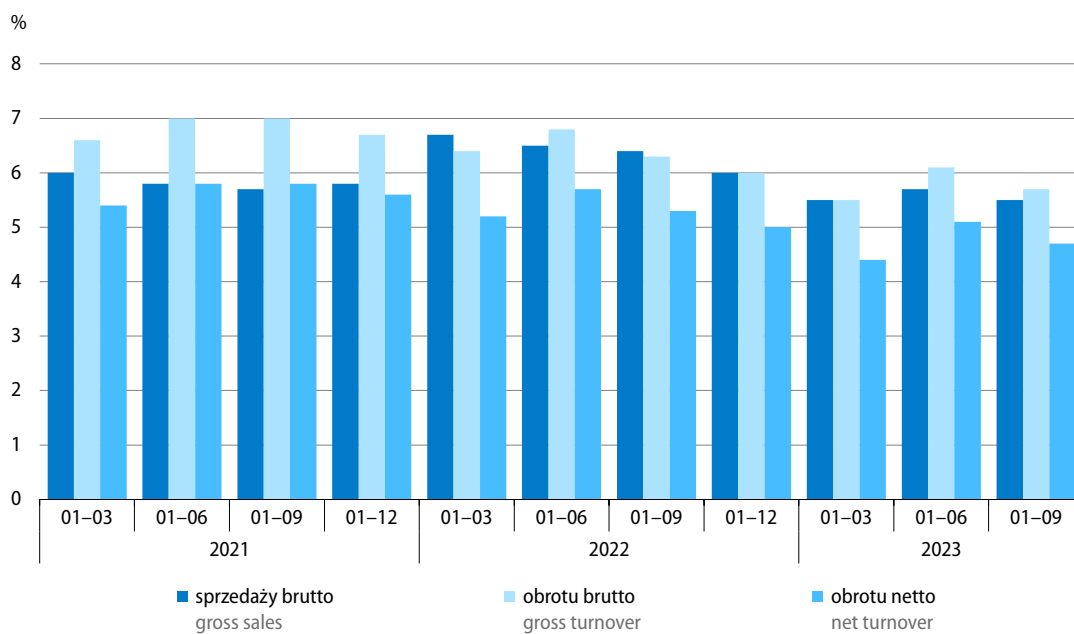
Pogorszenie wyników finansowych brutto i netto odnotowano w górnictwie i wydobywaniu, przetwórstwie przemysłowym, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji oraz w informacji i komunikacji. Poprawę wyników finansowych brutto i netto odnotowano m.in. w obsłudze rynku nieruchomości, administrowaniu i działalności wspierającej, zakwaterowaniu i gastronomii, budownictwie oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych.

W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień ub. roku zmniejszył się udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw (do 77,2% z 78,7%) oraz udział przychodów tych podmiotów w przychodach ogółem badanych przedsiębiorstw (do 81,9% z 86,1%). W przetwórstwie przemysłowym odsetek podmiotów, które osiągnęły zysk netto spadł do 77,1% (z 80,5%), a udział ich przychodów w przychodach wszystkich podmiotów tej sekcji zmniejszył się do 80,5% (z 86,1%).

Tablica 27. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe przedsiębiorstw niefinansowych
 Table 27. Basic economic and financial indicators of non-financial enterprises

Wyszczególnienie Specification	01-09 2022	01-09 2023
	w % in %	
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	93,7	94,3
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto Gross sales profitability indicator	6,4	5,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability indicator	6,3	5,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability indicator	5,3	4,7
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia First degree financial liquidity indicator	39,9	38,7
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia Second degree financial liquidity indicator	104,4	107,1

Wykres 32. Wskaźniki rentowności
 Chart 32. Profitability indicators

Obniżyły się **wskaźniki rentowności**: sprzedaży brutto z 6,4% w okresie styczeń–wrzesień ub. roku do 5,5%, obrotu brutto – z 6,3% do 5,7% i obrotu netto – z 5,3% do 4,7%. W ogólnej liczbie badanych podmiotów zmniejszył się udział jednostek rentownych (wykazujących wskaźnik rentowności obrotu netto równy lub większy od 0,0) z 78,9% przed rokiem do 77,3%. Również ich udział w przychodach jednostek ogółem był mniejszy niż przed rokiem (81,9% wobec 86,1%). Wskaźnik rentowności obrotu netto pogorszył się w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (z 17,1% do 9,0%), informacja i komunikacja (z 10,1% do 7,7%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (z 7,6% do 6,3%), przetwórstwo przemysłowe (z 5,3% do 4,4%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę (z 5,8% do 5,2%). Poprawę wskaźnika rentowności obrotu netto notowano w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości (z 5,5% do 9,4%), budownictwo (z 6,1% do 7,3%), administrowanie i działalność wspierająca (z 6,0% do 6,6%), transport i gospodarka magazynowa (z 4,7% do 5,3%), zakwaterowanie i gastronomia (z 9,6% do 10,1%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (z 3,6% do 3,7%).

Zmniejszyła się wartość wskaźnika płynności finansowej **I stopnia** — z 39,9% przed rokiem do 38,7%, natomiast zwiększyła się wartość wskaźnika płynności finansowej **II stopnia** – ze 104,4% do 107,1%. Wskaźnik płynności finansowej I stopnia powyżej 20% uzyskało 56,3% badanych przedsiębiorstw (wobec 52,8% przed rokiem), a wskaźnik płynności II stopnia w przedziale od 100% do 130% odnotowało 11,9% badanych przedsiębiorstw (wobec 12,5% przed rokiem).

Relacja zobowiązań do należności (z tytułu dostaw i usług) w końcu września br. ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej (99,5% wobec 106,1%). Wartość zobowiązań z tytułu dostaw i usług wyższą od wartości należności z tego tytułu odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, górnictwie i wydobywaniu, zakwaterowaniu i gastronomii oraz obsłudze rynku nieruchomości.

Tablica 28. Poziom i struktura kosztów rodzajowych
Table 28. Operating expenses and structure according to the nature of expense method

Wyszczególnienie Specification	01–09 2022		01–09 2023	
	w mln zł in million PLN	struktura w % structure in %	w mln zł in million PLN	struktura w % structure in %
Koszty działalności operacyjnej według rodzaju Costs of operating activity according to the nature method	2207858,7	100,0	2361583,0	100,0
amortyzacja depreciation	96928,8	4,4	104496,6	4,4
zużycie materiałów i energii costs of materials and energy	1101941,9	49,9	1097722,5	46,5
w tym energia of which energy	71235,0	3,2	86158,7	3,6
usługi obce external services	459309,2	20,8	509450,2	21,6
podatki i opłaty taxes and payments	112558,9	5,1	142678,7	6,0
wynagrodzenia brutto gross wages and salaries	301000,3	13,6	346784,7	14,7
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia social insurance and other employee benefits	70419,9	3,2	81745,8	3,5
w tym składki z tytułu ubezpieczeń społecznych of which premium for social security insurance	52375,2	2,4	61133,8	2,6
pozostałe koszty other costs	65699,8	3,0	78704,4	3,3

Koszty działalności operacyjnej poniesione przez badane podmioty ogółem w okresie styczeń–wrzesień br. były o 7,0% wyższe niż przed rokiem. W strukturze tych kosztów zwiększył się udział wynagrodzeń, podatków i opłat, usług obcych, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń oraz pozostałych kosztów rodzajowych, przy spadku udziału kosztów zużycia materiałów i energii. Udział amortyzacji pozostał na niezmiennym poziomie.

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem, 54,6% jednostek wykazało w okresie styczeń–wrzesień br. **sprzedaż na eksport** (wobec 54,2% rok wcześniej). Wartość sprzedaży eksportowej była o 2,7% wyższa niż przed rokiem. Udział sprzedaży na eksport w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów zmniejszył się z 25,5% do 24,5%. W okresie styczeń–wrzesień br. 73,3% sprzedaży na eksport przypadało na przedsiębiorstwa, w których stanowiła ona więcej niż 50% obrotu ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (wobec 69,7% rok wcześniej).

W grupie podmiotów eksportujących zmniejszył się udział jednostek wykazujących zysk netto – z 81,9% przed rokiem do 77,8% (w tym w sekcji przetwórstwo przemysłowe – z 80,9% do 77,2%). Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe eksporterów były słabsze niż przed rokiem i kształtowały się podobnie do notowanych dla ogółu badanych przedsiębiorstw. Wskaźniki płynności finansowej I stopnia i II stopnia tych podmiotów były niższe niż dla ogółu badanych przedsiębiorstw.

Spośród badanych przedsiębiorstw 90,8% (tj. 15974 jednostek) prowadziło działalność gospodarczą zarówno w 2023 r., jak i w 2022 r. (wobec odpowiednio 89,8% przed rokiem). Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów tych podmiotów stanowiły 95,1% przychodów netto ze sprzedaży ogółu podmiotów (wobec 97,2% rok wcześniej). Udział tej grupy przedsiębiorstw w zysku i stracie netto ogółu podmiotów objętych badaniem wyniósł odpowiednio 92,4% i 93,6% (96,6% i 92,2% przed rokiem). Wyniki finansowe brutto i netto odnotowane przez tę zbiorowość ukształtowały się na poziomie niższym niż rok wcześniej (spadki odpowiednio o 5,9% oraz o 6,8%).

Wartość **aktywów obrotowych** badanych przedsiębiorstw na koniec września br. wyniosła 1908,1 mld zł i była o 7,4% wyższa niż przed rokiem. Wzrosła wartość krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (o 16,0%), należności krótkoterminowych (o 15,2%) oraz inwestycji krótkoterminowych (o 5,6%), natomiast obniżyła się wartość zapasów (o 2,6%).

W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych zwiększył się udział należności krótkoterminowych (z 41,7% do 44,7%) oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 2,6% do 2,8%), natomiast zmniejszył się udział zapasów (z 30,0% do 27,2%) oraz inwestycji krótkoterminowych (z 25,8% do 25,3%).

W strukturze zapasów ogółem zwiększył się udział towarów (z 33,2% do 35,5%), półproduktów i produktów w toku (z 13,8% do 14,4%) oraz produktów gotowych (z 14,1% do 14,5%), natomiast obniżył się udział materiałów (z 35,6% do 32,4%).

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi, których udział w finansowaniu tych aktywów wyniósł 65,4% (wobec 64,6% przed rokiem).

W porównaniu z okresem styczeń–wrzesień ub. roku nie odnotowano istotnych zmian w zakresie sprawności działania przedsiębiorstw. Skróceniu uległy cykle: rotacji zapasów (z 41 do 37 dni), spłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług (z 42 do 39 dni), a także rotacji należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług (z 40 do 39 dni).

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec września br. wyniosły 1799,5 mld zł i były o 4,9% wyższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 30,7% zobowiązań ogółem (wobec 33,1% rok wcześniej).

Wartość **zobowiązań krótkoterminowych** badanych przedsiębiorstw ukształtowała się na poziomie 1247,3 mld zł i była o 8,7% wyższa niż przed rokiem. Najbardziej zwiększyły się zobowiązania krótkoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (o 95,8%), pozostałe zobowiązania krótkoterminowe (o 39,0%) oraz zaliczki otrzymane na poczet dostaw i usług (o 20,9%). Notowano również wzrost zobowiązań z tytułu wynagrodzeń (o 13,4%) oraz podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń (o 8,2%). Zmniejszyły się natomiast zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (o 2,6%) oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług (o 2,3%). Rozliczenia międzyokresowe zwiększyły się o 7,1%.

Zobowiązania długoterminowe badanych przedsiębiorstw na koniec września br. wyniosły 552,2 mld zł i były o 2,8% niższe niż przed rokiem. Zmniejszyły się zobowiązania długoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (o 14,4%) oraz z tytułu pozostałych zobowiązań długoterminowych (o 9,5%). Odnotowano wzrost zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek (o 3,8%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 26. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 27. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW

TABL. 28. RELACJE EKONOMICZNE WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH

TABL. 29. LICZBA I STRUKTURA PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 30. AKTYWA OBROTOWE ORAZ ZOBOWIĄZANIA KRÓTKO- I DŁUGOTERMINOWE PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 31. AKTYWA OBROTOWE I ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI

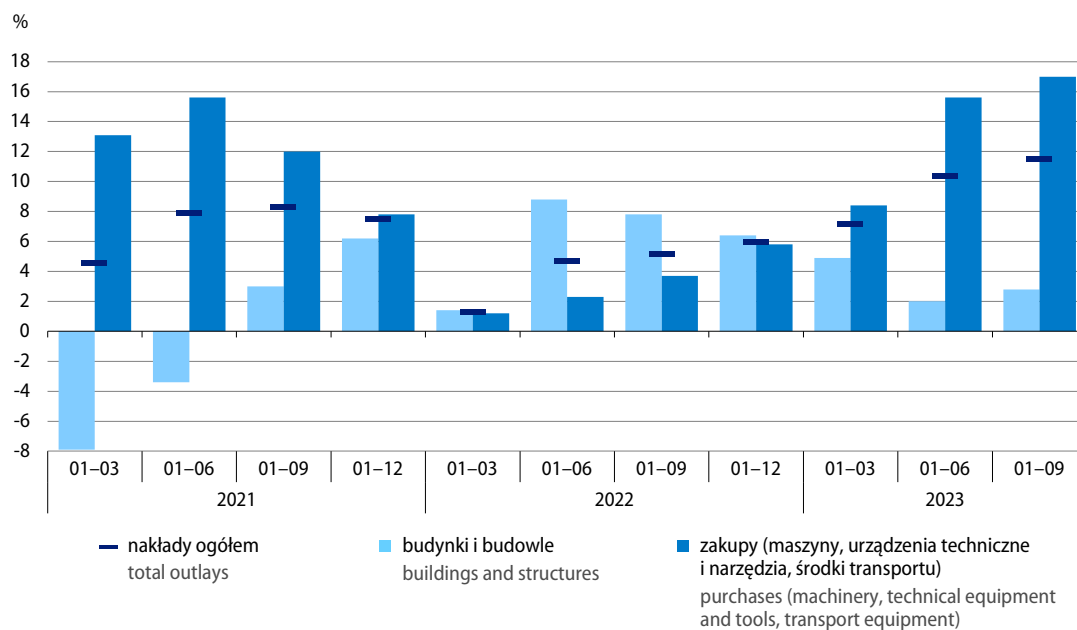
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych

Investment outlays of non-financial enterprises

W okresie styczeń–wrzesień br. odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych badanych przedsiębiorstw niefinansowych¹ w skali roku, większy niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrosły zarówno nakłady na budynki i budowle, jak i na zakupy². Zmniejszyła się liczba nowo rozpoczętych inwestycji, ale ich wartość kosztorysowa była większa niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku. Wzrosły nakłady podmiotów z kapitałem zagranicznym.

Wykres 33. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw (ceny stałe)
wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego

Chart 33. Investment outlays of enterprises (constant prices)
increase/decrease compared to the corresponding period of previous year

Nakłady ogółem badanych przedsiębiorstw w okresie trzech kwartałów br. wyniosły 148,1 mld zł i były (w cenach stałych) o 11,5% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 5,0% w analogicznym okresie ub. roku). Nakłady na zakupy wzrosły o 17,0% (wobec wzrostu o 3,7% przed rokiem), w tym na środki transportu – o 20,2% (wobec odpowiednio 5,2%), a na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – o 15,9% (wobec 3,1%). Nakłady na budynki i budowle zwiększyły się natomiast o 2,8% (wobec wzrostu o 7,8%). Udział zakupów w nakładach ogółem zwiększył się z 60,9% przed rokiem do 61,6%. Nakłady realizowało 80,8% badanych podmiotów (wobec 81,1% w analogicznym okresie ub. roku).

1 Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

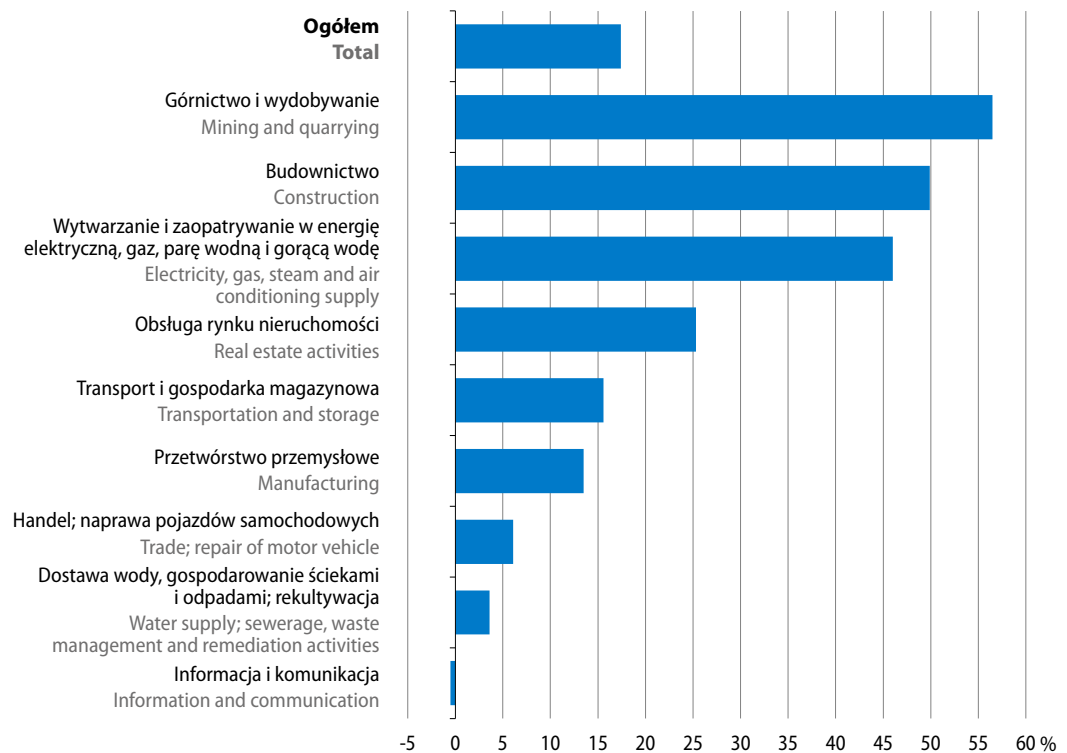
2 Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

Największy wzrost nakładów (w cenach bieżących) notowano w górnictwie i wydobywaniu (o 56,5% wobec wzrostu o 21,5% przed rokiem). Wysoki był także wzrost w budownictwie (o 49,9% wobec spadku przed rokiem o 15,1%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 46,0% wobec spadku przed rokiem o 3,5%). Zwiększyły się również nakłady m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 25,3% wobec wzrostu o 19,8%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 15,6% wobec wzrostu przed rokiem o 6,9%), w przetwórstwie przemysłowym (o 13,5% wobec wzrostu o 26,3%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,1% wobec wzrostu przed rokiem o 27,7%). Niewielki spadek wystąpił jedynie w sekcji informacja i komunikacja (o 0,5% po wzroście o 12,9% w analogicznym okresie ub. roku).

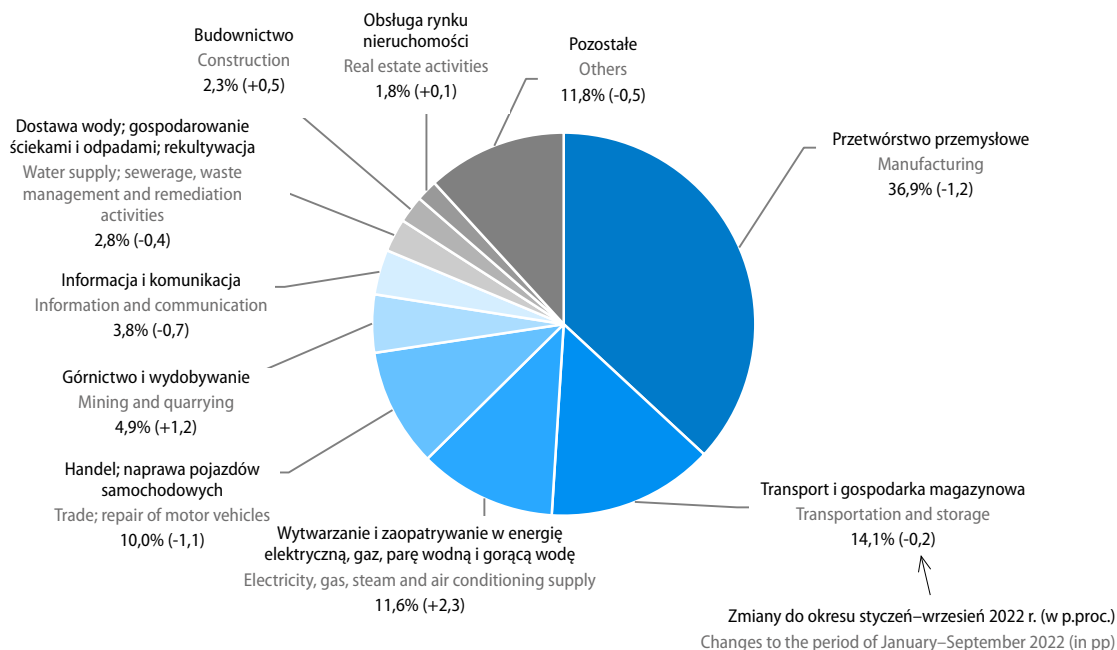
Wykres 34. Nakłady inwestycyjne w wybranych sekcjach PKD w okresie styczeń–wrzesień 2023 r. (ceny bieżące)

wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego

Chart 34. Investment outlays in selected sections of PKD in the period of January–September 2023 (current prices) increase/decrease compared to the corresponding period of previous year

Wykres 35. Struktura nakładów inwestycyjnych w okresie styczeń–wrzesień 2023 r.
 Chart 35. Structure of investment outlays in the period of January–September 2023

W strukturze nakładów ogółem według sekcji, w porównaniu z trzema kwartałami ub. roku, zwiększył się udział nakładów poniesionych m.in. przez jednostki wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 9,3% przed rokiem do 11,6%), górnictwa i wydobywania (z 3,7% do 4,9%) oraz budownictwa (z 1,8% do 2,3%). Obniżył się natomiast udział m.in. przetwórstwa przemysłowego (z 38,1% do 36,9%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (z 11,1% do 10,0%) oraz informacji i komunikacji (z 4,5% do 3,8%).

W okresie dziewięciu miesięcy br. **rozpoczęto** 162,6 tys. **inwestycji**, tj. o 4,8% mniej niż przed rokiem (wobec spadku o 23,5% w analogicznym okresie ub. roku). Podobnie jak przed rokiem, około 66% z nich stanowiły przyłącza energetyczne i gazowe o niewielkiej jednostkowej wartości kosztorysowej. Łączna **wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych** wyniosła 49,3 mld zł i była o 4,7% wyższa niż w okresie trzech kwartałów ub. roku. Na modernizację istniejących środków trwałych przypadало 38,5% wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych (wobec 31,7% w analogicznym okresie ub. roku). Znacznie wzrosła wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej oraz w zakwaterowaniu i gastronomii. Zmniejszyła się wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych.

Przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym³ poniosły 40,1% ogólnej wartości nakładów zrealizowanych przez badane przedsiębiorstwa (wobec 41,8% w analogicznym okresie ub. roku). Nakłady tej grupy podmiotów (w cenach stałych) były o 6,8% wyższe niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 4,6% przed rokiem). Jednostki przetwórstwa przemysłowego zrealizowały 48,4% nakładów ogółem tej grupy podmiotów (przy czym ich nakłady w cenach bieżących były wyższe niż w 1 półroczu ub. roku o 14,4%), administrowania i działalności wspierającej – 18,8% (przy wzroście nakładów o 6,8%), prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 16,7% (przy wzroście nakładów o 21,1%), informacji i komunikacji – 6,5% (przy spadku nakładów o 11,6%).

³ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych z kapitałem zagranicznym stanowiącym w kapitale podstawowym powyżej 50%, prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Tablica 29. Struktura liczby podmiotów inwestujących oraz ponoszonych przez nie nakładów według wybranych sekcji i klas wielkości przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień 2023 r.

Table 29. Structure of the number of investing entities and their outlays by selected sections and size of enterprises in the period of January–September 2023

Wyszczególnienie Specification	Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących Enterprises with a number of employees					
	50–249 osób 50–249 persons		250–1000 osób 250–1000 persons		powyżej 1000 osób more than 1000 persons	
	jednostki inwestujące investing units	nakłady ogółem outlays in total	jednostki inwestujące investing units	nakłady ogółem outlays in total	jednostki inwestujące investing units	nakłady ogółem outlays in total
	w % ogółem w danej sekcji in % of given section					
Ogółem Total	75,4	18,4	20,2	29,3	4,4	52,3
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	69,5	5,4	20,0	4,1	10,5	90,5
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	71,2	16,8	23,8	32,9	5,0	50,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air condi- tioning supply	75,1	5,7	16,9	14,0	8,0	80,3
Dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	86,6	44,9	12,7	30,1	0,7	25,0
Budownictwo Construction	87,2	32,5	11,5	60,2	1,3	7,3
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych Trade; repair of motor vehicles	82,4	26,2	14,3	19,4	3,3	54,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	72,0	16,0	21,0	11,4	7,0	72,6
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	73,4	34,7	24,6	18,7	2,0	46,6
Informacja i komunikacja Information and communication	71,7	22,3	22,4	19,9	5,9	57,8
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	92,4	42,3	7,1	56,4	0,5	1,3

 Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 41. NAKŁADY INWESTYCYJNE
TABL. 42. INWESTYCJE ROZPOCZĘTE

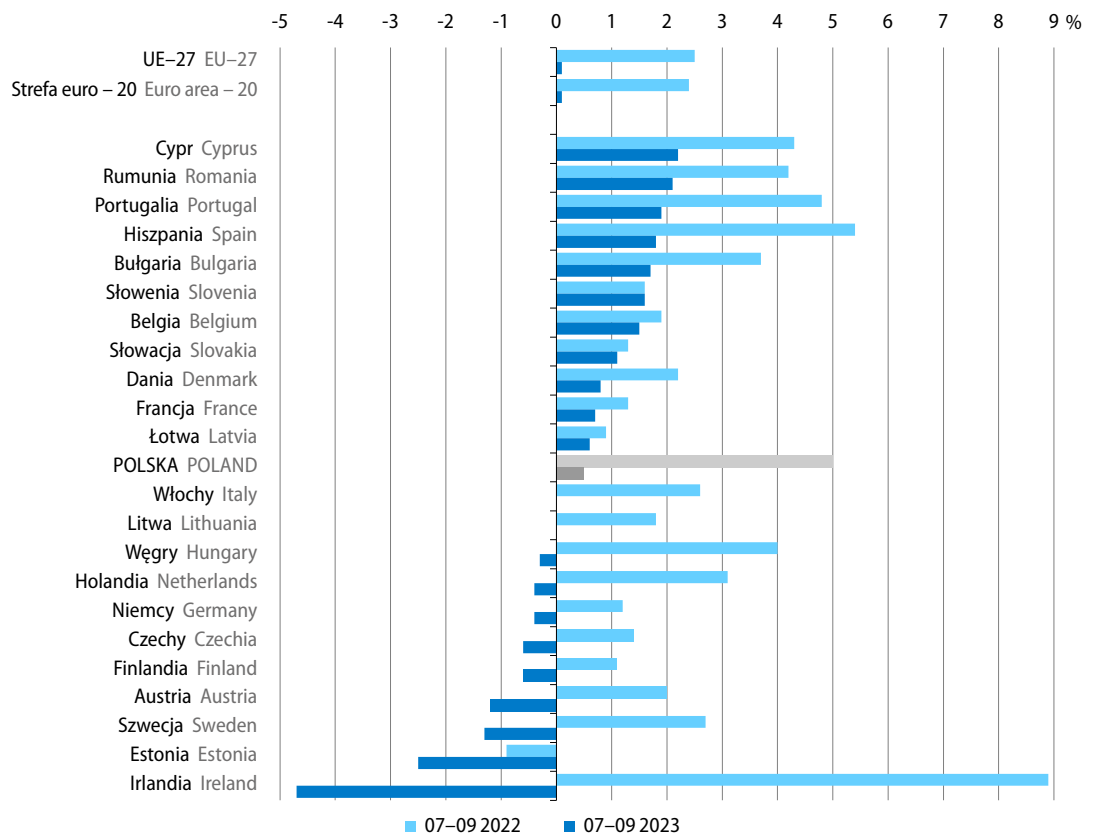
Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach

Socio-economic situation in the European Union and in selected countries

W 3 kwartale br. **produkt krajowy brutto**¹ w Unii Europejskiej ogółem był o 0,1% wyższy niż przed rokiem (wobec wzrostu o 0,4% w 2 kwartale br. oraz o 2,5% w 3 kwartale ub. roku). Wśród krajów członkowskich Unii Europejskiej PKB wzrósł najbardziej na Cyprze (o 2,2%) i w Rumunii (o 2,1%). Wzrost PKB obserwowano również w Portugalii, Hiszpanii, Bułgarii, Słowenii oraz w Belgii (w granicach 1,9%–1,5%), a także na Słowacji, w Danii, we Francji i na Łotwie (w granicach 1,1%–0,6%). W Polsce produkt krajowy brutto zwiększył się o 0,5% (po spadku o 0,3% w poprzednim kwartale i wobec wzrostu o 5,0% w 3 kwartale ub. roku), a na Litwie oraz we Włoszech ukształtował się na poziomie sprzed roku. Spadek PKB w skali roku obserwowano natomiast w dziewięciu krajach, w tym najgłębszy w Irlandii (o 4,7%) oraz w Estonii (o 2,5%). Niższy niż w 3 kwartale ub. roku produkt krajowy brutto odnotowano również w Szwecji (o 1,3%) i Austrii (o 1,2%); mniejszy niż przed rokiem był on także w Czechach i Finlandii (po 0,6%), Holandii i Niemczech (po 0,4%) oraz na Węgrzech (o 0,3%).

Wykres 36. Produkt krajowy brutto
zmiana r/r, wyrównany sezonowo oraz dniami roboczymi

Chart 36. Gross domestic product
change y/y, seasonally and working days adjusted

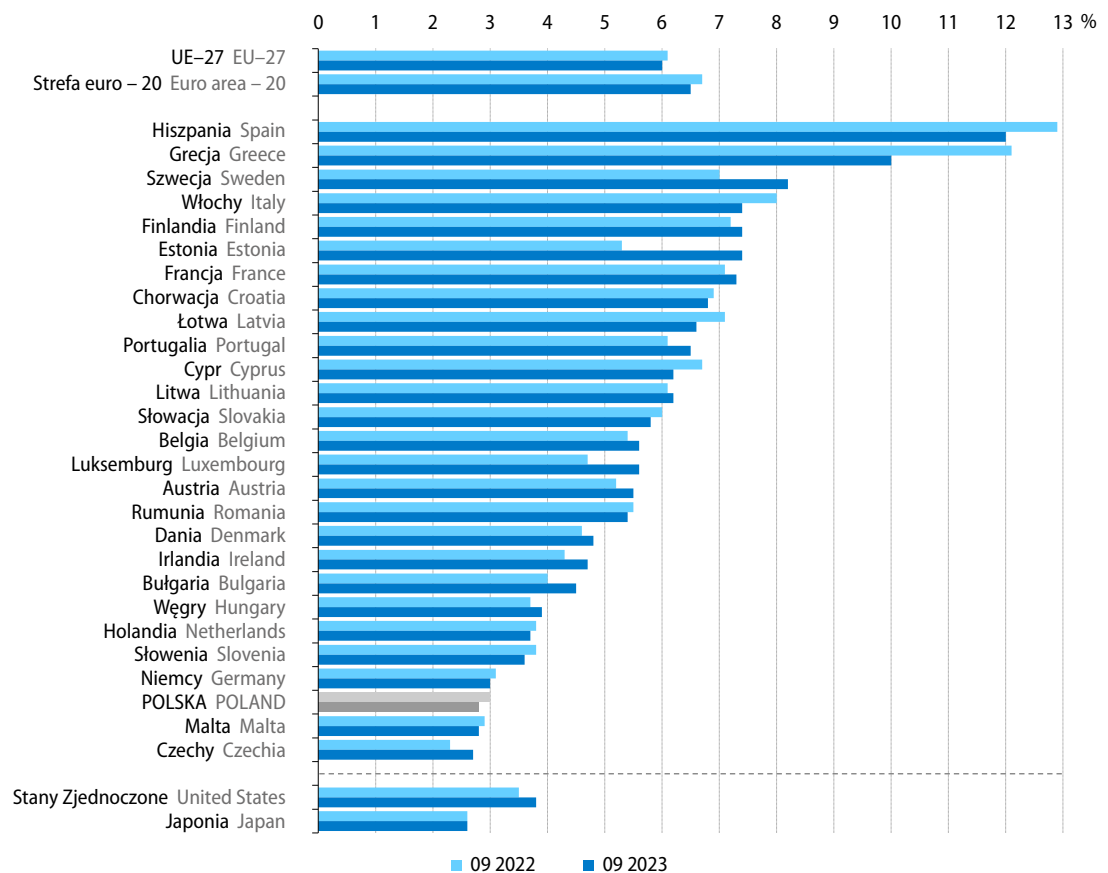
Źródło/Source: Eurostat ([namq_10_gdp](#)).

¹ Dane wyrównane sezonowo i dniami roboczymi; brak danych dla Chorwacji, Grecji, Luksemburga i Malty, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

We wrześniu br. **zharmonizowana stopa bezrobocia**² w Unii Europejskiej wyniosła 6,0%, tj. utrzymała się na poziomie notowanym w poprzednim miesiącu i była nieznacznie niższa niż we wrześniu ub. roku (o 0,1 p.proc.). Najwyższym natężeniem bezrobocia nadal charakteryzowała się Hiszpania (12,0%). Większą niż przeciętnie w UE stopę bezrobocia obserwowano także w Grecji, Szwecji, Estonii, Włoszech, Finlandii, Francji, Chorwacji, na Łotwie, w Portugalii, na Cyprze oraz Litwie (w granicach 10,0%–6,2%). Najniższe natężenie bezrobocia notowano natomiast w Czechach (2,7%), na Malcie i w Polsce (po 2,8%) oraz w Niemczech (3,0%). Na poziomie obserwowanym w poprzednim miesiącu bezrobocie utrzymało się w ośmiu krajach członkowskich (w tym w Polsce). Wzrost stopy bezrobocia dotyczył natomiast szesnastu krajów, w tym Danii (o 0,4 p.proc.), Czech, Austrii i Luksemburga (po 0,2 p.proc.). W porównaniu z wrześniem ub. roku wskaźnik bezrobocia obniżył się w czternastu krajach, m.in. w Grecji (o 2,1 p.proc.) oraz w Hiszpanii (o 0,9 p.proc.). W Polsce natężenie bezrobocia spadło w skali roku o 0,2 p.proc. Wzrost bezrobocia w ujęciu rocznym obserwowano w trzynastu krajach, w tym najwyższy w Estonii (o 2,1 p.proc.), Szwecji (o 1,1 p.proc.) oraz w Luksemburgu (o 0,9 p.proc.). W Stanach Zjednoczonych we wrześniu br. stopa bezrobocia wyniosła 3,8% (podobnie jak przed miesiącem) i była wyższa niż przed rokiem (o 0,3 p.proc.). W Japonii bezrobocie ukształtowało się na poziomie 2,6%, tj. zbliżonym do notowanego przed miesiącem i przed rokiem.

Wykres 37. Zharmonizowana stopa bezrobocia wyrównana sezonowo

Chart 37. Harmonised unemployment rate seasonally adjusted

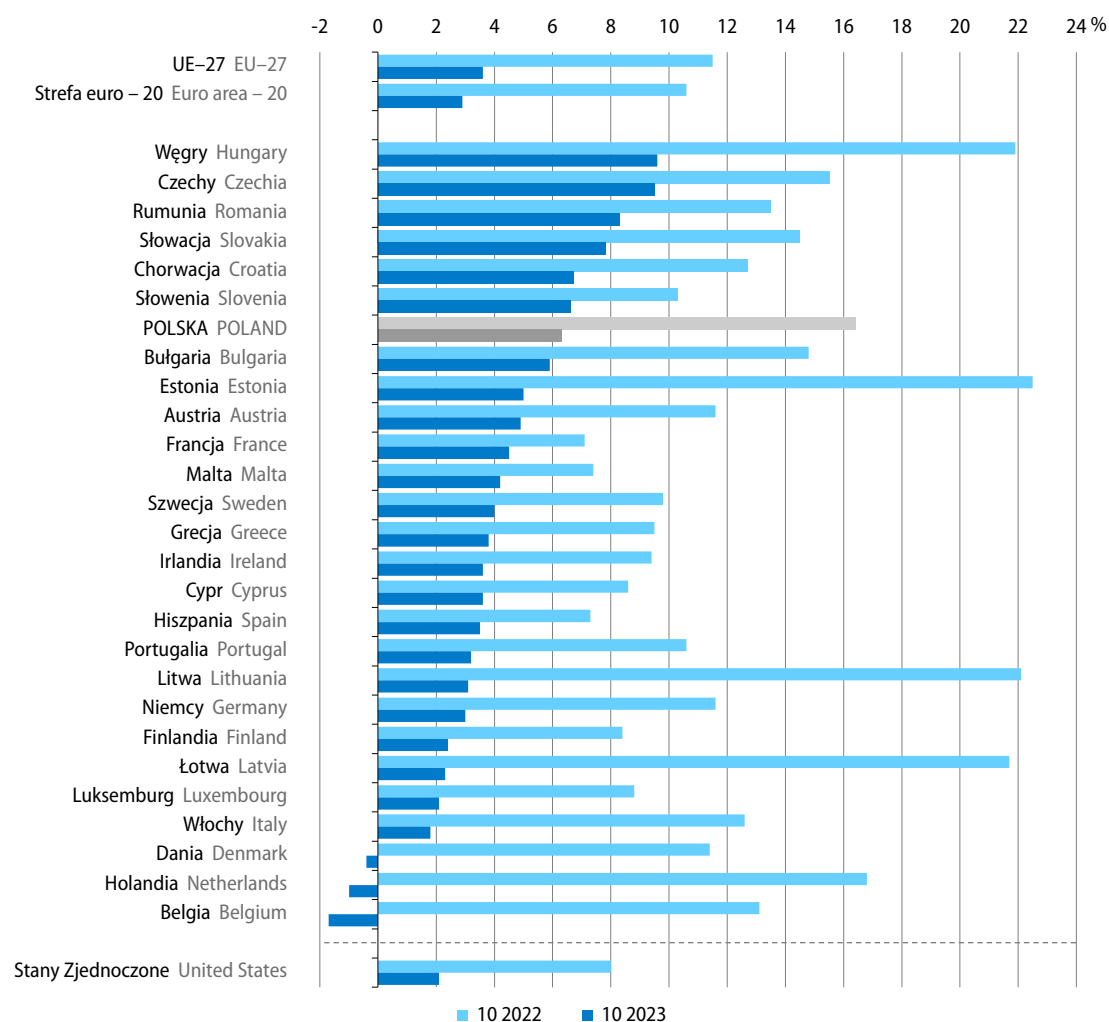
Źródło/Source: Eurostat ([une_rt_m](#)).

2 Dane wyrównane sezonowo.

W październiku br. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** (według **HICP³**) w Unii Europejskiej był słabszy niż w poprzednich miesiącach – wyniósł 3,6% (we wrześniu br. ceny w UE wzrosły o 4,9%). Wolniejsze niż przed miesiącem tempo wzrostu cen notowano w większości krajów członkowskich, w tym m.in. we Włoszech, na Węgrzech, w Belgii, Portugalii, Polsce, Irlandii, na Łotwie, w Niemczech, Luksemburgu, Francji na Słowacji, w Danii oraz na Litwie. Najwyższy wzrost cen nadal obserwowano na Węgrzech (9,6%). Znacznie wzrosły ceny również m.in. w Czechach (wzrost cen wyniósł 9,5%), a także w Rumunii, na Słowacji, w Chorwacji oraz w Słowenii (w granicach 8,3%–6,6%). W Polsce ceny były wyższe niż w październiku ub. roku o 6,3%. Bardziej niż przeciętnie w UE wzrosły również w Bułgarii, Estonii, Austrii, we Francji, na Malcie, w Szwecji oraz Grecji (w granicach 5,9%–3,8%). Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny w Belgii (o 1,7%), Holandii (o 1,0%) oraz w Danii (o 0,4%). Spośród największych gospodarek UE we Francji za towary i usługi płacono o 4,5% więcej niż w październiku ub. roku, w Hiszpanii o 3,5%, a w Niemczech o 3,0%. Najwolniejszy był wzrost cen we Włoszech (gdzie wyniósł 1,8%).

Wykres 38. Zmiany cen według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)
r/r

Chart 38. Changes in prices according to harmonised index of consumer prices (HICP)
y/y

Źródło/Source: Eurostat ([prc_hicp_manr](https://www.ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&plugin=1)).

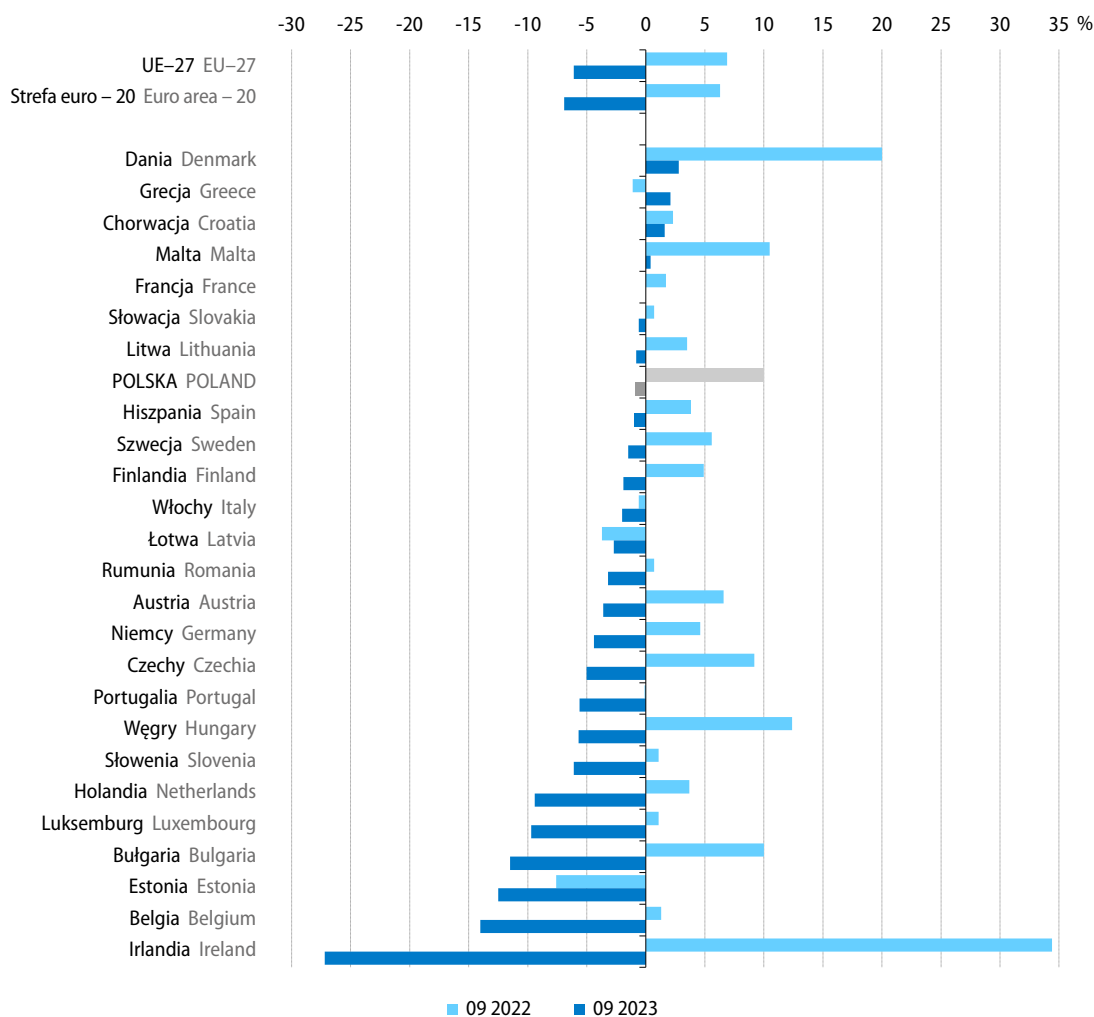
3 Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (Harmonised Index of Consumer Prices).

Produkcja przemysłowa⁴ w Unii Europejskiej ogółem we wrześniu br. zmniejszyła się w skali roku o 6,1% (wobec odpowiednio spadku o 4,4% w sierpniu br. oraz wzrostu o 6,9% we wrześniu ub. roku). Niższą niż rok wcześniej produkcję przemysłową notowano w dwudziestu jeden krajach członkowskich. Najbardziej obniżyła się ona, podobnie jak przed miesiącem, w Irlandii (o 27,2%), a znacznie także w Belgii (o 14,0%), Estonii (o 12,5%) i Bułgarii (o 11,5%). Bardziej niż przeciętnie w UE zmniejszyła się również produkcja w Luksemburgu (o 9,7%) i Holandii (o 9,4%). Obniżyła się również produkcja w większości największych gospodarek UE: w Niemczech (o 4,4%), we Włoszech (o 2,0%) i w Hiszpanii (o 1,0%); jedynie we Francji była ona zbliżona do notowanej rok wcześniej. W Polsce spadek produkcji przemysłowej wyniósł 0,9%. Wzrost produkcji przemysłowej zanotowały we wrześniu br. tylko cztery kraje członkowskie UE, tj. Dania (2,8%) i Grecja (2,1%) oraz Chorwacja i Malta (odpowiednio 1,6% i 0,4%).

Wykres 39. Produkcja przemysłowa
zmiana r/r, wyrównana dniami roboczymi

Chart 39. Industrial production
change y/y, adjusted by working days

Źródło/Source: Eurostat ([sts_inpr_m](#)).

⁴ Dotyczy górnictwa i wydobywania, przetwórstwa przemysłowego oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (sekcje B-D wg NACE Rev. 2); dane wyrównane dniami roboczymi; brak danych za wrzesień br. dla Cypru, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tego kraju.

W okresie styczeń–wrzesień br. w większości krajów członkowskich obroty towarowe handlu zagranicznego (wyrażone w euro) były niższe niż przed rokiem. Wartość **towarów wysyłanych za granicę** zmniejszyła się w piętnastu krajach, w tym najbardziej w Estonii (o 14,6%) i Belgii (o 12,2%). Znaczny spadek eksportu notowano również m.in. na Litwie, w Bułgarii, na Łotwie, w Finlandii oraz Grecji (w granicach 8,7%–6,3%). Wartość towarów eksportowanych zwiększyła się natomiast na Cyprze (o 14,2%), a także m.in. na Malcie, Słowacji, Węgrzech oraz w Czechach (w granicach 9,0%–4,1%). Spadek **importu** notowano we wszystkich krajach członkowskich, z wyjątkiem Cypru (wzrost o 13,3%) oraz Słowenii (gdzie wartość sprowadzanych towarów utrzymała się na poziomie sprzed roku). W największym stopniu obniżył się import w Finlandii (o 17,8%), a także m.in. w Estonii, na Litwie, w Belgii, Grecji, Bułgarii oraz we Włoszech (w granicach 14,6%–10,0%). W piętnastu krajach członkowskich w okresie dziewięciu miesięcy br. obserwowano ujemne **saldo wymiany handlowej**. Najgłębsze było ono we Francji, gdzie wyniosło minus 100,9 mld EUR (wobec minus 144,2 mld EUR przed rokiem). Ujemne saldo notowano również m.in. w Hiszpanii, Grecji, Rumunii i Portugalii (od minus 32,4 mld EUR do minus 20,0 mld EUR). Najwyższy (prawie dwuipółkrotnie większy niż rok wcześniej) dodatni bilans handlowy wystąpił w Niemczech (149,5 mld EUR wobec 59,4 mld EUR przed rokiem). Eksport z tego kraju wyniósł 1175,2 mld EUR, tj. zmniejszył się w skali roku o 0,7%, a import obniżył się o 8,7% do 1025,7 mld EUR. W Polsce, przy wzroście eksportu o 4,0% (do 262,6 mld EUR) oraz spadku importu o 5,2% (do 253,0 mld EUR), notowano dodatnie saldo wymiany handlowej, które wyniosło 9,5 mld EUR (wobec minus 14,7 mld EUR w okresie dziewięciu miesięcy ub. roku).

Tablice Tables

Tablica 30. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

Table 30. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country

Wyszczególnienie a – 2022 b – 2023		01	02	03	04	05	06
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys.	a	6460	6475	6485	6497	6492	6497
	b	6530	6526	6517	6524	6518	6513
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	927	922	902	878	850	818
	b	858	865	847	822	802	784
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu) w %	a	5,9	5,9	5,8	5,6	5,4	5,2
	b	5,5	5,6	5,4	5,3	5,1	5,1
Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :							
w złotych	a	6064,24	6220,04	6665,64	6626,95	6399,59	6554,87
	b	6883,96	7065,56	7508,34	7430,65	7181,67	7335,20
poprzedni miesiąc=100	a	91,3	102,6	107,2	99,4	96,6	102,4
	b	93,9	102,6	106,3	99,0	96,6	102,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	109,5	111,7	112,4	114,1	113,5	113,0
	b	113,5	113,6	112,6	112,1	112,2	111,9
Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ – analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,2	103,0	101,4	101,7	99,7	97,9
	b	97,5	96,1	97,2	97,9	99,5	100,5
Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	95,1	97,2	99,2	97,8	96,5	95,3
	b	94,1	92,8	102,0	103,2	104,3	105,4
rolników indywidualnych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	94,5	95,1	93,9	92,6	91,3	91,3
	b	89,5	89,3	108,8	109,3	112,3	112,4
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:							
poprzedni miesiąc=100	a	101,9	99,7	103,3	102,0	101,7	101,5
	b	102,5	101,2	101,1	100,7	100,0	100,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	109,4	108,5	111,0	112,4	113,9	115,5
	b	116,6	118,4	116,1	114,7	113,0	111,5
grudzień poprzedniego roku=100	a	101,9	101,6	104,9	107,0	108,8	110,4
	b	102,5	103,8	104,9	105,7	105,7	105,7
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu ² :							
poprzedni miesiąc=100	a	102,4	101,1	106,6	102,5	101,4	101,6
	b	102,1	99,5	99,4	98,7	98,1	99,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	116,1	116,1	121,9	124,1	124,7	125,6
	b	120,1	118,2	110,3	106,2	102,8	100,3
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej ² :							
poprzedni miesiąc=100	a	101,1	101,2	101,4	101,3	101,3	101,4
	b	100,4	100,6	100,5	100,7	100,9	100,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	108,3	109,3	110,4	111,3	112,2	113,2
	b	113,6	112,9	112,0	111,4	110,9	110,3

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty. 2 W październiku 2023 r. – dane wstępne.

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in full-time equivalents. 2 In October 2023 – preliminary data.

07	08	09	10	11	12	Specification a – 2022 b – 2023	
6508	6503	6494	6501	6507	6505	a	Average paid employment in enterprise sector ¹ in thousands
6514	6502	6496	6494			b	
810	807	802	796	800	812	a	Registered unemployed persons (end of period) in thousand persons
782	783	776	770			b	
5,2	5,2	5,1	5,1	5,1	5,2	a	Registered unemployment rate (end of period) in %
5,0	5,0	5,0	5,0			b	
							Average monthly nominal gross wages and salaries in enterprise sector ¹ :
6778,63	6583,03	6687,81	6687,92	6857,96	7329,96	a	in PLN
7485,12	7368,97	7379,88	7544,98			b	
103,4	97,1	101,6	100,0	102,5	106,9	a	previous month=100
102,0	98,4	100,1	102,2			b	
115,8	112,7	114,5	113,0	113,9	110,3	a	corresponding month of previous year=100
110,4	111,9	110,3	112,8			b	
100,3	97,3	98,0	96,2	97,3	94,8	a	Average monthly real gross wages and salaries in enterprise sector ¹ – corresponding month of previous year=100
99,8	101,6	101,9	105,8			b	
							Average monthly real gross retirement and other pensions:
							from non-agricultural social security system
95,3	94,3	93,4	92,7	93,0	94,2	a	corresponding month of previous year=100
106,2	107,0	109,0	110,6			b	
							of farmers
90,5	90,9	90,0	88,2	89,6	90,5	a	corresponding month of previous year=100
112,4	113,7	116,3	118,4			b	
							Price indices of consumer goods and services:
100,5	100,8	101,6	101,8	100,7	100,1	a	previous month=100
99,8	100,0	99,6	100,3			b	
115,6	116,1	117,2	117,9	117,5	116,6	a	corresponding month of previous year=100
110,8	110,1	108,2	106,6			b	
110,9	111,8	113,6	115,6	116,4	116,6	a	December of previous year=100
105,5	105,5	105,1	105,3			b	
							Price indices of sold production of industry ² :
101,3	100,8	100,2	100,9	99,7	100,6	a	previous month=100
98,9	99,9	100,3	99,5			b	
125,5	125,5	124,6	123,1	121,1	120,5	a	corresponding month of previous year=100
97,9	97,1	97,3	95,9			b	
							Price indices of construction and assembly production ² :
100,9	101,0	101,4	101,3	100,6	100,6	a	previous month=100
100,7	100,7	100,7	100,6			b	
113,6	114,0	114,8	115,2	114,7	114,4	a	corresponding month of previous year=100
110,0	109,7	108,9	108,2			b	

Tablica 30. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

Table 30. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country (cont.)

Wyszczególnienie a – 2022 b – 2023	01	02	03	04	05	06	
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	96,0	103,4	116,3	88,3	101,3	99,7
	b	96,8	100,6	113,9	85,6	104,8	101,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	118,0	117,3	115,4	112,4	114,9	110,4
	b	101,8	99,0	97,0	94,0	97,2	98,9
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	43,5	105,8	141,4	93,9	114,2	105,4
	b	44,7	110,6	130,6	96,4	112,2	107,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	120,8	121,2	127,6	109,0	113,0	106,0
	b	102,0	106,6	98,4	101,1	99,4	101,6
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	16739	35126	54667	73298	91407	109195
	b	19088	34873	55359	76204	93932	112177
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):							
poprzedni miesiąc=100	a	77,2	101,8	116,4	99,9	98,3	98,6
	b	76,8	96,4	114,0	100,1	99,0	100,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	110,6	108,1	109,6	119,0	108,2	103,2
	b	100,1	95,0	92,7	92,7	93,2	95,3
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	22291,6	11264,1	-267,5	9207,2	12054,1	27733,7
	b	11232,3	-47,4	-12028,4	-10026,8	-20851,5	-12682,2
Średnie kursy walut w zł – NBP:							
100 dolarów amerykańskich	a	402,39	401,56	432,07	428,99	493,87	438,76
	b	435,71	442,64	439,14	423,33	417,91	412,15
100 euro	a	455,48	455,39	476,03	464,65	465,03	464,57
	b	469,68	474,27	469,25	464,14	454,11	446,48
100 franków szwajcarskich	a	438,18	435,06	464,98	454,75	449,48	452,90
	b	471,70	478,67	474,09	471,02	465,49	457,77
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:							
eksport	a	117336,1	119587,0	135508,0	128426,9	136492,8	136664,3
	b	138247,6	136621,5	154270,2	130724,5	136863,4	135161,0
import	a	118102,1	124248,8	151726,1	139989,3	141548,7	140830,2
	b	134791,4	131144,1	147025,8	127665,9	130413,4	126434,0
saldo	a	-766,0	-4661,8	-16218,1	-11562,4	-5055,9	-4165,9
	b	3456,3	5477,4	7244,4	3058,6	6450,1	8727,1

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przypadku sprzedaży detalicznej dane dotyczą przedsiębiorstw
 1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in the case of retail sales data concern trade and non-trade enterprises.

07	08	09	10	11	12	Specification a – 2022 b – 2023	
							Sold production of industry ¹ (constant prices ²):
93,0	100,7	109,8	99,1	102,8	93,6	a	previous month=100
91,9	101,2	108,2	104,1			b	
107,1	110,9	109,8	106,6	104,5	101,0	a	corresponding month of previous year=100
97,7	98,1	96,7	101,6			b	
							Construction and assembly production ¹ (constant prices ²):
93,5	105,0	103,4	104,0	109,0	117,2	a	previous month=100
93,1	107,5	111,4	102,5			b	
104,1	105,9	100,2	103,9	104,0	99,1	a	corresponding month of previous year=100
101,1	103,5	111,5	109,8			b	
126630	145307	167003	189049	214962	238490	a	Dwellings completed (from the beginning of year)
126658	144970	161308	180857			b	
							Retail sales of goods ¹ (constant prices ³):
101,2	101,0	97,2	100,3	99,7	113,1	a	previous month=100
101,9	102,8	99,7	103,2			b	
102,0	104,2	104,1	100,7	101,6	100,2	a	corresponding month of previous year=100
96,0	97,3	99,7	102,8			b	
34660,2	27527,4	27457,5	27234,7	18276,2	-12578,1	a	State budget balance – from the beginning of year (in million PLN)
-13090,8	-16610,5	-34694,3	.			b	
							Average exchange rates in PLN – National Bank of Poland:
468,31	465,78	477,84	489,39	462,26	442,09	a	100 USD
402,73	408,88	429,74	427,58			b	
477,12	472,16	473,90	480,88	469,77	467,98	a	100 EUR
444,55	445,99	459,40	451,86			b	
483,37	487,14	491,37	491,70	477,04	474,41	a	100 CHF
460,07	465,21	478,83	473,07			b	
							Foreign trade ⁴ in million PLN:
131046,1	132110,4	146539,7	150459,2	156099,7	128289,1	a	exports
121798,1	119716,1	130846,7	.			b	
138460,6	142353,5	156928,7	158781,3	156923,0	141868,9	a	imports
119530,6	117560,5	125928,5	.			b	
-7414,6	-10243,1	-10389,0	-8322,1	-823,3	-13579,9	a	balance
2267,5	2155,6	4918,3	.			b	

handlowych i niehandlowych. 2 Średnie ceny bieżące z 2015 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Od stycznia 2023 r. – dane wstępne.
 2 The average current prices from 2015. 3 The current prices from the period preceding the surveyed period. 4 Since January 2023 – preliminary data.

Tablica 31. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska
Table 31. Main macroeconomic indicators – European Union

Wyszczególnienie Specification	PKB GDP			Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonised unemployment rate ^a		
				eksport exports	import imports	saldo balance				
	2022	2023 ^d		2023		2022		09 2022	2023	
		04–06	07–09	01–09					08	09
zmiana w % w skali roku annual change in %						w mld EUR in billion EUR		w % in %		
UE-27	3,4	0,4	0,1	.	.	.	.	6,1	6,0	6,0
Strefa euro – 20	3,4	0,5	0,1	.	.	.	.	6,7	6,4	6,5
Austria	4,8	-1,1	-1,2	3,4	-3,3	-4,3	-14,8	5,2	5,3	5,5
Belgia	3,0	1,3	1,5	-12,2	-12,5	11,0	11,3	5,4	5,5	5,6
Bułgaria	3,9	2,0	1,7	-7,9	-10,3	-4,1	-5,5	4,0	4,5	4,5
Chorwacja	6,3	2,3	.	-4,5	-5,3	-12,9	-13,8	6,9	6,7	6,8
Cypr	5,1	2,2	2,2	14,2	13,3	-6,8	-6,0	6,7	6,6	6,2
Czechy	2,4	-0,6	-0,6	4,1	-4,0	16,7	3,1	2,3	2,5	2,7
Dania	2,7	0,9	0,8	3,3	-4,0	7,6	1,0	4,6	4,4	4,8
Estonia	-0,5	-3,0	-2,5	-14,6	-14,6	-2,2	-2,6	5,3	7,3	7,4
Finlandia	1,6	-0,1	-0,6	-6,8	-17,8	-1,2	-9,4	7,2	7,3	7,4
Francja	2,5	1,1	0,7	3,7	-4,7	-100,9	-144,2	7,1	7,3	7,3
Grecja	5,6	2,7	.	-6,3	-10,9	-22,8	-27,6	12,1	10,6	10,0
Hiszpania	5,8	2,0	1,8	-0,1	-7,1	-32,4	-57,0	12,9	11,9	12,0
Holandia	4,3	-0,1	-0,4	-3,5	-6,2	59,7	44,4	3,8	3,6	3,7
Irlandia	9,4	-0,7	-4,7	-5,5	-2,2	44,8	51,0	4,3	4,5	4,7
Litwa	2,4	0,7	0,0	-8,7	-12,7	-3,9	-5,9	6,1	6,1	6,2
Luksemburg	1,4	-1,7	.	-1,8	-6,7	-5,8	-6,9	4,7	5,4	5,6
Łotwa	3,4	-0,8	0,6	-7,7	-8,2	-3,3	-3,7	7,1	6,6	6,6
Malta	6,9	3,9	.	9,0	-7,0	-3,4	-4,0	2,9	2,7	2,8
Niemcy	1,8	0,1	-0,4	-0,7	-8,7	149,5	59,4	3,1	3,0	3,0
Polska	5,3	-0,3	0,5	4,0	-5,2	9,5	-14,7	3,0	2,8	2,8
Portugalia	6,8	2,5	1,9	-0,6	-3,9	-20,0	-22,8	6,1	6,4	6,5
Rumunia	4,6	2,6	2,1	2,0	-3,4	-20,4	-25,0	5,5	5,4	5,4
Słowacja	1,8	1,2	1,1	7,3	-0,4	3,0	-2,8	6,0	5,8	5,8
Słowenia	2,5	1,7	1,6	1,5	0,0	0,8	0,1	3,8	3,5	3,6
Szwecja	2,8	-0,8	-1,3	-3,0	-6,4	2,6	-2,4	7,0	8,1	8,2
Węgry	4,6	-2,3	-0,3	5,4	-5,7	3,2	-9,2	3,7	4,0	3,9
Włochy	3,7	0,3	0,0	1,0	-10,0	20,2	-34,0	8,0	7,3	7,4

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe oraz e 04–06 2022 r. f 01–03 2023 r. g 04–06 2023 r. h 07–09 2022 r. i 07–09 2023 r.

U w a g a. Przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu dokonano w Departamencie Opracowań Źródło: EUROSTAT – dane pobrano w dn. 20.11.2023 r.

a Data seasonally adjusted. b Data adjusted by working days. c Includes sections: mining and quarrying; manufacturing and electricity, gas, steam N o t e. Data concerning foreign trade were computed on the basis of data extracted from the Eurostat database in the Statistical Products Department S o u r c e: EUROSTAT – data were extracted on 20.11.2023.

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych Harmonised Index of Consumer Prices			Produkcja przemysłowa ^{bc} Industrial production ^{bc}			Produkcja w budownictwie ^b Production in construction ^b			Wyszczególnienie Specification
10 2022	2023		09 2022	2023		09 2022	2023		
	09	10		08	09		08	09	
zmiana w % w skali roku annual change in %									
11,5	4,9	3,6	6,9	-4,4	-6,1	0,6	0,1	0,1	EU-27
10,6	4,3	2,9	6,3	-5,1	-6,9	0,1	0,0	-0,3	Euro area – 20
11,6	5,8	4,9	6,6	-2,1	-3,6	1,9	-1,5	-2,2	Austria
13,1	0,7	-1,7	1,3	-3,9	-14,0	-1,6	-6,5	1,2	Belgium
14,8	6,4	5,9	10,0	-9,6	-11,5	-1,4	-0,5	-1,8	Bulgaria
12,7	7,4	6,7	2,3	-2,4	1,6	3,9	4,1	.	Croatia
8,6	4,3	3,6	-1,3	2,9	.	-6,0 ^e	-5,4 ^f	7,4 ^g	Cyprus
15,5	8,3	9,5	9,2	-1,7	-5,0	-2,5	-0,2	1,7	Czechia
11,4	0,6	-0,4	20,0	3,9	2,8	4,9	1,3	.	Denmark
22,5	3,9	5,0	-7,6	-11,9	-12,5	1,5 ^e	-11,4 ^f	-11,5 ^g	Estonia
8,4	3,0	2,4	4,9	-0,2	-1,9	-0,3	-6,9	-6,2	Finland
7,1	5,7	4,5	1,7	-0,3	0,0	1,2	-1,8	0,4	France
9,5	2,4	3,8	-1,1	-0,2	2,1	25,7 ^e	24,2 ^f	11,7 ^g	Greece
7,3	3,3	3,5	3,8	-3,7	-1,0	-11,3	5,4	-6,1	Spain
16,8	-0,3	-1,0	3,7	-7,0	-9,4	3,3	6,3	0,6	Netherlands
9,4	5,0	3,6	34,4	-27,5	-27,2	6,7 ^e	-0,6 ^f	-2,4 ^g	Ireland
22,1	4,1	3,1	3,5	-6,4	-0,8	4,4 ^e	3,9 ^f	13,5 ^g	Lithuania
8,8	3,4	2,1	1,1	-5,1	-9,7	0,3	7,3	.	Luxembourg
21,7	3,6	2,3	-3,7	-4,9	-2,7	-13,6 ^h	15,4 ^g	16,1 ⁱ	Latvia
7,4	4,9	4,2	10,5	-0,6	0,4	6,1 ^e	2,5 ^f	1,4 ^g	Malta
11,6	4,3	3,0	4,6	-2,1	-4,4	-3,0	-0,3	-0,3	Germany
16,4	7,7	6,3	10,0	-1,9	-0,9	0,2	3,4	13,8	Poland
10,6	4,8	3,2	-0,1	-4,6	-5,6	-0,3	5,3	4,5	Portugal
13,5	9,2	8,3	0,7	-5,7	-3,2	25,9	18,1	10,9	Romania
14,5	9,0	7,8	0,7	4,7	-0,6	0,2	4,9	8,1	Slovakia
10,3	7,1	6,6	1,1	-12,8	-6,1	10,9	19,2	32,1	Slovenia
9,8	3,7	4,0	5,6	0,4	-1,5	1,8	-4,1	-4,0	Sweden
21,9	12,2	9,6	12,4	-6,1	-5,7	1,6	-0,1	-6,0	Hungary
12,6	5,6	1,8	-0,6	-4,2	-2,0	7,4	-0,3	.	Italy

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. d Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi.

Statystycznych GUS.

and air conditioning supply. d Data seasonally adjusted and adjusted by working days. e 04–06 2022. f 01–03 2023. g 04–06 2023. h 07–09 2022. i 07–09 2023. of Statistics Poland.